

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.25

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.25

PIK CVI

П'ЯТНИЦЯ, 12 БЕРЕЗНЯ 1999

ЧИСЛО 11

VOL. CVI

FRIDAY, MARCH 12, 1999

No. 11

Контроверсії навколо вступу України до Міжпарламентської асамблеї СНД

Вступ України до Міжпарламентської асамблеї Співдружності Незалежних Держав (МПА СНД) викликав гостру критику з боку політичних партій державницької орієнтації у Верховній Раді. Партія "Реформи і порядок" вважає сумнівною легітимність голосування за приєднання України до асамблеї. За повідомленням прес-служби ПРП, з 290 депутатів, зареєстрованих до голосування з цього питання, підписів 33-х не було в реєстраційних листах. На думку ПРП, підтримка "мертворождалих структур СНД є лише видимою, розрахованою на зовнішні ефекти частиною подвійної гри Президента, спікера та партійних фракцій КПУ, ПСПУ, СДПУ(о) і новостворених груп "За відродження регіонів" та "Батьківщина". "На наших

очах оформився новий бізнесово-політичний голдинг, який вже не просто хоче безкарно розкратити національне багатство, а відкрито виставляє на продаж цілу країну".

Проти вступу України до асамблеї голосувала Партія зелених, вважаючи, що такий крок суперечить "національним інтересам України та обмежує її державний суверенітет". У заяві з цього приводу вказується, що, проголосувавши за приєднання до МПА, ліва частина парламенту таким чином продемонструвала "страх відповідальності" за ситуацію в державі та нездатність проводити економічні реформи. Як "нелегітимне" розцінює рішення про вступ України до асамблеї СНД і фракція Народного Руху. У заяві на засіданні

(Закінчення на стор. 29)

Рішення Верховної Ради здивувало посла

Подію прокоментував на прохання нашого кореспондента
посол України в США Антон Бутейко

Те, що Верховна Рада України прийняла рішення про вступ України до Міжпарламентської асамблеї Співдружності Незалежних Держав, просто здивувало посла України в Америці, Антона Бутейка.

З точки зору А. Бутейка — професійного юриста, дипломата зі стажем і колишнього депутата Верховної Ради України — тут йдеться про міжнародний договір, а такі законодавчі акти мала б ініціювати виконавча влада, зокрема Міністерство закордонних справ. Ініціативи МЗС про вступ до МПА, „як мені відомо, не було”, заявив посол.

Тому посол вважає, що всі кроки, пов'язані з рішенням парламенту, будуть здійснені в рамках законів, зокрема Конституції, бо в Україні будують правову державу.

Однак, з його погляду, це цілком нормально, щоб парламентарі брали участь у міжнародних структурах. Він тільки згадав такий „цікавий момент”, що коли раніше обговорювали питання вступу Верховної Ради до міжнародної парламентарної організації, то законодавці вважали, що на таке членство

шкода витратити гроші з бюджету, а тепер хочуть увійти в МПА, яка діє тільки на території СНД, і також вимагатиме коштів.

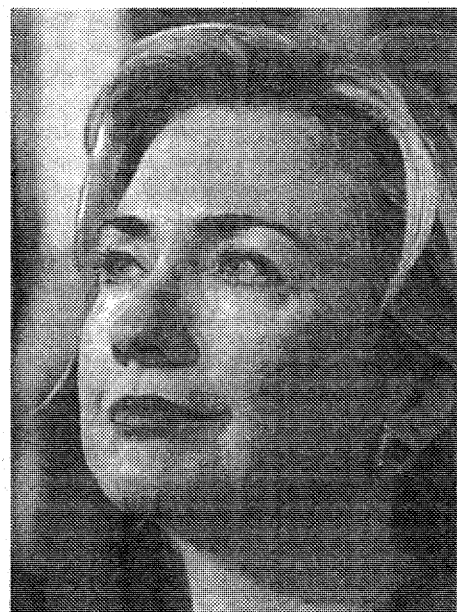
І ще посол Бутейко звернув увагу на те, що саме тепер відбувається трансформація Співдружності Незалежних Держав і невідомо, якою далі буде структура СНД. Україна, додав посол, хоче, щоб СНД сконцентрувала свою увагу на утворенні зони вільної торгівлі, з чого скористали б усі члени Співдружності. Досі, нагадав він, підписано приблизно 910 угод в межах СНД, і лише декілька з них діють.

Україні треба орієнтуватись на високі стандарти Світової організації торгівлі (СОТ) та Європейського союзу, вважає посол, і працювати над тим, щоб піднести стандарти СНД до тих рівнів. В той же час він зазначив, що не збирається критикувати рішення Верховної Ради щодо Міжпарламентської асамблеї, бо Верховна Рада — демократично вибраний законодавчий орган.

(Закінчення на стор. 6)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Політичні стремління Гіларі Родгам-Клінтон

Гіларі Родгам-Клінтон

Спостерігаючи її діяльність впродовж років, ніхто не мав би сумніватися в тому, що Перша леді США може мати свої особисті політичні плани. Особливо коли взяти до уваги, що вона від 1974 року є постійним політичним радником і стратегом виборчих кампаній свого чоловіка, а останніми роками також впливовим чинником у його президентських рішеннях, зокрема коли йдеться про доброчинні пільги та програми для дітей і молоді. З цього приводу, мабуть, для нікого не було великою несподіванкою, що впродовж останнього півроку почали поширюватися вістки про можливість самостійної політичної кар'єри Гіларі Родгам-Клінтон. Зокрема ці вістки стали загальнопоширеними в найбільш драматичний час для Президента Біла Клінтона та його родини — скандалу з Монікою Левінською, оскарженням Палати Репрезентантів, розгляду Сенатом, і в кінці — виправдання.

Припадок це, чи запланована стратегія, щоб відвернути увагу країни і світу від згаданих подій?

(Закінчення на стор. 6)

Біженцям у Києві вже є куди прийти по допомогу

У Києві відкрився перший в Україні Центр соціальної допомоги жінкам і дітям — біженцям. Творці центру — Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні й Адвентистське агентство допомоги й розвитку ADRA.

Мета — допомога людям (для початку жінкам і дітям), котрі були змушені залишити батьківщину й оселитися в Україні. Керівник центру, Тетяна Горяча, розповіла, що робота з біженцями проходить у

кількох напрямках. Основний — адаптація в новій країні, вивчення історії, культури, звичаїв країни, яка їх прийняла. Також центром передбачено культурно-освітні програми, організація дозвілля, різні зустрічі, заняття з психологами. Для дітей створено художню студію,

заняття в якій проводить афганський художник Мохаммед Акбар. Завдання у «батьків» центру не з легких — допомогти пристосуватися людям у чужій країні, серед чужої культури, оскільки українське суспільство часто приймає біженців у багнети. Але колись потрібно зрозуміти, що вони — нещасні люди, і наше завдання — не цуратися, а допомогти.

Наталя Вернигора
("День")

■ КРАЩІ ЛЮДИ
РОКУ. ЧИЙОГО Ж
ПОЛЯ ЯГІДКИ?
Стор. 5

■ ХТО ПЛАТИТИМЕ
БОРГИ УКРАЇНСЬКОГО
МУЗЕЮ?
Стор. 9

■ РОСІЯ ВИЗНАЧАЄ
МЕЖІ НОВОЇ ІМПЕРІЇ
Стор. 12

■ ДІТЯМ ПРО ДИНКА
І ЗАВРИКА
Стор. 18

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Рух ставить під сумнів конституційність приєднання України до МПА СНД

Фракція Народного руху України ініціюватиме скасування "нелегітимного рішення" щодо вступу України до Міжпарламентської асамблеї СНД у Конституційному суді. Про це 4 березня на засіданні парламенту повідомив голова фракції Юрій Костенко. Фракція розцінює таке "силове рішення" як чергову спробу лівих зупинити історичний перебіг подій та загальмувати процес формування української державності. У зверненні до Президента від членів НРУ зазначається: "Ми розуміємо, що розпочалась підготовка до президентських виборів, і ви намагаєтесь заручитися підтримкою лівих, йдучи на такі політичні поступки, як підтримка вступу України до МПА". Занепокоєння з приводу приєднання України до Міжпарламентської асамблеї країн СНД висловила також Народно-Демократична партія. Її представник С. Підгорний ствердив, що при голосуванні з цього питання у ВР незаконно використовувалися картки відсутніх у залі депутатів.

Злочинні синдикати намагаються залякати незалежне телебачення

Працівники Міжнародного медіа-центру СТБ у Києві звернулися до Президента України, Верховної Ради та громадськості з проханням вжити належних заходів для з'ясування ситуації навколо телеканалу СТБ. У зверненні наводяться факти, які стали приводом для страху за своє життя його співробітників. Керівництво телеканалу стало об'єктом тиску з боку невідомих структур після того, як М. Княжицький оприлюднив інформацію про фінансові порушення у діяльності Національної телекомпанії України, яку він на той час очолював. Події навколо СТБ свідчать про дальшу криміналізацію суспільства, про яку телеканал розповідав у багатьох програмах, зокрема в передачі "Сектор тіні", на прикладах "так званих "голдінгів" і таких відомих підприємців, як Олександр Волков, Вадим Рабинович та інших представників "київської групи". Використовуючи свою наближеність до влади, ці фінансово-політичні утворення намагаються розкратити державу. Він впевнений, що канал СТБ став на перешкоді тим, хто будує в Україні "олігархічний капіталізм у найгіршому стані".

Страйк працівників АЕС розпочнеться 22 березня

Профспілка працівників атомної енергетики і промисловості оголосила про початок з 22 березня страйку на атомних електростанціях через невивідування зарплат. Як повідомив заступник голови "Атомпрофспілки" Валерій Матов, сьогодні як найімовірніший варіант проведення страйку розглядається масова відмова від виходу на роботу всього персоналу АЕС, крім тих, хто забезпечує роботу енергоблоків. Остаточну форму акції буде визначено пізніше. Він повідомив, що дату початку страйку призначено, виходячи з вимог

трудового законодавства щодо розв'язання колективних трудових спорів, згідно з яким адміністрація має бути попереджена про страйк не пізніше, як за 15 днів до початку акції. До оголошення страйку трудові колективи вдалися до всіх закономірних заходів, щоб відстояти свої права, зокрема було проведено трудовий арбітраж, який визнав вимоги працівників АЕС справедливими.

Проблема комп'ютер-2000 не знаходить належного розуміння

"Проблема-2000" досі не знайшла належного розуміння в Україні, зазначили учасники прес-конференції "300 днів до 2000 року", яка відбулася 4 березня в інформаційному центрі Айрекс Промідія. На переконання директора Міжнародного центру "Енергетика та інформатика в XXI столітті" Сергія Парашина, наслідки неготовності України до 2000 року можуть бути катастрофічними, тому аварійні плани дій треба розробити наперед.

За зарубіжними оцінками, для усунення проблеми-2000 в Україні потрібно витратити близько 4 млрд. дол., тоді як в Україні виділено 140 млн. грн. В умовах економічної кризи керівники різних рівнів не відносять проблему до пріоритетних і нехтують важливістю інвентаризації комп'ютерного парку. Близько 30 відсотків інформаційних систем України не готові до 2000 року, - повідомив директор НТЦ "Інформаційні технології та системи" Віталій Балюк.

Населення Києва продовжує скорочуватися

Цього року в Києві очікується подальше скорочення населення - на 5.100 осіб. Середньорічна кількість населення буде 2 млн. 618 тис. 800 чол. У 1998 році середньорічна чисельність населення Києва була 2 млн. 623 тис. 900 чол. Це на 6 тис. менше, ніж попереднього року. Прогнозується, що в столиці триватиме процес "старіння" населення. За підрахунками, у 1999 році кількість осіб працездатного віку сягне 1 млн. 745 тис. чол., непрацездатного - 873 тис. 800 чол. проти відповідно 1 млн. 743 тис. чол. і 880 тис. 900 чол. у 1998 році. Очікується, що в 1999 році трудові ресурси становитимуть 1 млн. 875 тис. чол. (на 5 тис. більше, ніж у 1998 р.).

Чисельність працівників всіх сфер господарської діяльності міста, дорівнюватиме 1 млн. 121 тис. чол. на 15,9 тис. менше, ніж 1998 року. Триватиме вивільнення працівників у галузях матеріального виробництва, де чисельність зайнятих становитиме 557 тис. 200 чол. - на 4,3 відс. або 245 тис. 300 тис. чол. менше, ніж у 1998 році.

Кандидатом на президента від лівих сил прогнозують Ткаченка

Голову ВР Олександра Ткаченка буде висунуто єдиним кандидатом від "лівих" сил на президентських виборах 1999 року, - таку думку висловив в інтерв'ю УНІАН директор Інституту трансформації суспільства, провідник Української національно-консервативної партії Олег Соскін. За його словами, сьогодні ведуться "серйозні переговори" з цього питання між лівими силами - КПУ, СПУ, СелПУ, ПСПУ.

О.Соскін зазначив, що курс О.Ткаченка на створення до кінця року єдиної "пан-слов'янської держави" свідчить про те, що він - єдина фігура, яка задовольнить "лівих".

Якщо О.Ткаченко буде йти єдиним кандидатом лівих, то може набрати 35 відс. голосів виборців. О.Соскін вважає, що такий кандидат на президента, як О.Ткаченко, є "величезною загрозою для України", оскільки це "редакція О.Лукашенка в квадраті". За словами О.Соскіна, всі дії голови ВР свідчать про те, що він проводить передвиборчу кампанію у регіонах і "практично захоплює владу, відроджуючи радянську вертикаль". Його підтримують такі комерційні структури, як "Інтерагро", "Укрпророс", "Інтерцукор".

Російська фльота залишається в Севастополі

Командувач Чорноморської фльоти Російської Федерації адмірал Володимир Комосдов спростував чутки про можливу передислокацію з Севастополя будь-якої частини ЧФ. Він заявив, що "ці твердження безпідставні. Фльота має намір стояти в Криму вічно". За його словами, фльота також має намір уникнути енергетичної залежності від України за рахунок поставки електроенергії з Росії. Становище з фінансуванням фльоти стабілізувалося. В квітні поточного року російська фльота проведе великі навчання в зоні від Криму до Кавказу.

Продовжується делімітація українсько-російського кордону

Головним завданням комісії з делімітації державного кордону між Російською Федерацією та Україною, яка в четвер завершила своє 7-ме засідання, є уточнення кордону між двома державами, пролягання залізничних доріг, русел рік, належності населених пунктів, шахтних виробіток тощо. Нез'ясованим залишилися питання стосовно делімітації близько 200 км кордону. На Луганщину припадає 791 км кордону з Росією (загальна протяжність україно-російського кордону - близько 2000 км). Наступне засідання відбудеться у Ростові з 23 по 26 квітня.

Зменшення злочинності в Києві

Криміногенна ситуація у Києві протягом двох місяців 1999 року продовжує стабілізуватися, - заявив начальник головного управління МВС України в м.Києві Михайло Корнієнко. У порівнянні з відповідним періодом минулого року на 1,7 відсотка зменшилась загальна кількість зареєстрованих злочинів, вбивств - на 32,6 відс. М.Корнієнко повідомив, що цього року знешкоджено 7 організованих злочинних угруповань у складі 28 осіб, якими скоєно 65 злочинів. За його інформацією, цього року до суду направлено адміністративні протоколи стосовно 37 державних службовців, які порушили Закон України "Про боротьбу з корупцією".

За інформаціями УНІАН.

ТІЛЬКИ ФАКТ

У 1998 році валовий внутрішній продукт України, за попередніми даними Держкомстату, становив у фактичних цінах 103 млрд. 869 млн. грн. і скоротився порівняно з 1997 р. на 1,7 відсотка. Це найменше скорочення ВВП за всі роки незалежності.

Президент України Леонід Кучма установив з 1 березня 1999 р. по сто довічних державних стипендій для видатних діячів науки та освіти, які досягли сімдесяти років. Розмір стипендій - п'ятнадцять неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

6 березня Леонід Кучма нагородив відзнакою Президента України "Орден князя Ярослава Мудрого" V ступеня голову Верховної Ради Олександра Ткаченка - за визначні особисті заслуги перед українською державою в галузі державного будівництва та вагомий внесок у розвиток законодавчої бази.

Протягом минулого року кількість підприємств в Україні збільшилася на 30 тис., повідомила голова Державного комітету з підприємництва Олександра Кужель.

Ощадбанк України в 1999 році планує збільшити капітал на суму не менш як 50 млн. грн. Чисті активи банку на 1 січня 1999 р. становили 1,125,3 млрд. грн., валюта балансу - 1,857,8 млрд. грн., капітал - 144 млн. грн. Вклади населення збільшилися на 79 млн. грн., і на сьогодні дорівнюють 811 млн. грн.

З 1 квітня 1999 року в мережі "Укртелеком" буде введено єдину телефонну картку. Це буде зроблено після проведення в першому кварталі 1999 року у Києві і Київській обл. дослідницької експлуатації картки.

Президент України Леонід Кучма привітав жінок з Міжнародним жіночим днем 8 Березня. "Це день чоловічої солідарності, день нашого покаяння, глибокої шани і безмежної вдячності вам - найріднішим, найчарівнішим, наймудрішим і найніжнішим", - говорить у вітанні.

4 березня на річках Тиса і Латориця, на Закарпатті, внаслідок танення снігу та дощів спостерігалось різке підвищення рівня води в межах від 16 до 216 см. Висота снігу сягає від 3 до 6 метрів. Максимального рівня (2,85 метра над доповідковим рівнем) сягнув також весняний паводок на Сіверському Дінці біля Лисичанська у Луганській області.

60,7 відс. учасників телефонного опиту, проведеного газетою "Слава Севастополя", впевнені, що україно-російський договір про дружбу і співпрацю "нічого не дасть простому народові".

Курси закордонних валют на 6 березня:

Долар США	- 3,7030 грн.
Німецька марка	- 2,1550 грн.
ЕВРО	- 4,2100 грн.

ТЕМА ТИЖНЯ

КРИК ДУШІ

Народ, який добровільно відмовляється від незалежності, не вартий поваги

Пишу вам у глибокому смутку і розгубленості. Сталася трагедія, наслідки якої ми, втомлені й засмукані життям, не в змозі оцінити. Верховна Рада зробила крок до національної катастрофи — вступила до Міжпарламентської асамблеї, потім до СНД, потім у Союз...

І знову ми будемо народом бездержавним, приниженим і висміяним, очевидно, всім світом. Тому що народ, який добровільно відмовляється від незалежності, не гідний поваги. Це емоції, які в політичній грі нічого не варті, але, по-ваше, соромно бути українцем, належати до суспільства ткачків, симоненків, вітренків — людей убогих, примітивних і малоосвічених. Ткаченко може радіти — він увійде в історію, але не як державний діяч, а як той, якого нащадки назвуть першим зрадником у короткій історії незалежної України.

У минулій історії їх було дуже багато. Ми шукаємо їм виправдання. Але цей? 90 відсотків населення сказали «Так» вільній країні. Хто дав йому право плювати на наше загальне рішення?

Чи замислюються ці «народні обранці» над тим, що чекає нас у майбутньому Союзі? Там хворий президент і старенький прем'єр, там влада валяється на вулиці і її ось-ось підхоплять нації. І наші діти в цьому союзі будуть воювати за ідеї «великої» Росії. Та не Ткачків і не Симоненків внуки, і не діти пані Вітренко. Пан Ткаченко та іже з ним відкупляться... А діти сільської тітки і роботяги міського... Скільки їх загинуло, а скільки ще загине! Росія Баркашова і Зюганова, посилені підтримка українських хуторян, які так і не доросли до нормальних громадян, та плюс «бацька Лука» дуже скоро заявить про свої апетити, увійде в раж збирача земель росіян від моря Білого до океану Індійсько-

го... Життя стане трагічнішим і ще біднішим. Так, біднішим. Тому що смішно думати, що Росії потрібен Союз, щоб його годувати. Вона себе прогодувати не може. І будемо ми орати і віддавати 50 відсотків напрацьованого до загальної скарбнички, і буде Москва виростати хмарочосами і підземними супермаркетами... А ми попоїздимо через відкриті кордони за апельсинами до свята, за баночкою кави і, цілком можливо, за паличкою сухої ковбаски київського виробництва. Так було. Я сам їздив. І так буде... І життя у нас піде, як у російській провінції нині — на три порядки навіть у Петербурзі нижче, ніж у Москві.

Ми станемо, на радість великоросів, тим, ким вони нас завжди вважали — не Україною, а окраїною — економічною, культурною, діловою, такою собі російською окраїною, де живуть кумедні чуби, які люблять горілку, пісні, танці та Руслану Писанку. А те, що вони уявляють себе народом рівним іншим — це вибрик історії. Посміємося та й годі.

Я зневажаю Верховну Раду, всіх, хто в ній сидить, — і лівих, і правих, і центристів. Я відхиляю Президента, який поводить, як слабовільний хлопчик-плохич. Я прощаюся з надіями, що проживу залишок життя і помру у вільній країні, Україні, яку я дуже люблю і якої соромлюся.

N.N., Київ, «День».

P.S. Пишу вам тому, що, як мені здається, ви щиро вболіваєте за долю нашої країни і, думаю, зрозумієте мої слізні емоції, від яких мало користі. А дійсно, що робити тим, хто готовий бідувати, аби не втратити гідності — й людської і національної, — йти на барикади? Протестувати? Голосувати або вмирати, поки ще кордони відкриті?

США надали Лазаренкові «тимчасовий притулок»

Колишній прем'єр України Павло Лазаренко подолав «перший» етап на шляху до здобуття політичного притулку у Сполучених Штатах, повідомляє АП. Його американський адвокат Джеймс Мейкок заявив, що чиновники Служби Імміграції та Натуралізації США (СІН) після кількох «інтерв'ю» визнали «переконливими» його аргументи, що у випадку висилки в Україну П.Лазаренкові загрожують політичні переслідування. Кореспондент «Дня» зв'язався із речником СІН Рассом Берджером у Вашингтоні, але той, посилаючися на американське законодавство, відмовився підтвердити чи спростувати цю інформацію.

Можливо, аргументам Павла Івановича додала переконливості нещодавня заява Генпрокурора України про те, що «провину Лазаренка доведено» (нагадаємо, що

визначити провину може лише суд). Не виключено, що Лазаренко згадав і про замах на себе влітку 1996 року — хоча майже всі спостерігачі були впевнені в тому, що «організатором» замаху був сам Павло Іванович, але справу не було розслідувано і «винних» не знайшли.

Американська процедура надання політичного притулку передбачає, що в особи, яка подає таке прохання, беруть «інтерв'ю» чиновники СІН, і у випадку, якщо аргументи про можливі політичні переслідування на батьківщині не виглядають абсолютно надуманими, пошукувач отримує «тимчасовий притулок» до вирішення його справи судом. Американська статистика свідчить, що тимчасовий притулок отримує в середньому 83

(Закінчення на стор. 6)

АМЕРИКА І СВІТ

Прямий телефонічний зв'язок з Кубою перервано

МАЯМІ, Фла. — Куба перервала прямий телефонічний зв'язок з Америкою, заявляючи, що його не буде відновлено, поки кубинська телефонічна мережа не отримає належної оплати від п'ятиох американських телефонічних фірм. Від листопада американські телефонічні компанії винні кубинській телефонічній мережі 19 млн. дол. Ці платності було затримано з уваги на існуючий в США судовий процес родин чотирьох летунів, які загинули, зістрілені кубинською летунською флотією в 1996 році. Суддя окружного федерального суду Джеймс Лоренс Кінг присудив Кубі заплатити родинам убитих летунів 187.6 млн. дол.

Від того часу родини намагаються отримати ці гроші зі замороженого в США кубинського майна і суми, яку боргують Кубі американські телефонічні фірми.

Б. Єльцин знову в лікарні

МОСКВА. — Російський президент Борис Єльцин мусив знову повернутися до лікарні, щоб наново підлікувати виразку шлунка. Ця нова проблема була сильним ударом по його плянах — повернення до своїх обов'язків у повному здоров'ї після кількомісячної відсутності при державному кермі та після того, як він наполегливо підкреслював свою спроможність далі керувати державою.

Лікарі кажуть, що порадили президенту повернутися на кілька днів до Московської центральної лікарні, коли перевірка вказала, що ранка на слизовій оболонці, котра примусила його в січні пролежати два тижні в лікарні, почала легко кривавити.

Смертний присуд за жорстоке вбивство

ДЖАСПЕР, Тексас. — Вістка про жорстоке вбивство (зв'язаного ланцюгом за ноги прикріпили до малого вантажного авта та волокли дорогою, поки він не вмер) 49-річного Джеймса Бирда, чорного американця, трьома білими американцями в невеличкому тексаському містечку Джеспер, сколихнула всіх, які зараховують себе до людського роду.

Вбивство 7 червня 1998 року вчинили 24-річний Джон Вілліам Кінг, 31-річний Лоренс Брувер і 23-річний Шон Беррі. У вівторок, 23 лютого, лава присяжних, яка складалася з 11 білих і одного чорного після двотижневого судового процесу визнала Дж. Кінга винним у вбивстві. А у четвер, 25 лютого, ця ж лава присяжних одностайно засудила його до смертної кари. Дати, коли будуть судити обидвох співвиконавців Дж. Кінга в згаданому дикому вбивстві, покищо не встановлено.

Ливанці пролили ізраїльську кров

МАРЖОЙОН, Ливан. — Ливанські повстанці детонацією двох бомб біля ізраїльського військового конвою в південному Ливані убили генерал-полковника та трьох інших осіб. Цей поважний

напад на збройні сили Ізраїля викликав негайну відплату. Ізраїльські військові літаки відразу налетіли та збомбардували підозрілі повстанські сховища у південному і східному Ливані. Звідомлень про ці летунські налети та їх успіхи чи невдачі покищо немає.

Убитий генерал-полковник Ерез Герштайн був старшиною найвищої ранги, що загинув у Ливані від часу ізраїльського нападу в 1982 році. Крім нього, загинуло двоє сержантів і радіо-репортер, які їхали в авті генерала. Гезболла, повстанське угруповання, підтримуване Іраном, відразу приписало собі успіх цієї акції проти Ізраїля.

Смерть цих військовиків і п'ять днів перед тим вбивство трьох ізраїльських старшин у південному Ливані відновило заклики, щоб Ізраїль відтягнув свої війська з Ливану.

М.Олбрайт пробувала поліпшити стосунки з Китаєм

ПЕКІН. — Під час офіційних відвідин минулого тижня Китаю секретар Державного департаменту Меделин Олбрайт намагалася поліпшити існуючі взаємини між обома країнами, але також не завагалася підкреслити невдоволення з приводу порушення в Китаї людських прав.

На зустрічах з президентом Жіанг Земіном та іншими державними чиновниками вона підкреслювала, що США стурбовані посиленням ліквідації опозиційних угруповань, і закликала їх звільнити політичних в'язнів.

Хоч відвідини М. Олбрайт припали невдовзі після оприлюднення річного звіту США про країни, що мають проблеми в ділянці людських прав, у котрому Китай критиковано куди гостріше, як минулого року, та все ж таки розмови на цю тему були відкритими.

На пресовій конференції у вівторок, 2 березня, М. Олбрайт підкреслила, що ЗСА далі дотримуватимуться обраного підходу, і відокремлюватимуть справи людських прав від справ торгівлі, бо „розглядаючи їх як дві окремі справи, маємо куди кращі успіхи“. Ці коментарі М. Олбрайт вказують, що США намагаються заохотити Китай зробити поважні пропозиції до відкриття їхніх ринків.

Зменшено термін ув'язнення панамському генералові

МАЯМІ, ФЛ. — Тут минулого тижня колишньому керівникові Панами, 62-річному ген. Мануелю Антонієві Норієзі, зменшено на 10 років термін ув'язнення, за його допомогу США у здійсненні їхніх інтересів у 1980 роках в Латинській Америці. Із цим рішенням судді Віліяма Гевелера з Федерального окружного суду, 40-річний термін ув'язнення ген. М.А. Норієзі зменшено до 30 років, і тому він зможе підпадати на звільнення з тюрми вже у 2007 році.

Генерала Норієгу схоплено у 1989 році — після того, як американські війська окупували Панаму, а опісля ув'язнено та визнано винним у відмиванні грошей та торгівлі наркотиками.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J. 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svo103@aol.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054
and additional mailing offices.

Передплата на рік \$50.00, на півроку - \$30.00. Для членів УНСоюзу
\$40.00 річно, на півроку - \$25.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати
поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі
виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор — Раїса Галешко

Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

Верстка — Павло Стокотельний;

Реклама і оголошення — Марія Шепарович. Адміністратор — Володимир Гончарик.

Незабутня весна Карпатської України

Пам'ятаємо осінь минулого року, коли преса рознесла по світі тривожну вістку про руйнівну повінь в Закарпатській області України. У нашій редакції тоді щодня лунали телефонні дзвінки: мовляв, негайно повідомте адреси організацій, які займаються допомогивими акціями! „Свобода“ друкувала ці адреси декілька разів, при цьому їхня кількість щоразу зростала — загалом їх було щонайменше 20. А відтак стали надходити зворушливі листи зі затоплених закарпатських сіл і міст. Люди безмежно раділи, що світове українство виказало таку братерську солідарність з ними. І то була радість обопільна — і тих, кому простягнули руку допомоги, і тих, хто її простягнув. „Нещастя в Карпатах і наша небайдужість до земляків переконали мене, що українська соборність, про яку ми так багато чули від наших батьків, — це не вигадка і не мрія, а дійсне самопочуття, дійсне світовідчуття і світорозуміння нашого народу. Я щаслива, що належу до української нації“, — пише у листі до редакції Леся Кусач з Бостону.

Вдруге в цьому сторіччі Закарпаття стало полем вияву солідарності свідомого українства. Рівно 60 років тому, 14 березня 1939 року, в оточенні незичливих держав, серед вкрай несприятливих політичних обставин постала незалежна Карпато-Українська держава. Це було справжнім дивом! Адже це сталося після багатьох сторіч відірваності закарпатських русинів від материнського тіла! За якихось 20 літ просвітницької праці когорти переконаних українців на чолі з Августином Волошином „земля без імені“, як називали цей край згрідливі сусіди, знайшла себе в українському імені — у такій мірі знайшла, що стала одним з найяскравіших символів боротьби нашої нації за волю.

Від жовтня 1938 до квітня 1939 року не було жодного числа „Свободи“, у якому не йшлося б про події Карпатської України — тобто від часу створення уряду справді незалежної автономії на чолі з прем'єром А. Волошином до дня проголошення Карпатської України незалежною державою. Ось кілька прикладів: „Видно, що занадто далася взнаки нашому народові неволя і чужа влада, що він так громадно підпер листу, що вишла від влади Карпатської України“ („Свобода“, 18 лютого). 3 нагоди відкриття першого сойму Карпатської України Український Народний Союз надіслав телеграму: „Перша й найстарша українська організація у Злучених Державах Америки вітає Перший Сойм Карпатської України і бажає зібраним представникам успіху в їх нарадах і праці в користь молоді української держави та на добро всього українського народу“ („Свобода“, 7 березня).

І ось початок трагедії: „Завзяті бої на Карпатській Україні. Тисячі трупів. Українська січова армія завдала мадярам тяжкого удару!“ („Свобода“, 17 березня). З посиланням на „Нью Йорк Таймс“: „Відома американська журналістка Ен МекКармик пише, що... нині українці і виключно українці ставлять опір фашизмам, і вони є тими, яких пожирають“ („Свобода“ 17 березня). „...Як підкреслює американка, ті молоді січовики не годні зрозуміти, як можна віддавати рідну землю без бою“ („Свобода“, 20 березня).

Поразка Карпатської України і Карпатської Січі на полі бою з незрівняно краще озброєним ворогом насправді була історичною перемогою українського духу: „Народ, який так відповів на зрабавання своєї свободи, є гідний цю свободу мати...“ („Свобода“ 29 квітня).

„Свобода“ й сьогодні підписується під цими словами!

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про магічну силу малого екрану

Кажіть, що хочете, але ми всі, старі чи молоді, стоїмо тепер під магічним впливом малого екрану, в який вдивляємося, як тільки до цього є нагода. Пишу „малого екрану“, тому що від деякого часу сюди треба зарахувати не лише телебачення, але також Інтернет, а відтак цілу інформацію, що її можна отримати при допомозі комп'ютера.

І цей малий чи трохи більший екран приковує увагу та цікавість, здається, усіх, що мають ці апарати. Ми всі немов стали невольниками малого екрану, байдуже чи це кінечне, чи тільки цікавість. Живим доказом магічної сили, яку має малий екран у нашому житті, був минулий тиждень.

Довго до того дня, усіма реклямовими засобами проголошувалося, що на широковідомій програмі 20/20 журналістка Барбара Волтерс буде мати інтерв'ю з Монікою Левінською. І ось курйоз: хоча більшість населення заявляла публічно, що має досить цієї історії і нізачо не буде дивитися на те, якось знайшлося „тільки“ понад 70 мільйонів глядачів, що були приковані до малого екрану.

Про це задоволено тепер стверджує канал 7 (Ей-Бі-Сі), що заробив на цьому інтерв'ю добрі гроші. Ще більше, коли йдеться про одну людину, заробила Моніка, бо ж майже рівночасно із її розповіддю в телебаченні появилася в книгарнях книжка про неї, написана Ендрю Муртоном. Але книжку за 25 доларів не кожний купить, а тут малий екран даром, і у затишку власної хати можна було дивитися, хоча відтак і переконувати знайо-

мих, що, мовляв, маємо вже цієї історії досить і не хочемо вже дивитися на „ту Моніку“. Цікаво, скільки із цих 70 мільйонів відверто призналося до того, що сиділи дві години, вп'явши очі у малий екран, щоб ствердити котрий уже раз, наївний сміх і підготовленість та примітивність відповідей Моніки? А може, і були і такі, що уважали її відповіді водночас логічними... і поважними?

Як би не було, а мільйони осіб сиділи в середу при телевізорі, немов слухаючи невідому історію, хоча я певна, що кожний із глядачів, зі мною включно, знав цікавий зміст її дуже добре.

Минулого тижня ми, українці, нетерпляче чекали вівірка, щоб дивитися програму на каналі громадського мовлення ПБС п. н. „Украдені роки“ про пережиття в ГУЛагу. Скільки із нас сиділо, прикованих до екрану, вичікуючи розповіді українських в'язнів. Та передача була широко проголошена в наших часописах, і здавалося самозрозумілим, що пережиття в ГУЛагу мусять включати в першу чергу українців. Але яке було наше розчарування, як ми почули лише російську мову та розповіді не-українців.

Певне, нас, глядачів цієї програми, не було мільйони, як тих, що слухали сумнівні розповіді Моніки, але все ж було нас багато. Надіюся, що багато із нас висловило розчарування не лише біля телепрограми, але також звертаючись до каналу ПБС.

О-КА

Добра ідея – передплачувати для українців українські газети!

Прочитав я відкритого листа Івана Буртика в „Свободі“ з 5 лютого ц. р. На мою думку, його пропозиція – це найкращий спосіб допомагати незалежній Україні.

За совєтської комуністичної влади московські газети „Ізвестія“ і „Правду“ в кожній сільській Раді й інших місцях, де люди сходилися, вішали на стіні, щоб люди читали. Мабуть, тепер російських газет в Україні на стінах не вішають, однак їх все ж є набагато більше, ніж українських. Крім того, наші люди там не мають грошей, щоб українську газету передплатити.

І ми могли б передплачувати для них „Свободу“ чи інші закордонні газети. Проте чи готові до цього читачі в Україні? Це все ще є „бандеровська пропаганда“ для більшості. Закордонні газети можна надсилати до університетів та бібліотек. Це пропонує „Вечірній Київ“, видавці якого – українські патріоти, а газета була проукраїнська ще з совєтських часів. Люди скоріше повірять „їхній“ газеті, якщо, звісно, комуністи не здеруть зі стіни. Та коли газета приходить щодня, то все таки хтось прочитає.

Я цілком згідний з І. Буртиком, що люди потребують правдивих інформацій, а газета тепер там є найбільшим носієм їх. Тому хочу додати до дуже доброї ідеї п. Буртика клич до нас всіх на еміграції: „Україномовну патріотичну газету – для кожної сільської читальні, для кожної школи, кожного підприємства і кожної військової частини Української Армії!“

Ми з-за кордону не купимо дер-

жави народів України, ані не збудуємо її. Державу мусить збудувати народ України. Ми не можемо навіть сказати їм, що вони мають робити, але ми можемо і повинні посприяти, щоб цілий український народ довідався правду про те, що діється в Києві і в державі, і в світі – з української точки зору. Тоді, я вірю, народ зробить добрі рішення і вибере свідомого президента, добру Верховну Раду.

Я певний, що всі, без огляду на політичні погляди, зроблять цю малу пожертву, бо 35 доларів (2 дол. на покриття коштів пересилки) кожний з нас, пенсіонерів, може дати бодай на одну річну передплату „Вечірнього Києва“, щоб його післали на село чи місто на сході України. Хто спроможний, може передплатити і дві чи три газети.

Попросіть ваших дітей і приятелів, щоб це зробили. Для працюючих нині 33 дол. – це ціна однієї вечері. Не відкладайте цього, бо часу до виборів Президента залишається мало. Пишіть чека вже нині!

Я відіслав мої передплати (чек на І. Буртика) до І. Буртика. Його адреса: **John Burtyk, 185 Pershing Rd., Clifton, N. J. 07013. Tel.: 1-973-779-4063.**

Я, також через нього, попросив редакцію „Вечірнього Києва“, щоб вислали газети туди, де їх найбільше потрібно. Як ви знаєте іншу дорогу, робіть це по-вашому, але робіть вже, негайно!

You Can Make the Difference!

Льонгін Старух

ГОСТІ РЕДАКЦІЇ

„Молода Галичина” стає міжнародною?

До редакції заходять несподівані гості, що бажають розповісти про новий задум, метою якого є поширення фестивалю „Молода Галичина” на міжнародний форум.

Молода людина Володимир Турко має на письмі підготовані усі інформації про „Молоду Галичину”, а Євген Мазурчик представляється як продюсер і голова організаційного комітету фестивалю на американській землі.

— Розкажіть децю про „Молоду Галичину”, бо нам не дуже про цю групу відомо, — просимо молодого гостя.

— Цей фестиваль юних виконавців відбувається вже декілька років у нашому Новояворівську, що недалеко Львова.

Щорічний Всеукраїнський Фестиваль молодіжної естрадної пісні „Молода Галичина” заснований спільно з Міністерством культури і мистецтва України, Львівським управлінням культури і Яворівською районною адміністрацією. Від початку незмінним директором фестивалю є мій батько Мирослав Турко.

— А яка ціль тих фестивалів?

— Їх проводиться з метою виявлення і підтримки талановитих юних виконавців, сприяння їхнім творчим контактам та надання їм продюсерської підтримки. Учасниками фестивалю можуть стати лише виконавці віком від семи до 21-го року життя.

— А що діється на фестивалях, яких, як знаємо, було вже сім?

— Звичайно у програмі — конкурси молодих співаків, карнавал, продаж продуктів спонзорів, зустрічі „за круглим столом”, концерти відомих співаків. Фестиваль висвітлюють на

телебаченні та по радіо.

— А в який спосіб журі вибирає найкращих?

— Спів молодих виконавців записується на стрічки, і кожний учасник мусить прислати касету, а журі, переслухавши, вибирає найкращих. Переможців нагороджується дипломами, подарунками, вони беруть участь в радіопередачах, концертах.

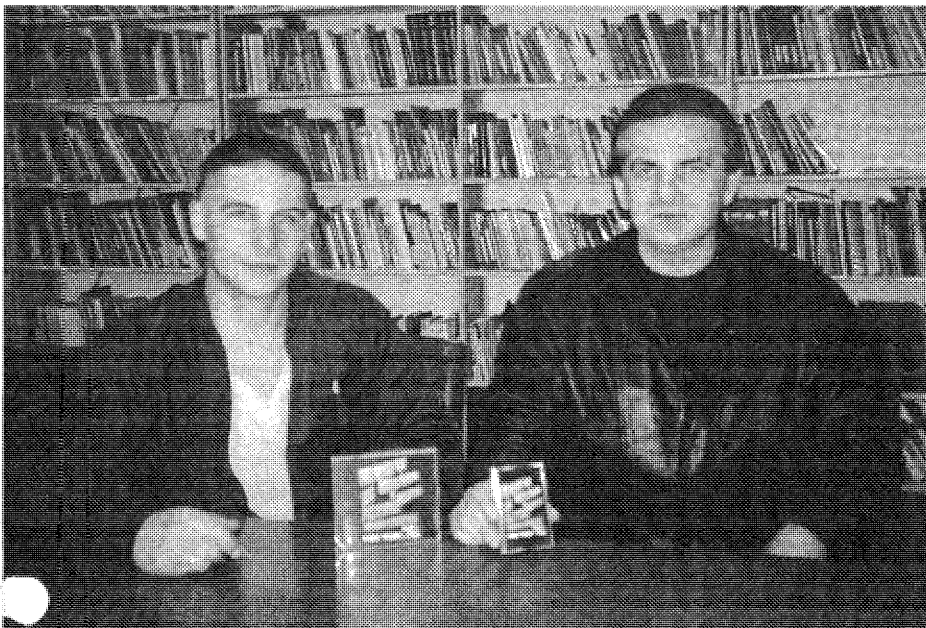
— Добре, а що ви думаєте тепер тут робити? Та ж „Молода Галичина” — це фестиваль в Україні.

— Цього року на сьомому фестивалі, на зібранні організаційного комітету, впала думка розширити кордони „Молодої Галичини” та надати йому статусу міжнародного. Українська діаспора в Європі відгукнулася прихильно, і відразу наслідком того відбулося перше турне переможців у Польщі.

— А як сталося, що ви тепер тут, на американському континенті?

— Статус міжнародного фестивалю буде тоді, як ми переведемо один на іншому континенті. Отож тому я сюди приїхав, створив організаційний комітет „Молода Галичина”, головою якого став продюсер Євген Мазурчик, його заступником Лев Чабан, керівник і менеджер Олег Турко, режисер-керівник фестивалю — я, а представники з Канади — Ева і Роман Лайкоші. Є. Мазурчик випустив тепер касету і Сі-Ді, які можна купити у всіх українських крамницях. Це перший наш крок до фестивалю.

О. Кузьмович

Володимир Турко і Євген Мазурчик в редакції „Свободи”

Лавреати конкурсу журналістів

Колегії Міністерства інформації України і Держкомнаціміграції України, секретаріат Співки журналістів України і правління Всеукраїнського товариства „Просвіта” імені Т. Шевченка підбили підсумки Всеукраїнського творчого конкурсу друкованих засобів масової інформації „Українська мова — мова державна”, проведеного в 1998 році. За активну позицію, послідовність і ґрунтовність у висвітленні мовних проблем, що сприяло утвердженню української мови

у статусі державної, першою премією відзначено газету „Літературна Україна” (головний редактор — Василь Плющ). У номінації „Журналіст друкованих ЗМІ” першу премію було присуджено редакторів відділу культури газети „Вечірній Київ” Миколі Цівіркові, а в номінації „Позаштатний автор” — львів’янинові Василю Лизанчуку. Всього лавреатами у цих двох номінаціях стало 18 журналістів і позаштатних дописувачів.

Кор. „ВК”.

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи”

“НАЦІОНАЛЬНІ ГЕРОЇ” РОКУ: ЧИЙОГО ПОЛЯ ЯГІДКИ?

6 березня, починаючи від 15 год. 45 хв. і ген-ген за 21 годину, Українське державне телебачення Першого національного каналу — понад п’ять годин підряд — з великою помпезністю вело пряму трансляцію: ні, ні — не з Марса, і не з урочистого прийняття України до Північно-Атлантичного альянсу, і не з нагоди масової, одночасної виплати громадянам України багатомісячної заборгованості із зарплатні і пенсій, і не з відзначення 185-ої річниці народження Пророка і Апостола українського народу Тараса Шевченка, яка за календарем випадає на 9 березня — для цього Українське телебачення скромно виділило одну (!) годину в робочий будень.

Багатоогодинна пряма трансляція велася з далеко не скромного (за викинутими коштами — не важливо з чиєї кишені) дійства, яке відбувалося в найбільшому столичному палаці культури „Україна” і майже скромно іменувалось як загальнонаціональна програма „Людина року-98”. Саме з цього приводу хочеться поділитися деякими принагідними міркуваннями.

“Хліба і видовищ!” — вимагав давньоримський обиватель, і цілком вдовольнявся частуванням та гладіаторськими боями. У нинішній же Україні пишними видовищами намагаються замінити кусень хліба (багато людей уже сьогодні живе впроголодь), і хохляцькому загалові це до душі. На перший погляд, нічого кепського у тому немає, що знаходяться ініціатори і роблять нібито на голому місці, нібито цілком добродійно, не залазячи до порожнього бюджету, отаке грандіозне шоу — забавляйтеся і не думайте про хліб насущний! Нічого кепського немає і в тому, що відзначається об’єкт чи суб’єкт року і номінантові віддають прилюдну шану. Ну, хто не визнає, що серед вітчизняних товаровиробників вигідно вирізняється “Київміськбуд” під орудою Володимира Поляченка, який у надзвичайно несприятливих умовах не тільки виживає, а й споруджує добротне житло? А хіба нам не приємно, що Київ визнано містом року — адже справді столиця на чолі з Олександром Омельченком помітно наблизилась до європейських столиць з багатьох показників? А хіба незаслужено відзначено Анатолія Солов’яненка, чий рідкісний голос славить Україну на всіх континентах? І можна було б тільки вітати акцію, яку назвали загальнонаціональною, якби вона справді такою була, якби її метою було справді показати наші найбільші національні досягнення в економіці, політиці, виробництві, фінансовій сфері, галузі культури і духовності. Якби ці, справді достойні імена, не використовувались як фіговий листок, який має прикрити сороміцькі місця на суспільному організмі. Але за порядком...

Перше. Акція “Людина року” аж

ніяк не є загальнонаціональною, оскільки в ній не бере участь вся країна, вся нація, та й національного духу в ній, скільки не принохуйся, не вчувається. А от антинаціональне, антиукраїнське видно неозброєним оком, але про це нижче.

Друге. Ініціатори й організатори із шкіри пнулися, щоб переконати загаль, нібито все йде від громадськості, нібито громадськість вишує кандидатури в різних номінаціях, а якась вища академічна рада (від якої академії, ким обрана?) лише затверджує результати. Але ніяка громадськість у справжньому розумінні слова до цього дійства не причетна — хіба що з байдужістю спостерігала за шоу на екранах телевізорів або просто перемикала (чи зовсім вибила) свій приймач на інший канал. Насправді ж, думка громадськості зводиться до думки 472(!) — цю цифру назвали ведучі — так званих експертів. Хай це будуть найшанованіші люди, що заслуговують на загальну довіру і повагу, хай їх буде вдвічі, втричі більше, але при чім тут громадськість, та ще й загальнонаціональна?

Третє. Те, що це помпезне шоу є надзвичайно дорогим задоволенням, ні в кого сумніву не викликає: подивіться на декорації, дизайн, одяг ведучих і артистів, не кажучи вже про вартість прямої телетрансляції. Заради чого деякі фірми — вітчизняні і закордонні — так розщедрились? Звичайна філантропія ними рухає, бажання допомогти простому людині? Та при наших негараздах, мільйонах знедолених можна знайти можливість, як більш гідно і ефективніше вкласти кошти. Заради реклами стараються? Але ж сумнівно, щоб така реклама дала віддачу тоді, коли в кишенях переважної більшості наших співгромадян вітер віє. До речі, інші, дуже відомі закордонні фірми, які міцно закріпились в Україні, участі у спонзуванні цього шоу чомусь не брали (розкусили, що до чого?).

Отже, напрошується висновок про якийсь інший, невидимий інтерес. А те, що одна шановна закордонна фірма деяким номінантам (високим державним чиновникам аж до Президента включно) виділила премії, сума яких скромно не називалась, схоже на завуальований хабар. І виникає законне питання: а чи посміла б ця фірма вручити грошову премію, скажімо, президентові США? Навіть якби посміла, то він її не прийняв би як з моральних, так і з правових мотивів — у США вартість презенту навіть для Президента не повинна перевищувати 200 доларів.

Четверте. Судячи з номінацій — а їх добрих три десятки, — ініціатори так їх добирали, щоб врахувати деякі кланові інтереси, роздати кожній свашці по ковбасці, не обминувши своїх (по бізнесу, по духу,

(Закінчення на стор. 6)

Є закон про вибори президента

313 голосами ВР пододала президентське вето на Закон про вибори президента. «Зі святом демократії вас!» На ці слова кореспондента «Дня» член фракції КПУ Георгій Крючков відгукнувся побажанням: «Не забудьте відзначити роль комуністів». Саме від цієї фракції залежав результат найпроблемнішого голосування, яке спочатку давало 155 голосів замість необ-

хідних 300: Кучма наполягав на нормі закону, за якою громадянин міг поставити свій підпис на підтримку тільки одного кандидата. У цьому випадку, враховуючи необхідність збирання 1 млн. підписів для реєстрації кандидатів, перевагу одержала б тільки діюча влада та КПУ. Частину зауважень Президента, які не мали принципового значення, ВР прийняла.

Національні герої...

(Закінчення зі стор. 5)

по крові). От, скажімо, який сенс дрібнити друковане видання року на три номінації: а) газета, б) журнал, в) ділове видання? Або чи не близькі за змістом номінації "телекомпанія року" та "телепрограма року"? А чи багато чим відрізняється "банк року" від "фінансиста року"? Та, зрештою, не це головне – ні присутні в залі, ні телеглядачі так і не дізналися – за що конкретно присуджувались звання людини року у багатьох номінаціях.

П'яте. Отут ми підійшли до суті: все це дійство має яскраво виражене політичне забарвлення, яке стає ще насиченішим кольорами у рік президентських виборів. Недарма ж наш нинішній Президент і майбутній претендент при його зайнятості (скажімо, саме через це майже місяць відкладається з дня на день його зустріч з Українською Всесвітньою Координаційною Радою) битих п'ять з лишком годин сидів у глядачевому залі до самого кінця, щоб у прямому ефірі сказати кілька фраз та отримати пляшку коньяку від фірми "Хеннесі". Це – дрібничка, важливіше те, що, дуже схоже, визначення цьогорічних лавреатів у номінаціях "політичний лідер року" та "державний діяч року" було продумане заздалегідь, просякнуте наскрізь політичними мотивами. Оскільки під шквалом критики організатори вирішили (чи отримали згоду) минулорічним лавреатам повторно цих звань не присуджувати, бо уже й пересічний обиватель цього не сприймає, потрібні нові люди. І вони з'явилися: політичним лідером визнано нинішнього вождя комуністів Петра Симоненка, а державним діячем – нинішнього спікера Верховної Ради Олександра Ткаченка. Жодному сумніву не піддаю неабиякі здібності обох – перший зумів провести у Верховну Раду більше своєї однопартійців, ніж лідер будь-якої іншої партії, суціль в Україні; другий відомий своїми діями в об'єднанні "Земля і люди", завдяки яким фактично вийняв з держбюджету 75 млн. доларів США. Але ж ідеться не просто про політичного лідера і державного діяча року, а про національного лідера і національного діяча, тим більше, що й акція називається загальнонаціональною. Отже, найперше питання, яке постає перед пересічним громадянином, що кожен з них зробив для України, для українського народу? Отут виходить, м'яко кажучи, заминка – обидва виступають проти української національної держави, всіма силами тягнуть до реставрації союзу, і вже всіма правдами й неправдами зуміли затягнути до Міжпарламентської асамблеї СНД.

То як же вони потрапили у наці-

ональні герої? Напрошується думка, що без згоди президентського оточення (і Президента) тут не обійшлося. Зрозуміти це легко – на тлі розколів у національно-демократичному таборі можна позагравати і з комуно-соціалістами, – але виправдати ніяк не можна. Компроміси з політиками такого кшталту небезпечні для нашої національної безпеки. Але треба віддати належне обом – і Симоненкові, і Ткаченкові – вони не клонували на цю дешеву наживку і зовсім не прийшли в палац "Україна". Організатори – і ті, хто за ними стоять – залишилися з носом.

Шосте. Про політичне забарвлення акції свідчить вся її організація і дух, яким вона просякнута. Це далеко не українське дійство, а скорше чуже видовище. Воно відображає ту ідеологію і ту політику, яка, на жаль, існує в державі і яку за сутністю важко назвати українською. Не будемо говорити вже про те, що задумане це шоу якраз напередодні 185-річчя від дня народження великого Мислителя, великого Поета і великого Українця Тараса Шевченка. Саме день народження такої людини треба – і це буде все таки зроблено – оголосити всенародним святом, Днем української нації, Днем національної надії. Натомість робиться все для того, щоб відвернути увагу від національної святині, щоб навіть це шоу прив'язати до Міжнародного жіночого дня, запропонованого свого часу комуністкою Кларою Цеткін і декретованого Верховною Радою в наше державне свято. Хай буде й такий день, але чи треба при цьому забувати про своє рідне, національне, духовне?

Весь вечір був підкреслено двомовний. Дві пари ведучих промовляли зі сцени по черзі російською та українською. У колишніх українських артистів-коміків Тарапуньки і Штепселя це було виправдано – бо сатира. У нашому випадку – це була пародія на українське, це був вияв хохляцької меншеартістності та самозневаги. Це була, зрештою, подвійна мораль нашого обивателя. Цієї подвійності є у кого вчитися: так діють наші державні лідери. Президент України Леонід Кучма спілкується з народом українською (за обов'язком), його дружина (за переконанням) – російською; колишній глава президентської адміністрації, а нині нардеп Дмитро Табачник промовляв зі сцени доброю українською, а його дружина, заслужена і народна артистка України Тетяна Назарова з цієї ж сцени вела вечір російською...

Один із номінантів дотепно зазначив, що приємно побути "чаловеском" хоч раз в годі". Він, певно, не здогадувався, що вцілів у точку. Все це шоу за суттю було саме програмою "Чаловек года". Для людини час в Україні ще не настав. Але обов'язково настане.

Віталій Карпенко
(Спеціально для "Свободи")

Посол здивований...

(Закінчення зі стор. 1)

Тим часом посол Бутейко з великим задоволенням розповідає про дві інші події, які наближаються: "Морський Старт" і 50-ту річницю НАТО. "Морський Старт" – це спільний проєкт Америки, Норвегії, Росії й України. Його ціль – запускати супутники з платформи на Тихому океані біля екватора. Вклад України в цей проєкт – дніпропетровська ракета "Зеніт", яка колись будувалась як носій 12 ядерних боєголовок, а тепер її готують на винесення 12 супутників зв'язку для міжнародного спілкування. Величезна українська ракета-носій з написом "Зеніт" вже стоїть на платформі. Це, – підкреслює посол, – "дух співробітництва", "новий підхід", замість старих підозр.

Відзначення золотого ювілею Північно-атлантичного союзу (НАТО) заплановане на квітень у Вашингтоні. Крім керівників країн членів НАТО, до участі запрошені також країни, які співпрацюють з НАТО, в тому числі й Україна, якої партнерство з НАТО визначене в окремій Хартії. Державні делегації на цю подію прибудуть на найвищому рівні, і в ході святкувань відбудуться різні зустрічі. Посол Бутейко не міг підтвердити, що Україну представлятиме Президент Леонід Кучма, доки про це немає офіційного повідомлення, але він повторив, що запрошення передбачають участь на найвищому рівні.

Р. Л. Хомяк

Політичні стремління...

(Закінчення зі стор. 1)

Фактом все ж таки залишається те, що така можливість вийти самостійно на політичну арену країни припала до вподоби не тільки демократам, які плянують здобути перевагу в Конгресі під час наступних виборів, але й прихильникам і співробітникам подружжя Клінтонів, як також великій кількості американської громадськості. Почуваннями цих останніх керують типові для американців пристрасті – допомогти і підтримати покровителю, у цьому випадку Гіларі Родгам-Клінтон, жінку-матір і дружину невірному чоловіку та присоромленого Президента. Натомість у випадку перших поважну роль відіграє безсумнівна впевненість у її політичних спроможностях і вмінні виконати взяті на себе обов'язки.

Зваживши всі за і проти, ньюйоркські демократи швидко запропонували Г.Клінтон кандидувати на місце сенатора-демократа з ньюйоркського стейту Патрика Мойнігана, котрий заявив, що відходить на пенсію. Її прихильники сподіваються, що вона погодиться взятися за цю справу, адже вона справді втішається широкою популярністю в країні. Опит журналу "Ньюзвік" вказує, що 56 відсотків громадян ставляться прихильно до її кандидатури на сенатора і тільки

26 відсотків – неприхильно.

Ба, що більше, в останніх тижнях Г. Клінтон, відвідуючи Нью Йорк, показала себе не тільки добрим пропагандистом демократів, успішним збирачем потрібних для виборчої демократичної кампанії фондів, але також першорядним амбасадором США до Організації Об'єднаних Націй. На полуденках і бенкетах, призначених на зібрання фондів, виявила себе неабияким політиком, який зумів відвернути увагу від особистого та спрямувати її на загальні демократично-партійні рейки. На форумі ООН виступила проти систематичного порушення прав жінок і дітей у багатьох країнах світу, наводячи потрібні приклади, та без будь-якої застави заявила, що настав час назвати ці зловживання правдивим ім'ям, а не оправдувати їх звичаями окремих культур, бо це – потягнення кримінальні. А в загальному не обіцяла нічого конкретного, крім "поважної застави" над даною їй пропозицією кандидувати на місце П. Мойнігана.

Хоча всі показники схилиються у користь кандидатури Гіларі Клінтон, все ж таки виникає питання, чи повинна вона взагалі кандидувати і наражувати себе ще далі на можливі неприємності. У цьому випадку відповідь має тільки Гіларі Родгам-Клінтон.

Х.В.-Ференцевич

США надали...

(Закінчення зі стор. 3)

відсотки пошукувачів, натомість суд задовольняє прохання лише 30-35 відсотків із них.

Таким чином, другий етап справи Лазаренка почнеться 12 березня – цього дня розпочнеться розгляд його прохання в Імміграційному суді Департаменту юстиції. За оцінками експертів, слухання в цьому суді може тривати шість-вісім місяців. У випадковій ж, якщо ця перша інстанція відхилить його клопотання, Лазаренко має право оскаржити ухвалу ще в судах трьох рівнів, аж до Верховного суду США включно. Весь цей час ухвала про "тимчасовий притулок" буде чинною і ніхто не має права вислати експрем'єра зі Штатів. Отже, прогноза «Дня», що Лазаренко зможе пересидити в Штатах від двох до чотирьох років, поки що цілком виправдовується.

Єдиною незручністю для Лазаренка залишається те, що його далі утримують під вартою – він досі

перебуває в приміщенні старого ангару лєтовища імені Джона Кеннеді, переобладнаному під «гауптвахту» спеціально для таких шукачів притулку, як він. Але, як сказав кореспондентів «Дня» професор Колумбійського університету в Нью Йорку Іцак Брудні, практично не підлягає сумніву, що Мейок, один з найавторитетніших у Штатах адвокатів-фахівців з імміграційних справ, зможе найближчими днями домогтися, щоб Лазаренка було звільнено з-під варті. І він зможе «возз'єднатися» зі своєю дружиною та двома дітьми, які вже певний час перебувають у Сан-Франциско. На «легальних підставах», як підкреслив той же Мейок.

Шукач політичного притулку в США попри все не забуває про Батьківщину. У зробленій ним у Нью Йорку і поширеній агенцією ОТС заяві Лазаренко наголошує, що не збирається знімати свою кандидатуру від партії «Громада» на виборах Президента України.

Олекса Підлущкий
«День»

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

НОВІ ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

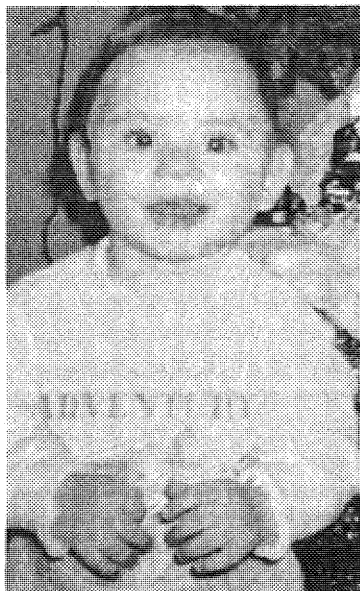
Ніка Гілл, донька Зої Коройд і Джаспера Гілла. Нова членка 234 Відділу УНСоюзу, куди свою внучку вписала бабуся Раїса Галешко.

Аріяна-Ксеня Шевчук, дочка Володимира Шевчука і Софії Білінської. Нова членка 287 Відділу УНСоюзу. Вписали свою внучку дід Ілля і бабуся Марічка Шевчук.

Брандон Павло Грицак, син Михайла і Ріти Грицаків. Новий член 234-го Відділу УНСоюзу. Вписали свого внука дідусь д-р Петро і бабуся Реа Грицаки

Данило Яновський, син Юрія і Люби Яновських. Новий член 59-го Відділу УНСоюзу. Вписали свого внука дідусь о. Степан і бабуся Оріся Яновські

Реффнер Чесарія Софія, дочка Наталії і Михайла Реффнерів. Нова членка 277 Відділу УНСоюзу. Вписали свою внучку Юрій і Арета Барановські, Буна і Дуньо

УКРАЇНЬСЬКА МОЛОДЕ! І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО-СОЮЗ!

Збори відбулися 27 лютого 1999 року в залі церкви св. Михаїла, при 1700 Брукс Бульвар, в Менвил, Нью Джерзі. 14 делегатів представляли майже всі відділи, що входять до складу Округи Центрального Нью Джерзі.

Збори відкрив молитвою голова Округи Михайло Захарко. Привітавши представника Українського Народного Союзу Марту Лиско, відчитав порядок нарад, який був прийнятий без поправок.

До президії зборів вибрано: Ярослава Завійського – головою, і Івана Кушніра – секретарем. Протокол з минулорічних зборів прочитаний Іваном Кушніром, був прийнятий без поправок.

Голова Округи Михайло Захарко вітчував, що брав участь як

Річні загальні збори Округи Центрального Нью Джерзі

делегат в останній Конвенції УНС в Торонто. Поінформував про працю всіх відділів в Окрузі і подякував управі за співпрацю, як рівнож відділовим секретарям – за організацію нових членів, в результаті чого Округа виконала плян хоч не на сто відсотків, але краще, ніж в попередніх роках.

Голова Контрольної комісії Степан Захарко в своєму звіті сказав, що книжки і вся документація Окружної Управи – у взірцевому порядку, фінанси узгоджені з документацією, тому він дає внесок про уділення абсолюторії уступаю-

чий управі, на що делегати своїми оплесками дали згоду.

На пропозицію Степана Захарка нову управу вибрано в такому складі: Михайло Захарко – голова, Іван Бабин – скарбник. Марта Лиско від Головної Управи УНС подякувала всім управам відділів, що працювали краще, ніж у минулі роки, і повідомила, що УНС переходить на нову комп'ютерну систему, котра коштує 40.000 дол. І хоч ця система дуже дорога, однак Союз мусить її впровадити до 2000 року. Щодо асекурацій, то УНС впроваджує нові асекураційні пля-

ни, щоб знизити платні ставки для тих, хто не курить. Рівнож впроваджено зміни в стипендіях для студентів.

Секретар УНС Марта Лиско пригадала всім, щоб кожного року проводили річні збори у відділах, а в повідомленнях до Головного Уряду УНС подавали списки нової управи, включно з докладними адресами членів управ і їхніми телефонами.

На пропозицію Михайла Захарка, збори вирішили з каси Округи виплатити 50.00 дол. на сиротинці в Україні і 20 дол. як членську вкладку на 1999 рік. Після цього Михайло Захарко подякував всім за участь і заквив збори.

Іван Кушнір

До уваги українських мистців!

Г. Козак. Ангел.

Приймаємо твори мистців з українською традиційною різдвяною тематикою для репродукції карток. Український Народний Союз спонсорує різні особливі проєкти, які допомагають здобути фонди на Українську Народну Фундацію (УНФ).

Українська Народна Фундація створена Українським Народним Союзом для підтримки освітніх, харитативних, релігійних та наукових проєктів і зачисляється до незаробіткових фондів.

Одним з таких наших починів є випуск різдвяних карток, які втішаються великим попитом. Видаючи їх, маємо на меті популяризувати ім'я українських мистців, як також придбати фонди на потреби діаспори і України.

Досі були видані репродукції визначних українських мистців, а саме: Якова Гніздовського, Юрія Головатого, Михайла Дмитренка, Юрія Козака, Яреми Козака, Данила Коштури, Зеновії Кули-

нич, Віталія Литвина, Андрія Мадая, Люби Максимчук, Марти Анни, Наталки Лідії Пясецької, Мирона Рижули, Марти Савчак, Христини Сай, Ірени Твердохліб, Галини Титли. Також були вживані репродукції стародавніх ікон, а саме: Архангел Михаїл – XVII століття, з церкви в Рогатині, Архангел Михаїл з XVII століття, давнього мистця Іллі Бродлаковича з Закарпатського Музею, і Архангел Гавриїл з Музею Українського Мистецтва у Львові.

Цього року плянуємо наступне видання різдвяних карток з українською традиційною тематикою. Тираж карток близько 100,000. Тому закликаємо наших мистців взяти участь у цьому проєкті, надсилаючи знімку свого твору, яка надається до репродукції із його точним описом, на адресу:

УНС 2200 Rout 10, Parsippany, N. J. 07054.

У справі додаткових інформацій звертатися на телефон (973) 292-9800 X 3067 до Оксани Тритяк, координатора особливих проєктів УНС.

Марта Анна. Гуцульська церква з 1864 року.

Лідія Пясецька. Матір Божа.

Л. Максимчук. Веселі колядники.

В. Литвин. Різдво в Україні.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Громада Клівленду вшанувала пам'ять Степана Бандери

14 лютого в Святопокровському Осередку в Пармі урочисто відзначено 90-ліття з дня народження ідеолога українського національно-визвольного руху, провідника ОУН Степана Бандери і 70-річчя героїчної боротьби УВО-ОУН. До цих важливих дат інтелектуальними силами нашої громади було видано брошуру зі статтями „Степан Бандера – символ нації і волі” Петра Твардовського та „Історія творення ОУН” д-ра Степана Волянника, а також привітаними різних наших громадських організацій і окремих осіб.

Імпреду відкрив голова Організаційного комітету Григорій Головка привітанням священників обох віросповідань – о. Василя Петрова, пароха Української католицької церкви Покрова Пресвятої Богородиці в Пармі, та о. Івана Наконечного, пароха українського православної собору св. Володимира в Пармі, представника з України і головного доповідача Івана Гавдиду. Після соборної молитви американський гімн відспівав д-р Юрій Оришкевич, при акомпаньєменті

Лариси Чернецької. Молодечий ансамбль „Каштан”, в числі біля 20 осіб під проводом Давида Возняка виступив із „Вітальним танцем з короваем”.

Привітальне слово виголосив голова УЗО мгр. Василь Ліщинський. Д-р Юрій Кульчицький, проф. історії університету в Янгстаун, Огайо, склав привіт з рамени НТШ.

Сумівська молодь у своїх одностроях, під проводом Ліси Пашин, декламувала літературний монтаж, присвячений обидвом річницям. Опісля ведучий програмою д-р Богдан Чепак попросив до головної доповіді Івана Гавдиду, гостя з України. Передавши усім присутнім привіт від голови КУН Слави Стецько, він розповів про славний життєвий шлях Степана Бандери.

При кінці програми чоловічий хор „Дніпро” під диригентурою Оксани Боднарчук і при акомпаньєменті Лариси Чернецької відспівав патріотичні пісні. Імпреду закінчено національним гімном „Ще не вмерла Україна”.

Д-р Володимир Боднар

Збори кооперативи „Основа” у Пармі

28 лютого в залі клубу сеньйорів в Астродромі св. Йосафата відбулися 35-ті річні збори кредитівки „Основа”. Присутні встановили згадали шістьох померлих членів. Секретар Василь Пономаренко відчитав протокол минулорічних зборів, що відбулися 22 лютого 1998 року. У свій час всі 124 члени кооперативи одержали повний звіт праці і вислідів органів „Основи”, тому звітуючі, – М. Поліщук, голова управи, З. Голубець, управитель, М. Філяк, представник кредитового комітету, та В. Котелевич, представник контрольного комітету, – обмежилися викладом лише основних даних. На радість членів, у 1998 році кредитівка значно збільшила обіг на всіх рахунках (все майно зросло на 14,2 відсотків і сягнуло 2.958 млн. дол.) і закінчила рік із бальнською надвишкою в 29.425 доларів. Стійкова контролю і надалі визнала „Основу” кредитівкою другої групи і зняла обмеження позик на нерухомість. Відтак управа кредитівки припинила старання про перехід на федеральний статус. Для покращення обслуговування членів буде відкрито чеківі конта і проведено оновлення бюра, яке міститься по-

руч собору св. Володимира.

У перебігу ділової дискусії управа прийняла ухвали і зауваження стосовно незадовільного проведення реклями по радіо. Семеро членів управи дали вияснення. Всі ухвали зборів прийнято однозгідно, в тім затверджено бальнс, уділено абсолюторію з відзначенням З. Голубця за впровадження комп'ютера, прийнято бюджет на 1999 рік у сумі 206.000 дол., затверджено запропонованих від Номінаційної комісії членів: Ю. Оришкевича, Н. Ярему до управи, І. Михайлюка та М. Філяка – контролерами (всіх терміном на три роки).

Після зборів кооперативи відбулися загальні збори Українського культурно-громадського осередку, який є спонсором кредитівки. В. Пономаренко прочитав протокол, а скарбник М. Поліщук – подав свій звіт.

До складу нової управи осередку обрали: І. Норку (голова), Ф. Кошкалду та І. Зінченка, а на посаду контролерів – В. Котелевича, М. Лендела та І. Михайлюка.

Степан Кікта
Бруклін, Огайо

„ЮВІЛЕЙНУ КНИЖКУ” (1998)

Української Православної церкви Пречистої Діви Марії в Аллентаун, Па.

можна набути, висилаючи 10 дол. на адресу:

St. Mary's Ukrainian Orthodox Church
1046 Fullerton Avenue
Allentown, Pa. 18102

Книжка має 228 сторінок, 160 фотографій, Ікона Покрови, великого розміру, привіти від Святішого Вселенського Патріярха Вартоломея, Ієрархії УПЦеркви в США, Президента Біла Клінтона, та інших визначних осіб.

В Нью Йорку кипить молоде життя

Ця зима принесла для пластунів Нью Йорку чимало незабутніх подій. 19 грудня відбулось у Пластовій домівці Нью Йорку Свято Миколая. Воно звеселило всіх: від маленьких новаків до сивочолих сеніорів, які пам'ятають такі дії ще з 30-40-их років. Кожен отримав подаруночок і масу задоволення.

9 січня 1999 року всі пластуни місцевої станиці дружньо провели традиційну Різдвяну Свічку. Співали колядки, куштували святкову кутю і славили народженого Ісуса, який прийшов на цей світ, щоб врятувати нас... Запалені свічки ще раз підкреслили цю вічну істину, а також нагадали нам всім про Батьківщину, родичів та друзів з України.

Протягом 9-10 січня абсолютна більшість пластунів були учасниками Різдвяних Вертепів і колядування на Пластовий Дім. Адже українські скавти завжди пам'ятають свій головний обов'язок

„Бути вірним Богові та Україні”.

6 лютого під час сходин Станична старшина проаналізувала проведenu працю, зокрема у зимовому лещетарському таборі та інших виховних і культурологічних діях. Крім того, було обговорено коло питань з приводу дій пластунів Нью Йорку, як згідно з піврічним пляном, так і щодо найближчого періоду.

Недавно проведені діловодами осередку дошкіл виховників Уладу Пластового Юнацтва (2.27), Відправа станичних, зв'язкових і гніздових (3.6), спільне Причастя (3.20). Члени організації „Пласт” братимуть активну участь у шкільному святі (3.27) школи українознавства і держатимуть стійку при Божому Гробі, що відбувається щорічно, як символ нашої віри і національної свідомості.

Володимир Федорак,
виховник гуртка юнаків станиці
Нью Йорк

Пластовий музей береже пам'ять про свого засновника

Кожному, хто хоче ближче ознайомитись з пластовою організацією та її працею в Америці впродовж останніх 50 років, слід поїхати до Астродрому катедри св. Йосафата в Пармі, Огайо, де знаходиться Пластовий музей.

Завдяки старанням покійного пл. сен. Леоніда Бачинського, засновника Пластового музею, збірка матеріалів, які колись вміщалися в одну скриньку, перетворилася на великий архів історії Пласту в Америці.

В Пластовому музеї можна провести цілий день, переглядаючи знімки і спомини з різних пластових зібрань. Окрема частина музею – це кімната Сірого Лева – Серверина Левицького (першого Начального пластуна).

Збірка пластових матеріалів завжди зростає, доповнюється новими знімками чи виданнями. Недавно провід музею очолила пл. сен. Оленка Хміляк. Їй допомагають заступниця голови Марія Антонів, скарбник Осип Врублівський, секретар Володимир Боднар, Ярослав Говакович.

Після смерті засновника музею пл. сен. Леоніда Бачинського, директорами були пл. сен. Олександр Фединський, мгр. Степан Кікта і пл. сен. Микола Грушкевич. Хоч друг Грушкевич передав обов'язки директора подрузі Оленці Хміляк, які він виконував від 1992 року, він духом завжди буде з Пластовим музеєм. Друг Грушкевич згадував, що Пластовий музей став джерелом написання історії Пласту, яку готується під редакцією пл. сен. Ореста Субтельного.

Інші, які причинилися до розвитку Пластового музею в Пармі, це: пл. сен. Люба Боднар, покійна пл. сен. Ліда Голіян, пл. сен. Ярослав Кришталович, Ярослав Сидір, Пилип Телішевський, Роман Раківський, пл. сен. Тарас Яцишин та

Степан Апостолук.

Пластовий музей відвідало багато визначних членів Пласту, наприклад: голови Головної пластової булави, Крайової старшини з Америки і з України. Музей постійно відвідує пластова молодь станиці Клівленд разом зі своєю станичною старшиною. Крім пластунів, Пластовий музей також відвідували визначні члени громади, зокрема колишній президент СКВУ Юрій Шимко, голова Українського Народного Союзу Уляна Дячук, Архiepіскоп Володимир Стернюк зі Львова, Владика Дмитро Василюк з Івано-Франківського, о. мітрат Микола Сіпало з Івано-Франківського, голова Наукового товариства ім. Шевченка зі Львова Олег Романів, голова міської Ради Львова Володимир Шпінцер та багато інших. Пл. сен. Омелян Слободян, директор пластового музею в Австралії, дуже часто відвідує Пластовий музей в Пармі.

Утримання Пластового музею залежить від дотацій і пожертв поодиноких осіб і організацій. Велика частина праці проводу Пластового музею – це висилання пластових матеріалів в Україну. До цього часу в Україну вислано понад 1,000 примірників (16 посилок) пластових книжок і журналів. Більшість матеріалів висилається до Львова і Києва. У Львові знаходиться архів Пласту з самих його початків, 85 років тому. Пластовий музей в Клівленді має намір нав'язати контакт з пластовим архівом у Львові, щоб збільшити обсяг матеріалів архіву.

Музей знаходиться на 5720 State Rd. в Пармі, Огайо, в Астродромі катедри св. Йосафата. Години праці музею: в суботу – від 1:30-4-ої, або за спеціальним домовленням.

Галя Кузишин-Голубець,
референт преси при КПСтаршині

Український Музей в Нью Йорку – наша спільна справа

Подбаймо, щоб наші борги не лягли на плечі дітей і онуків!

Управа Українського Музею вважає своїм обов'язком періодично ознайомлювати громаду з ситуацією щодо нового музейного приміщення.

Український Музей, заснований у 1976 році з ініціативи Союзу Українок Америки, завдяки успішній праці і підтримці громади, швидко виріс у своєму обсязі, розбудувавши три великі відділи: народного мистецтва, образотворчого мистецтва й архівний. Водночас зростали рівень і популярність Українського Музею не лише в нашій громаді, а й серед великої кількості аналогічних музеїв Нью Йорку. Це викликало нагальну потребу в новому репрезентативному приміщенні, бо тих кілька кімнат, які є в його розпорядженні тепер, від самого початку не відповідали потребам музею та його завданню – гідно представляти культурну спадщину українського народу.

Отже, вирішено було збирати фонди, щоб придбати для Українського Музею нове приміщення. Згодом на 6-й вул., в центрі української ділянки, вдалося наприкінці 1985 року придбати старий промисловий будинок, з наміром перебудувати його під музейне приміщення.

Українська громада ентузіастично сприйняла ідею і відгукнулася своїми щедрими пожертвами, що дало змогу швидко сплатити купівлю ділянки зі старою будівлею, і далі збирати фонди на будову нового музею. Збірка тривала в різних формах: закуп окремих іменних кімнат, безпосередні пожертви на будівельний фонд, часто в пам'ять когось із близьких, влаштування спеціальних імпрез тощо. Це дало великий поступ у здійсненні сміливого задуму. Створено також Тривалий й Меморіальний фонди для забезпечення

будучності інституції.

Український Музей, з підтримкою нашої жертвенної громади, дотепер зробив величезний поступ для здійснення одного з найважливіших задумів нашої імміграції – побудови інституції, яка зберігала б спадщину всього найкращого, що створили наші батьки, діди й прадіди – інституції, яка змогла б представити скарби нашого народу у місті, що є центром культури, де містяться одні з найкращих музеїв світу. Зібрано 1.5 млн. дол. для заupu та сплатення ділянки, куплено на спорудження нового будинку, а з часом – понад 3 млн. дол. на саму будову.

Як не раз повідомлялося в різних формах, зокрема через пресу, опрацьовано і затверджено управлінням Нью Йорку пляни будови, які відповідатимуть усім вимогам музейництва. Перед тим їх детально обговорювали в різних варіантах, і вибрали найдоцільніші з них. Усі видатки, пов'язані з цим, оплачено.

Однак, збирання такої великої суми, потрібної для спорудження нового музейного будинку, забрало багато часу. Час, на жаль, відіграв велику роль. Сума, яку потрібно було для здійснення нашої мети на початку нашого проекту, тепер майже подвоїлася. Це включає щорічне зростання кошту будови (6-10 відс.), додання галерій на другому поверсі (2,000 кв. стіп), сходів до них і випуклого фасаду – додатки до перших плянів, які управа ухвалила в процесі опрацювання остаточних плянів. Згідно з кошторисом, представленим музеєві будівничими в травні 1998 року, будова в той час коштувала близько 6 млн. дол. Отже, потрібно було б ще додаткових 3 млн. дол.

Нова управа Українського Музею, опинившись у червні 1998 року перед необхідністю підписан-

ня контракту з будівничими, ще раз зважила можливості здійснення цього проєкту і старалася розсудливо підійти до цієї справи.

Беручи до уваги жервенність нашої громади та її розуміння щодо важливості цього великого діла, управа музею готова взяти позичку для завершення будови, але вважає, що 3 млн. дол. – це велика сума, яку потрібно було б сплачувати, бо, крім позички, потрібні також чималі фонди для утримування будинку та професійної музейної праці. Такий великий борг несумлінно було б залишати нашим дітям, онукам та правнукам.

Управа взяла за завдання розглянути різні можливості розв'язки цієї справи, щоб вибрати найдоцільніший варіант, не відкидаючи й плянованої будови, якби надійшло стільки фондів, щоб не позичати понад мільйон дол.

Велися довгі переговори з власниками про закуп дуже відповідного будинку на 3-й авеню, яка дала б можливість досягнути нашої мети. Вживши гроші з продажу будинку на 6-й вулиці на закуп будинку та зібрані фонди на зміни для потреб музею, можна б у цей спосіб добитися до нового приміщення, без затягнення великих позичок. Справа, однак, затягнулася і покищо не увінчалася успіхом. Розглядаються теж інші можливості альтернативного використання наших ресурсів, про які повідомимо своєчасно.

Члени управи та адміністрація музею далі працюють з великим ентузіазмом і вірою у завершення цього великого діла. Так само, як усі ті, хто дотепер вклав у музей свою працю, кошти і віру в його майбутність, ми віримо, що Український музей матиме невдовзі гідне його місця приміщення.

Ми бачимо, з якою любов'ю і

зрозумінням потреби зберігати нашу спадщину надходять експонати до музею.

Ми бачимо, які цінні експонати люди зберігали протягом свого життя, експонати, які свідчать про великий внесок нашої діаспори в українську культуру, в збереження української етнічної ідентичності, й також наш великий внесок у збагачення країни, до якої ми приїхали і яка нас так тепло прийняла. Ці експонати повинні залишитися тут на підтвердження нашого існування і нашого внеску тут, в Америці, для науковців, дослідників, для майбутніх поколінь.

Ми бачимо також, як не раз гинуть безцінні зразки української культури. Як часто їх власники не усвідомлюють їхньої вартості і безповоротності втрати їх.

Ми бачимо, як конче потрібне нам приміщення з належним устаткуванням для збереження цих цінностей, як конче потрібно нам репрезентативного місця, де ми могли б гідно, на рівні сучасного музейництва, показати світові надзвичайні досягнення нашої діаспори, а також багатство культурної спадщини українського народу.

Зберімо фонди, яких бракує для завершення цього великого діла!

Ми звертаємося до всіх громадян, до фундаторів, меценатів і добродіїв, до молоді, що приходить нам на зміну, з проханням складати пожертви, або додати до попередніх – по своїй змозі.

Звертаємося з палким закличком: „Будьмо!“

Будьмо тими, хто придбає до кінця цього століття відповідне приміщення Українського Музею в Нью Йорку, в одному з головних центрів світової культури!

Управа Українського Музею

Пл. сен. Радомира Білаша вибрано станичним Едмонтону ще на один рік

На загальних зборах Пластової Станиці Едмонтону, якими керували пл. сен. Ярослав Скрипник, Леся Петрів, присутні вчетверте вибрали станичним пл. сен. Радомира Білаша. Заступником вибрано ст. пл. Ярка Сідорського, Андрія Нагачевського – писарем, пл. сен. Тараса Боцюркова – скарбни-

ком, а пл. сен. Славку Шулякевич – керівником кадрів виховників. До станичної ради увійшли пл. сеніори Мирон Стефанів, Марійка Бардай і Софія Скрипник, а до номінаційного комітету – пл. сен. Михайло Саварин, Роман Стефанів і Боян Яровенко. Також були перевибрані пл. сеніори Надя Цин-

цар, Оля Саварин і Петро Саварин.

Виховні кадри, які, згідно з правилами, не обираються, лишилися ті самі, що й минулого року: зв'язкові пл. сен. Люба Бойко-Бел і Маркіян Лазурко, Юрій Дитиняк і ст.пл. Мелася Гнатюк. Також лишилися на своїх постах гніздові пл.сен.Олесь та Ірина Федьки, як провідники Пласт-приятя, пл. сен. Ксеня Скрипник-Бубель, як провідник ОП УПС, і пл. сен.Софія Скрипник – як зв'язкова з Пластом в Україні.

Вперше за довгі роки на зборах звітував провідник гуртка ст. пластунів, який нараховує вісім членів, станичний Р. Білаш звітував останнім, ствердивши, що його станиця „може бути прикладом для інших.“ Він також сказав, що в ювілейних святкуваннях взяли участь майже всі члени станиці. Від мандатної і номінаційної комісії звітував Михайло Саварин. Він і поставив внесок на уділення абсолюторію (який було одноголосно схвалено), а список нової станичної старшини подав на обговорення присутніх Ярема Шулякевич.

На кінець пл. сен. Оля Саварин висловила подяку всім діловодам за їхню зразкову працю, зокрема в зв'язку із відзначенням 50-ліття станиці.

П. Саварин

Доповідь про жіночий рух на Наддніпрянщині

В четвер, 18 березня, о год. 6 вечера в приміщенні НТШ (63 Четверта авеню) відбудеться цікава доповідь голови 64-го Відділу Союзу Українок Америки Христини Навроцької на тему: „Труднощі й успіхи жіночого руху Наддніпрянської України в другій половині XIX і початках XX століття“.

Доповідь збудована на підставі наукової праці професора Одеського Університету Людмили Смоляр під назвою „Минуле заради майбутнього“, за яку вона отримала літературну нагороду ім. Ковалевих.

ШАНОВНІ ЧИЧАЧІ

Не забувайте вчасно відновлювати свою передплату.
Пам'ятайте, „Свобода“ – єдине джерело, яке поєднує Вас із українською діаспорою, з Україною та зі світом в цілому.
Рекомендуйте „Свободу“ своїм близьким і друзям.

ШАНОВНА УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!

Якщо у кого-небудь із вас є непотрібні вам комп'ютери або копіювальні машини, просимо передати їх нам, а ми вишлемо їх до шкіл в Україну.

Вони улегшують вчителям виховувати українську молодь в національному дусі і християнському світогляді.

Також просимо присилати нам пожертви на закуп нових копіювальних машин і комп'ютерів.

Кожний жертводавець одержить відповідну посвідку для звільнення від податку і ЩИРУ ПОДЯКУ з України.

На чеках просимо писати: Copying machines for Ukraine.

Наша адреса:

TARAS SHEVCHENKO FOUNDATION OF UKRAINE
2206 Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada M6S 1N4
TEL.: (416) 239-4407 • FAX: (416) 239-1526

Коли Тарас Чупринка був ще Романом Шухевичем

Коли ми щойно відзначили 49-ту річницю смерті генерала УПА Тараса Чупринки – а наша молодь в більшості знає його як „ще одного українського героя”, мені завжди хотілося розповісти про нього не як героя – а як про молоду цікаву людину, спортсмена, музику, а

Головний командир УПА Роман Шухевич – Тарас Чупринка

передовсім як одного із тих, що без патосу, без голосних заяв, але як самозрозуміле, служив Україні від студентських років аж до героїської смерті на посту провідника Української Повстанської Армії.

Сьогоднішня молодь бачить його завжди на портретах в уніформі, із гострими рисами обличчя і затисненими устами – незнищимого воїна, якого згадуємо кожного року святочно в річницю його загибелі 5 березня. І кожного року, вже півсторіччя, саме в тому часі перед моїми очима стає він – „Шух”, як ми його називали, як товариш молодечих поривів та безжурного студентського життя. Бачу його у спортивних студентських змаганнях на площі „Сокола Батька” у Львові, бачу його як знаменитого піяніста, що грає на концертах в Українському Інституті, а також на вечірках у домі мого діда. Завжди привітний до молоді та дітей, він зі сміхом учив мене грати на піяно одним пальцем таку відому усім передвоєнним дітям польську пісеньку „Ляз котек на плотек” і заохочував вчитися поважно грати. Сам пригравав іншим до танців, а часом ішов у вир вальчика чи танго, приспівуючи півголосом до того.

Не забувається також картина плавацьких змагань на „Світязі”, де брали участь два брати Шухевичі – Ромко і Юрко, а в моєму архіві є світлинки із змагань, коли два брати стоять у синьо-біло-чорних плавацьких шапочках (відзнакою пластового куреня „Чорноморців”, до якого належали).

Саме із цією шапочкою зв'язані у мене останні спомини про Романа Шухевича. Це було у Кракові, коли ми перебували там „на роздоріжжі”, шукаючи зв'язків із зайнятим радянськими військами Львовом і будуючи дуже непевне майбутнє. Післанці носили вістки туди і назад та, розуміється, Роман був із ними у зв'язку. Коли двоє з них (наші друзі з тайного Пласту) затрималися у мене перед поверненням до Львова, дістала я не то прохання, не то наказ від Романа, щоб саме у дві синьо-біло-чорні шапочки зашити „певні доручення”. Для кого і які, я не питала, бо ж прохання Романа для мене було рівнозначне із дорученням, яке треба виконати. Нелегке це було завдання, але посидівши нічку, я якось із цього вив'язалася, і ранком, після веселого прощання, хлопці вирушили в дорогу до Львова, щоб... ніколи вже до нього не дійти, схоплені та застрілені при переході Сяну. Роман ніколи не говорив про цей інцидент, але ми знали, як він переживав смерть пластових друзів.

Наша остання зустріч була біля в'язниці у Львові, де він знайшов тіло Юрка – ми мовчки стиснули один одному руки. Здається, що саме від тої хвилини загинув також Роман Шухевич, а залишився легендарний Тарас Чупринка, про якого тільки приходили вістки, переповідані шепотом.

Ні, таки ще раз передав він прохання до лікаря – мого чоловіка, коли захворів його батько і треба було негайно оперувати. Ромко просив опікуватися стареньким в лікарні, й ми це зробили.

Таким залишився у моїх споминах Роман Шухевич – Тарас Чупринка, і таким завжди стараюся його образ передати молодому поколінню, що знає тільки про героя – генерала УПА. А молодь слухає трохи недовірно, бо – як же ж так? Такий герой і – звичайна людина?

О. Кузьмович

КУДИ ЙДЕМО, УКРАЇНСЬКА СПІЛЬНОТО?

РОЗДУМИ НАД ПРОБЛЕМАМИ НАШОЇ ЄДНОСТІ

За 15 років свого існування УАКРада вже має певні досягнення, але як об'єднуюча організація, що репрезентує демократичну частину української спільноти в США, має перед собою ще дуже поважні завдання. Наші члени – це люди старшого покоління. Ми не зуміли притягнути молодшої генерації, бо вона мало цікавиться нашими розбудовами. Але це не тільки наша проблема, це саме бачимо і в інших організаціях, і навіть у церквах. Всі хочуть придбати молодих. (Втім, знаю дві організації, що зовсім про це не турбуються: дивізійники і колишні члени УПА).

За теоріями американських соціологів, це зовсім нормальне явище, що діти емігрантів, тобто перша генерація, хочуть стати справжніми американцями, канадцами чи австралійцями, включитися в головну течію соціального і політичного життя країни, в якій живуть. Аж щойно друга і третя генерації починають цікавитися своїм походженням. У нашому випадку так воно не зовсім сталося. Є ще поважне число молодих людей з високою освітою, що працюють для української справи, але не завжди належать до наших організацій чи партій.

Де ж молодь?

Українська еміграція в Америці присвятила дуже багато уваги вихованню молоді. Ми мали надзвичайно добре поставлені молодечі організації, спортивні клуби і на високому рівні школи українознавства, де наші діти мали нагоду вивчати історію і культуру України. Великі наші осередки мали цілоденні парафіяльні школи, але їх стає щораз менше. Так, ми доклали усіх зусиль, щоб наше наступне покоління залишилося частиною української громади. Одне, про що справді не подбали, це щоб при наших церквах діяли активні гуртки молоді. Ми не маємо релігійних програм для дітей, що вчать в публічних школах, вся їхня релігійна освіта кінчається на підготовці до першого Святого Причастя. А можна бачити з прикладу довоєнної еміграції: ті люди, що були активні при церкві, хорах, в драматичних гуртках, в танцювальних групах, вони і їхні діти є ще далі членами наших парафій, хоч вже не говорять по-українськи.

Чому ж, коли ми вклали стільки зусиль, молоді люди не цікавляться нашим громадським життям? Підкреслюю – нашим. А тому, що їм не підходить стиль нашої праці і наші програми. Ми не зуміли запланувати праці на довшу мету, не підготували себе до змін, які мусіли прийти. І щойно тепер, коли справи стають кризовими, шукаємо розв'язки. Значить, замість іти за якимсь усталеним пляном, ми тільки реагуємо на кризу. Наприклад, зміни, що їх треба було здійснити в школах українознавства 20–25 років тому, запроваджуються щойно тепер, і то не всюди.

Усі ми знаємо, яке велике значення мають у наших громадах церкви. В менших осередках вони є стрижнем не тільки релігійного, але й центром культурного і товариського життя громади. А що сталося за останніх 20–30 років? Наші церкви, школи й інші інституції опинилися в найгірших частинах міста, де наші люди вже не живуть. Ми вийшли зі старого міста і розбрелися по передмістях, а наші будівлі порожніють. А можна було запланувати інакше!

Один із запланованих осередків українського поселення знаходиться у місті Воррен, Мишиген. Завдяки передбачливості пароха церкви Непорочного Зачаття в Гамтремку, о. Кнапа, коли тільки починався вихід з міст, на периферіях Дітройту закуплено фарму, землю поділено на будівельні площі, і залишено декілька акрів під будівлю церкви. Згодом тут поселилося кілька десятків українських родин, потім збудовано українську католицьку церкву, і довкола неї почало рости українське місто. Все більше родин оселялося у Воррені. Тут збудовано Українське Село, оселю для старших віком, що її започаткував Союз Українок, збудовано Український Культурний Центр, аж дві

кредитівки, бо наші гроші вже не вміщаються в одній. Маємо тут мистецьку галерею ЕКО, домівку СУА, що є їхньою власністю. Є два висилкові бюро, різні професійні бюро і навіть українські кондомініуми. Перенесено з Гамтремку обидві наші школи – середню і початкову.

А от Філядельфії збудовано величаву катедру в одній з найгірших частин міста. Тим часом молоді люди поселяються все далі від свого середовища, і асимілюються. Ці спостереження стосуються цілої нашої спільноти у США, і над згаданими проблемами і їх розв'язками повинні попрацювати представники всіх наших організацій, угруповань та віровизнань.

Друга проблема, яку хочу заторкнути, стосується УАКРади. Чому ми не маємо стільки відділів, як повинні б мати, і чому громада так мало знає про нас, нашу працю і наші цілі? Ми замало інформуємо громаду, хто ми такі. Маємо доступ до нашої демократичної преси, тобто „Свободи” та англомовного „Українського Тижденика”, але не використовуємо їх як слід. Молоді читають „Вікні”, але там дуже рідко появляються інформації про нас. Тож і не знає молодша генерація, хто ми і що робимо. Треба докласти зусиль, щоб всі знали, що УАКРада є центральною організацією демократичного спрямування і репрезентує демократичну частину нашої спільноти.

І врешті, третя дуже важлива справа: чому й досі є певна кількість більших, демократичного напрямку організацій, які не підтримують ані УАКРади, ані УККА? І це саме ці організації перші заперечували на 13-му Конгресі УККА проти монопартійної конт-ролі УККА. Від цього несправного конгресу УККА перестав виконувати свою головну функцію репрезентанта цілої української діаспори в США, а став знаряддям однієї партії. Яка тут логіка? Чи було це зроблено для добра цілої української справи, чи для добра однієї партії?

Як ми розуміємо єдність?

Внаслідок цього поділу багато з наших громадян не платять свого внеску ні до жодної з цих двох централей, бо, мовляв, в громаді немає єдності. А що ж це за магічне слово – єдність? Мабуть, в жодному народі не говориться стільки про єдність, як у нас. Ми просто молимося на слово „єдність” і молимося за неї. Але також і ховаємося за цю єдність, як тут, так і в Україні, мовляв, немає єдності – значить, не мусимо нічого робити.

Та що це таке – єдність? Словник подає таке визначення: єдність – це одноцілість, єднотлумність, нерозривність. В демократичному устрої її не може бути. Можуть бути коаліції, ради, об'єднання і т. п. Єдність можлива тільки при диктатурі, в мілітарно-політичній організації чи партії, в релігійних культах і в середовищі, що не вміє самостійно думати. Чи була в нас єдність до 13-го Конгресу УККА? Якщо б вона була, то не було б несправного 13-го Конгресу. А як є в інших народів? Чи є єдність у живих? Вміють вони разом плянувати на довшу мету? Вони мають аж декілька центральних надбудовок, але не витрачають часу, щоб їх усіх з'єднати, бо всі вони трудяться для спільної справи. Дай Боже, щоб ми хоч частинно були такі успішні. А чи була у поляків єдність у 80-их роках, коли робітнича унія „Солідарність” виставила вимоги до уряду, а уряд проголосив воєнний стан? Чи з'єдналися тоді патріоти з комуністами, або комуністи з Католицькою Церквою? Майже 8 років велися переговори, але вони договорилися і комуністи не покликали радянську армію на поміч, не почали громадянську війну. Всі вони виявили державну зрілість і великий патріотизм.

Тут, власне, є ще одне велике завдання: мусимо навчитися вести між собою діалог, знаходити компромісові розв'язки, разом плянувати і здійснювати важливі акції. Тому в найближчих наших плянах повинно бути скликання конференції усіх краєвих організацій, включно з новоствореною організацією українських професіоналістів і бізнесменів, та задуматися над майбутнім нашої

(Закінчення на стор. 20)

Четвертий Міжнародний конгрес українців і Наукова рада СКУ

Від 26 до 30 серпня в Одесі триватиме Міжнародний конгрес українців. Міжнародна асоціація українців (МАУ), яку очолює академік Ярослав Ісаєвич, запросила Наукову раду при СКУ стати співорганізатором конгресу.

Голова Наукової ради проф. Любомир Винар повідомив про це запрошення екзекутиву СКУ на засіданні, що відбулося 20 лютого ц. р. в Торонто. Було вирішено, що Наукова рада стане співорганізатором конгресу. Обговорюється можливість спільного видання МАУ і Науковою радою українознавчого бюлетеня, який подавав би інформацію про розвиток українознавства в різних країнах, діяльність наукових установ.

До участі в конгресі вже зголосилися понад 400 доповідачів з 25

країн. На жаль, МАУ не має відповідних фондів, щоб забезпечити участь в конгресі тих доповідачів, зокрема з України, які не мають коштів на подорож. Наукова рада при СКУ звертається з проханням до українських наукових і інших установ в діаспорі допомогти МАУ дотаціями на проведення конгресу. Одночасно Наукова рада запрошує наукові установи в діаспорі, які ще не стали її членами, звертатися до президії Наукової ради на адресу її голови – д-ра Любомира Винара.

У справі конгресу в Одесі та з інших питань просимо писати на адресу: **Dr. Lubomyr Wynar UWC Scholarly Council, P.O. Box 312, Kent, Ohio 44240, USA.**

Наукова рада при СКУ

Невідомий лист генерала Павла Шандрука

У лондонському Польському інституті і музеї імені генерала Сікорського, в архіві Станіслава Папроцького (спр. 30-1, течка 6), виявлено невідомий лист генерала Павла Шандрука, який оприлюднив із коментарем в паризькому часописі "Зошити Історичні" (1998, ч. 126) Гжегож Мазур. У коментарі він пише, що Павло Шандрук з перших повоєнних років бачив у Польщі союзника у протистоянні російській експансії і в боротьбі за незалежну Україну. Автор підкреслює, що генерал Шандрук був старшиною війська Української Народної Республіки і брав участь у польсько-більшовицькій війні поруч з Симоном Петлюрою. Інтерв'юваний разом з українським військом в Польщі, скінчив військову школу, і напад Німеччини зустрів на посаді заступника командира піхотного полку. Пораненим потрапив у полон, пізніше був в'язнем гестапо. Саме Шандрук очолював новостворену УНА наприкінці Другої світової війни.

Станіслав Папроцький, якому адресовано листа, був у роки війни високої ранги урядником польського міністерства інформації і документації, яке займалося також національними питаннями. Генерал Павло Шандрук, між іншим писав до нього 20 лютого 1947 року:

"Вельмишановний пане майоре! Звістка про смерть св.п. генерала Т. Кутжеби дуже глибоко мене вразила. Смерть такого діяльного воювача і громадянина є і для нас, українців, великою втраченою. А для мене особливо, оскільки в часі цієї війни і перед нею я втратив трьох найкращих опікунів і друзів: св.п. генералів Й. Стахевича, Т. Климецького і тепер Т. Кутжебу.

Я не раз був свідком, як ці три польські генерали у розмовах з різними польськими діячами твердо і чітко боронили українське право на самостійність, право на свою власну суверенну державу. Може, швидше інтуїтивно, ніж політично, вони відчували майбутнє, необхідність спільного фронту перед загибеллю. Пане майоре! Це єдиний порятунк для

наших народів, і коли не будемо мати взаємної, може навіть якнайдалі вперед посунутої терпимості, загинемо. З'єднані Стейти Європи — ідеал, але його досягнення вимагає: 1) всеслов'янської спільноти, 2) довгих років і великих зусиль. Перш ніж це станеться, розтанемо в морі московському або пангерманському.

Чи можемо погодитись, аби нащадки нас проклинали за те, що вони мусітимуть бути об'єктом, а не суб'єктом історії Європи? А ми ж могли, тільки не хотіли (або не вміли), можемо, але, побоююся, що знову не хочемо здобути наші основні права... Тому теж з великим задоволенням прочитав лист пана майора до кпт. Ф., у якому викладено політичне кредо пана майора в цій справі. Має пан майор труднощі, його не всі розуміють — дуже добре, бо це є доказом величчя ідеї, яку пан майор боронить. З нашого, українського, боку такі ж труднощі має професор Роман (Р. Смаль — Стоцький — прим. ред.) і я — і з цього я теж тішуся... Св.п. генерал Т. Кутжеба подарував мені свою "Київську виправу 1920 року" з такою посвятою: "Немає боротьби без кризи і у великих справах немає легких перемог" — мені ці слова завжди в моїй праці, (дуже, дуже тяжкій) світять. Ці слова походять з-під пера генерала, але пан майор, очевидно, теж під ними підпишеться. Борімося, пане майоре, за слухну справу!"

Далі у листі генерал Павло Шандрук з'ясовує свою політичну позицію і, навіртаючись до необхідності спільних дій обох народів у боротьбі за незалежність, зокрема, пише:

"Я ніколи не належав і не належатиму до якоїсь партії чи організації, я є українським патріотом, який бачить можливість існування української держави і може навіть народу в концепції найближчого політичного і мілітарного польсько-українського співробітництва. Я боровся за Польщу, бо вважав, що цим борюся й за Україну. І коли прийде потреба ще раз воювати за Польщу — буду!"

Л.Х.

Курдському Братові

Курдська проблема почалася в сьомому столітті нової ери — як проблема расової, а не національної групи в західному Ірані. Геродот згадує курдів, говорячи про Олександра Великого, а далі про монголів і арабів. Вони прийняли іслам, його сунітський варіант, в 636 році. Хоч мають безліч діалектів, але щойно в 1918 році була прийнята курдська мова, а їхня газета „Курдистан“ появилась в 1897 році в Каїрі. Американський Президент Вільсон висунув ідею абсолютної автономії для усіх народів колишньої Оттоманської імперії, включно з курдами. Були збройні повстання в роках 1925 і 1930, але світ про них мовчав. Курди вміли жити дружно так з християнами, як також з жидами.

Останньо цілий світ заговорив знову про курдів, а спеціально про Абдулу Очальяна, харизматичного провідника Курдської Робітничої Партії, вусатого марксистського партизана. Це він впродовж 14 років усіма можливими засобами воював проти Туреччини за повну свободу курдського народу. У тому завзятому змаганні впало принаймні 30 тисяч воєнів, партизан та цивільних осіб. Турецьким властям вдалося спіймати легендарного Очальяна в столиці Кені — Найробі.

20 мільйонів курдів, в тому числі 12 мільйонів в Туреччині, а решта в Іраку, Ірані, Сирії та Азербайджані впродовж останнього століття тричі втрачали історичну можливість на самостійне існування. В 1920 році переможні союзники Першої світової війни зобов'язалися наділити курдів самостійністю, але Туреччина заблокувала здійснення цих рішень. У роках 1974-75 Іран (тодішня Персія) підтримала курдську революцію, але зрадила ці ідеї взаємін за доступ до Перської затоки. Останньо США у своїх розрахунках з іракським Садамом Гусейном піддержали курдське повстання, а коли Гусейн рештками сил організував протикурдський наступ, відступили. Отже, три ганебні зради.

Тепер проживає в діаспорі 850 тисяч курдів. Найробіський арешт Очальяна бумерангом з'єднав-зце-

ментував роз'єднаних курдів та виворив для курдських змагань глобальну симпатію. Однорідні ідеї Очальяна провели масові, продумані, добре організовані, зовсім цивілізовані протести впоперек цілої Європи і Середнього Сходу. В самому Берліні курдські патріоти вдерлися до ізраїльського консуляту, зчинилася стрілянина, в якій загинули три особи, а 16 було поранено. Туреччина в різних періодах свого існування намагалася доценту викоринити курдський націоналізм: підставові політичні права, мову, традиції, культуру. Туркам вдалося дістати у свої руки курдського патріота-радикала: стоїть питання, чи цей крок стримає вікові стремління свідомої нації до незалежності.

У Василя Симоненка є вірш „Курдському Братові“, де наш поет перегукується із безсмертним Тарасом, кажучи: „О курде, бережи свої набої/Але життя убивців на щаді/На байстрюків свавілля і розбою/Кривавим смерчем, бурею впади!/Веди із ними кулями розмову/ Вони прийшли не тільки за добром/Прийшли забрати ім'я твоє, мову/Пустити твого сина байстрюком“.

Некурдські приятелі Очальяна потрактували його „як ладунок контрабандистських цигарок“. Грецькі чинники в Найробі, що традиційно ставилися і ставляться вороже до Туреччини, примістили курдського втікача спочатку в грецькій православній церкві. Були намагання примістити втікача в якійсь країні Північної Африки та навіть у Голландії, завжди під грецькою опікою. У Найробі якусь роль відіграло американське Сі-Ай-Ей та ізраїльська розвідка. Під час перевезення в Найробі Очальяна до поліційної станиці над'їхало несподівано ряд „джіпів“ та півтаргарівок з двадцятьма замаскованими воювачами. Далі показували скованого і зв'язаного курдського героя, напевно напівспаралізованого наркотиками, в літаку до Туреччини. Цивілізований світ чекає на обіцяне слідство, а турецькі слідчі методи — загальновідомі.

Д-р Мирослав Харкевич

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу КОННЕКТИКАТ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 20-го березня 1999 р. о год. 2-й по пол.
Український Народний Дім, Rt. 66, North Windham, CT.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішачим правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 350, 387, 414

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь

МАРТА ЛІСКО, головний секретар УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Ігор Е. Гайда, голова

Степан Тарасюк,
секретар

Тарас Сливінський,
касір

проф. Іван Телюк,
почесний голова Округу

ПОСТАТІ

Українець, якого Румунія вважає великим

Уперше, і не без хвилювання, пише до „Свободи”, відомого всьому українському світові часопису, радник Українського Православного Вікаріату в Румунії протоієрей Микола Лаврюк. Перебуваючи в гостях у православної катедрі св. Володимира в Пармі, Огайо, я читав „Свободу”, вдихав дух любові до рідного, і продовжував досліджувати церковно-духовне життя Паїсія Величковського. Постійна присутність на сторінках „Свободи” історичної тематики додає мені відваги запропонувати читачам невелику статтю про непересічного ієромонаха-українця Паїсія.

Кожна сторінка історії нашого українського народу є хвилюючою і повчальною, але XVIII ст. дарувало нам два споріднені генії: Петра (Паїсія) Величковського й Григорія Сковороду, котрі є однолітками (обидва жили між 1722–1794) одноземцями, обидва походили з Полтавщини, й були майже однодумцями.

Якщо філософ і поет Сковорода приділяє велику увагу серцю людини („кожний там — пише він — де й серцем сам”), котре повинне наповнитись вірою в Бога, глибоко інтелектуальний й твердо віруючий ієромонах Паїсій приділяє — над усе — найбільшу увагу умній молитві, в якій розум сходиться в серце людини. Ця молитва закипала в душі Паїсія на святій Божій Горі Афон, де він прийняв чернечий чин й рукоположення в ієромонаха й де прожив 17 років (1748–1763). Покидаючи назавжди Гору Афон, ієромонах Паїсій залишає там на вічну пам'ять не тільки заснований ним скит св. пророка Іллі, але й свій сильний духовний вплив — вплив ієромонаха високої культури, твердої віри й глибокої смиренності. Ці чесноти були плодами його келійного й вівтарного життя. Дивувалися всі, як чудово він служив грецькою мовою, як глибоко переживав кожне святе Богослуження, яке „відправляв поволі, богобійно, а лице його було покрите сльозами” (Румунський Патерик, стор. 309). Навіть патріарх Серафим запропонував йому, поки був на Афоні, пару разів на рік відслужити св. Літургію в Пантократорі, центральному монастирі, щоб дістати духовну вітху з його ангельського служіння.

З волі Божої, ієромонах Паїсій вернувся знову до молдавських монастирів, тому що там було його потрібно, як в Драгомірні (1763–1775), так в Секулі (1775–1779), й так у лаврі Нямцу (1779–1794). В той час у згаданих монастирях жили троякі монахи: румуни, греки й українці. Тільки миротворча й мудра людина могла бути ігуменом (архимандритом) цих монахів, переорганізувати чернече життя, пильнуючи, насамперед, власної душі. Спрямовувати думку монахів до небесного, але й не відірватися від земної дійсності; поживавлювати спільнотне життя, але дійти до ісиханізму; покинути цілком цьогосвітню славу, але тим часом перекладати з однієї мови на іншу твори св. отців — все це спліталось у нев'янучий вінок європейського Православ'я, якого духовним вогнищем стала лавра Нямцу — зусиллями подвижника-українця Паїсія.

Архим. Паїсій, як добрий знавець людської психології, одних наставляв на добру путь, картаючи й даючи їм покути, а інших —

що не могли цього знести — усвідомлював в чернечому житті, „гудуючи їх молоком милости й чоловіколюбства”. Ніколи не вимагав від монахів того, що сам не міг здійснити, наставлення його завжди віддзеркалювали його власні вчинки. Через надмірну працю, архим. Паїсій не приділяв тілесному відпочинку більш як три години на ніч. Його молитовна душа була в постійному контакті з Богом і в служінні ближньому. Працював дуже багато над перекладами творів св. отців, головню на старослов'янську й румунську мови, серед яких центральне місце займає „Добротолюбіє”. Немало зусиль присвятив наш Паїсій для того, щоб поширилась серед монахів молитва Ісусова (умна молитва), яка потребує очищення розуму від марних думок. Він наставляв монахів, щоб сповідали кожного вечора свої гріхи, тому що висповідання гріхів — основа духовного життя.

Наприкінці плідної праці у винограднику Господнім ігумен Паїсій удостоївся славного переходу до вічної радості: йому було звіщено — пару днів наперед — днину, в якій розлучиться з видимим світом. На вечірній однісі середи, 15 листопада 1794 року, Господь переселив його до „вічного веселія Царства Свого”.

Румунська Православна Церква, в котрій він служив, не забуваючи про своє корінне українське походження, не тільки його канонізувала, але й визнала, що архимандрит Паїсій „був одним з найбільших ігуменів румунських монастирів”, називаючи його „Паїсієм Великим”. Бажано б було, щоб українці всього світу, тим більш православні, зазначили в своїх календарях пам'ять його на 15 листопада, називаючи його так само — Паїсієм Великим. Уважається, що він похований у церкві Нямцу, але є й таке припущення, що учні його забрали нетлінне тіло свого духовника й занесли до Тирасполю, де збудовано „Новий Нямц”.

Між 1979–1982 роками сталось чудо в прекрасній лаврі Нямцу: почала вибухати земля, в одному й тому самому місці на дорозі, що веде до головної церкви. Під тим вибухом знайшлися неушкоджені мощі одного святого з того монастиря. Припускають також, що то можуть бути мощі навіть св. Паїсія, котрий з глибокої смиренності міг сказати своїм учням: поховайте мене в дорозі, що веде до церкви. Якщо буде воля Господня, то розкриється й ця тайна щодо мощів св. Паїсія з Нямцу.

прот. о. Микола Лаврюк,
радник Українського Православного Вікаріату,
м. Сігет, Румунія.

НА ДУМКУ ДІЯСПОРИ

“Пропоную найкращого кандидата у президенти!”

Читаю вістки з України — і душа болить. Скрізь тільки й чую розмови про економічну скруту, злидні та злодіство. Невже українцям не набридло нарікати на свою долю? Невже можна сподіватись на поліпшення ситуації та піднесення рівня життя, якщо нічого не робити для покращення ситуації в своїй державі? Взяти для прикладу підготовку до виборів Президента України. На жаль, всю роботу українці зводять до гучних закликів, розлогих загальних розмірковувань, а практичної ділової активності нема. Зате ворожі сили не дремають, а ведуть плянову роботу: реклямують своїх кандидатів, гучно дискредитують і вміло підривають авторитет українських партій і претендентів на пост президента, розпорошують українців по різних блоках тощо.

А чому б всім українцям не висунути на виборах президента одного відданого українській справі кандидата? Особисто я пропоную висунути на цю найвищу в держа-

ві посаду пана Петра Яцика — видатного бізнесмена і мецената з Канади, українця, який не схотів бути бідним в Америці. Він високого рівня професіонал в галузі економіки, будівництва, і не цурається громадської роботи. Думаю, що й в Україні його добре знають і напевне шанують так, як і в Америці.

Мені можуть закинути: мовляв, це не реально, бо пан Яцик не має українського громадянства. Але ж в інших країнах таких людей, як Петро Яцик, обирали президентами. Для прикладу можна назвати президента Литви Адамкуса, або Милошевича в Югославії.

Прошу, познайомте українців з моєю пропозицією і більше розкажіть всім про нашого українського патріота і мецената Петра Яцика.

Олена Крамаренко
Філадельфія (США).
(Надруковано у “Вечірньому Києві”, 6 березня 1999 р.)

Авкціон українських марок

78-й авкціон українських марок із збірки В. Забіяки відбувається поштою до кінця квітня. Більшість авкціону складається із марок, на яких є зображення українського тризуба, часто надруковане із ручно зроблених дерев'яних печаток. Деякі із марок незвичайно рідкі, тому що існують лише у

двох-трьох примірниках. Для кращого ознайомлення зі збіркою, яка тепер у продажу, можна замовити каталог, висилаючи 0,50 дол. в марках або в доларах на адресу: Mr. V. Zabijaka, PO BOX 3711, Silver Spring, MD 20918, USA. Tel/Fax 301-59 3-5316, e-mail-bnm 123 @erolc.com.

Чи це ви
так баянсуєте
всі свої місячні рахунки?

**Тепер найкращий час,
коли відсотки найнижчі**

**Поеднати всі Ваші довги
в одну позику
для полагождення
всіх довгів.**

(DEBT CONSOLIDATION LOAN)

Звертайтеся до нас особисто або телефонічно.

 SELF RELIANCE (NY) F.C.U.
Main Office: 108 Second Avenue New York NY 10003
Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251 E-MAIL: SRNYFCU@aol.com

Branch Office: 23 Main Street Kerkonkson, NY 12446
Tel: 914 626-2938 Fax: 914 626-8636

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL

VISIT OUR WEBSITE: <http://www.selfreliancenyc.org>

Українці – працьовиті люди!

Ніколи раніше я не читала вашої газети. І ось недавно до моїх рук потрапило число №26 від 26 грудня минулого року. Стаття „Кожен несе свій хрест” мене дещо обурило, оскільки її автор В. Наконечний пише, що „... не можна жити ілюзією, що впаде манна з неба і не потрібно буде важко працювати, а можна буде тільки оглядати телевізійні програми, вести розмови про політику... Особливо в Україні”. І далі: „... Тепер, коли Україна вже є вільною державою, їй потрібні герої чорної важкої праці на всіх ділянках, а не лежухи!”.

Хотіла б спростувати цю думку В. Наконечного. Можливо, якби він зблизька познайомився з політичною та економічною ситуацією в Україні, то не писав би такого. Хочу сказати, що українці ніколи не мали жодних ілюзій щодо райського життя, яке нібито настане із здобуттям незалежності. Український народ, а це всім давно відомо, завжди і у всі часи був і є працьовитим, і не цурається жодної роботи. Звичайно, як і в кожній державі, в Україні теж є люди, які не звикли працювати. Але – це одиниці. І на цій основі не можна робити узагальнення про весь народ.

Так склалося, що я вже рік проживаю в США. До цього я жила, вчилася і працювала в Україні. Як і автор статті, я також студювала в Львівській Політехніці, лише з тою різницею, що це було в кінці 70-их років. І хочу сказати, що багато студентів одночасно десь працювали, а особливо ті, які були з сільської місцевості, і їхні батьки, працюючи в колгоспах, не мали змоги фінансово допомагати своїм дітям. Деякі мої однокурсники працювали після лекцій – розвантажували вагони на залізниці, мали роботи в студентському конструкторському бюро та в лабораторіях при Політехніці, в будівельних загонах виїздили щоліта на будови Тюменської області. Ті часи не можна прирівняти до теперішніх. Хоча не можна сказати, що за Советського Союзу було добре, але тоді, принаймні, працювали фабрики і заводи, які потребували робочих рук. Сьогодні, коли майже всі підприємства зупинилися, сотні тисяч людей залишилися без будь-яких доходів.

Знайти роботу сьогодні в Україні практично неможливо, але ніхто чекає „мани з неба”. В найгіршій ситуації опинилися інженери, які втратили працю у зв'язку з зупинкою промислового виробництва. Проте й інші працівники не в кращій ситуації, оскільки на роботу ходять щодня, а свої мізерної платні не отримують по півроку.

Варто послати копію до Верховної Ради

На мою думку, д-р Р. Барановський в статті „Україні не варто поспішати” („Свобода”, 19 лютого ц.р.) висловив дуже своєчасну пораду українським політикам в Україні і діаспорі. Якщо молода українська дипломатія ще не має підручника з цієї галузі життя, то повинна б скористатися такими порадами. Варто послати копію стат-

Така ж ситуація і в пенсіонерів, яким також з затримкою виплачують пенсії, особливо в сільській місцевості. Та, на щастя, ніхто не вмирає з голоду, бо люди працюють. З ранньої весни і до пізньої осені вони тяжко працюють на городах, обробляють кожний клатик землі. Вирощують картоплю та всяку ярину, і так дають собі раду. Це дає можливість їм якимось перебиватися з харчуванням, хоч і далеко не повноцінним. Хто має здоров'я, той взяв більше землі, і частину врожаю продає на базарі і, таким чином, частково вирішує свої проблеми.

Молодші подалися в пошуках роботи в чужі краї – Польщу, Чехію, Грецію, Італію, Росію, США. Важко, напевно, знайти країну, де б наші люди не працювали. А працюють вони там здебільшого нелегально, на важких роботах і за мізерну платню, за яку корінні мешканці працювати не будуть. Багато хто з моїх земляків мріє про роботу і власний бізнес в своїй державі. Про необхідність малого бізнесу і його важливість в теперішніх умовах відбудови держави чуємо не раз у виступах українських урядовців. Та для цього потрібні не лише заклики, а й підтримка з боку держави і стартовий капітал. А як відомо, у більшості людей такого нема. Адже далеко не всі в Україні – „лазаренки”. Пересічні громадяни втратили свої заощадження двічі – перший раз ще за СССР, коли в кінці 80-их років М. Горбачов проводив грошову реформу і було встановлено ліміт на обмін грошей, що зберігалися вдома (а в ті часи багато людей частину грошей зберігали вдома, бо не мали довіри до існуючої системи), а вдруге, коли на початку 90-их років шалена інфляція „з'їла” решту заощаджень, що були в банках. Обіцяне Урядом відшкодування знецінених грошових вкладів так і залишилося обіцяною.

Тому хочу ще раз наголосити, що люди в Україні хочуть не існувати, а жити! Тому працюють важко, хто може і де може. На жаль, більшість з них не в своїй державі, бо існуюча влада не створює для цього ніяких умов.

То чи можна сказати, що в Україні люди – ліниві, не хочуть працювати, чи чекають на милостиню? Треба повернутися обличчям до рідного краю, прислужитися Україні конкретними справами і, особливо тепер, в такий скрутний час, не стояти осторонь її проблем, не споглядати байдуже, як перевертні докладають всіх зусиль, щоб Україна не вийшла з економічної кризи. Мені дуже приємно, що деякі українці, яких доля після війни закинула в чужі краї, сьогодні включаються в розбудову своєї Батьківщини, започатковують власний бізнес на рідних теренах, дають працю своїм країнам. Берімо з них приклад!

Ірина Данів,
Ель Пасо, Тексас

ті до Верховної Ради України. Адже досвід підтверджує, що добра половина народних депутатів не володіє мовою дипломатії. Найкраща порада: не вихоплюватися із заявами... І справді, у суперечливих питаннях було б розумніше триматися нейтралітету.

Стефан Панків
Порт Шарлот, Флориди

ХОЧ ЛИСТ ПРИВАТНИЙ

„Ви зберігали нашу духовну спадщину”

З великим задоволенням прочитав у „Свободі” (з 27 листопада ц.р.) враження молодої львів'янки від її подорожі до Риму, надруковані під рубрикою „Листи з України”. На мою думку, „Свобода” добре робить, використовуючи, як засіб віддзеркалення життя в Україні, приватні людські листи, адже кожне особисте переживання кидає неповторне світло на загальносуспільні явища і життєві проблеми, на пошуки українцями, зокрема молодими, доброго шляху в майбутнє.

Я також одержую подібні листи з України. Ось що пише мені зовсім незнайома Леся Малицька з міста Скалати на Тернопільщині:

Шановний пане Романе!

Прийміть щирі вітання з далекої і такої близької Вашому серцю України!

Звати мене Леся. Я читачка Вашої чудової книжечки „Пісня про серце”. Читала я її не просто з цікавістю, а з великим душевним замишуванням. Так багато в ній доброго гумору, повчальних моментів, показано багато різних характерів і життєвих ситуацій! А ваші гуморески особливо припали до вподоби моєму молодшому синові, бо він любить гумор і жарти. Я високо оцінюю Вашу багаторічну диригентську працю. Розумію, яка вона нелегка, але скільки можна принести радості людям і собі! Як і Ви, я граю на бандурі, бо навчалася грати в музичній школі. Але пізніше, в музичному училищі і інституті, навчалася вже як диригент. І хоч працюю в музичній школі, але ось уже вісім років керую церковним хором. Тому мені зрозуміла і близька Ваша праця, і всі пробле-

ми, з нею пов'язані.

Про Вас багато мені розповіла Оксана Юрик – дочка пароха з Кип'ячки. Вона й порадила прочитати Вашу книжечку мені й іншим союзнякам. Це було на зібранні Союзу Українок. Всі відгукувалися дуже добре про Ваш літературний хист, а я не могла не написати Вам декілька добрих слів, сказати Вам та іншим таким людям, як Ви, слова вдячності, що далеко за кордоном Ви зберігали нашу духовну спадщину. Адже коли прийшла пора, то тільки особисто мені передали багато партитур духовної музики і стрілецьких пісень. Ми тут не мали нічого, а Ви все зберегли.

Дякуємо! Ще раз спасибі за приємні хвилини, які я пережила, читаючи Вашу книжечку.

Вітання Вам від усього Союзу Українок міста Скалата на Тернопільці.

З повагою,

Леся Малицька

Листа подав Роман Левицький

Ні, не на Софійському майдані...

В редакційній статті „Свободи” за 22 січня ц.р. читаємо: „22 січня 1928 року IV Універсалом на Софійській площі в Києві проголошено світові волю українського народу: „Віднині...”.

Насправді, з уваги на тодішню грізну ситуацію в Києві – наступ большевиків на столицю і загрозу їхнього бунту на заводі „Арсенал”, урочисте проголошення Акту 22 січня відбулося вночі з 24 на 25 січня в будинку Центральної Ради. Докладний опис цієї історичної події знаходимо в першому тому „Історії України 1917–1923 років”. Дмитра Дорошенка, визначного історика, міністра закордонних справ Української Держави в 1918 році, який, зокрема, пише:

“... Багато публіки зібралося в будинку Педагогічного музею з самого ранку 24 січня. Увечері ж головна зала була повна народу... М. Грушевський бере в руки текст універсалу. Всі відразу встають і уважно слухають: Четвертий універсал. Народе України!...”

В тому самому числі „Свободи”, на першій сторінці, під заголовком „Не буде більше пана у вільній Україні” наруквані чотири рядки, в якому мова про те, що „в Софійському заграли дзвони” і що „там збиралися під прапори, під соняшні, ще й сині”. Вірш, з якого взяті ці рядки, має назву „На 22-го січня 1918 року”, а його автором є Павло

Тичина. Такої назви цьому віршеві поет не міг дати, просто тому, що IV Універсал був проголошений не на Софійському майдані, а у великій залі Центральної Ради. В минулому автор цього листа кілька разів спростовував в українській пресі міт про проголошення IV Універсалу на Софійському майдані.

Свою статтю, яку опублікував „Гомін України” в додатку „Література і мистецтво” за 9 січня 1981 року під заголовком „Не повторюймо неправди”, я закінчив такими словами: „Чи факт, що проголошення Четвертого Універсалу відбулося так, а не інакше, применшує в чомусь його значення? Зовсім ні! Ця подія – одна з найсвітліших в усій історії України, хоч і відбулася вона подібно до того, як було двадцять три роки пізніше у Львові, у будинку. Американці чи канадці добре знають, де й як відбулося проголошення їхньої незалежності, але ніхто з них не думає представляти ці події незгідно з фактичним станом. Чому ж у нас мало б бути інакше? Історичні факти можна різно оцінювати, бо ж „історія – учителька життя”, але фальшувати їх нікому не вільно!” Від того часу минуло вже 18 років, але висловлене в згаданій статті прохання не повторювати неправди про IV Універсал все ще актуальне.

Адольф Гладилевич

Ще раз дякую!

Як відгук на мій репортаж у „Свободі” в справі висилки підручників для двох шкіл в Україні прийшов ще один незвичайно щедрий даток від Євгена Вагнера – в

сумі 500 доларів. За таку суму зможу роздобути ще інший потрібний виряд для школи в селі Требухів на Київщині.

Щиро дякую Євгенові Вагнерові!

Ліда Палій

ЗВІДУСІЛЬ

Іракці демонструють в Ірані

Агентство Ассошіейтед Пресс повідомило, що минулого тижня понад 3,000 іракських біженців демонстрували перед іракською амбасадой в Теграні, столиці Ірану. Очевидці розказували, що іракська сторожа почала стріляти у демонстрантів, які пробували перелазити через паркан на подвір'я амбасад. Іракці протестували з приводу вбивства аятолли Мохаммеда Сади́ка аль-Садера, старшого шіїтського церковнослужителя, котрого застрілено в Іраку.

У Конго виникла нова партія

Артур З'Агіді Нгома, один із керівних повстанських провідників у Конго, створив нове угруповання. Його завданням є мирна опозиція до уряду президента Лоренса Кабілі. Він підкреслив, що його партія — Спілка конголезців для миру — відмовлюється від збройних метод боротьби. Спілка включатиме також осіб з-поза кордонів країни.

Голлівуд допомагає Клінтонам

Рік тому колишній сенатор-демократ зі штату Аркансо Дейвід Прайор заснував Фонд юридичних видатків Клінтонів, щоб допомогти їм оплатити кошти, пов'язані з їхніми судовими справами Вайтвотер і скандалами Пола Джовніса і Моніки Левінської, котрі виносять понад 10 млн. дол. У минулому році до фонду надійшло 4.5 млн. дол., які жертвували 50,000 звичайних американців. До жертводавців значніших сум, зареєстрованих у фонді, належать відомі особистості в індустрії розваг — актор Роберт Де Ніро і співак Тоні Беннетт.

Патріарх за відновлення капелянів у війську

Патріарх Московський і всієї Росії Алексій II запропонував відновити у збройних силах Росії становище полкових капелянів. На думку патріарха, процес відновлення повинен відбутися поступово. Після революції 1917 року, більшовики зліквідували цю посаду.

Чи звертався Очальян до Єльцина за допомогою?

На пресовій конференції у Москві, Магір Валят, один із керівників Курдистанського національного визвольного фронту, подав докази, що в жовтні Очальян звертався до Єльцина з проханням дати йому притулок в Росії.

Путін, директор бюро закордонних справ Росії, заперечив, що Очальян будь-коли звертався з таким проханням. М. Валят звернувся до Росії як сталого члена Ради безпеки ООН з проханням домагатися, щоб Очальяна судили на відкритому процесі не в Туреччині, а в якійсь іншій країні.

Почалося з Німеччини...

Написати до редакції мене заохотив лист Марії Роман про новий альманах УНСоюзу. Коли я його прочитала, то відразу думкою полинула до повоевній Німеччини. В 1947 році нас, переміщених, перевезли з табору в Гальтерні до міста Райне, де був український табір. Приїхали ми, немов додому — скрізь свої люди, своя лікарня, в якій працювали Лев і Богдан Волянські. Ліда Гаврилів зголосилася бути медсестрою, бо скінчила відповідну школу ще вдома. Були в таборі церкви обох конфесій. Були й дві театральні групи — ними керували дві Людмили, Волянська і Врублевська. Людмила Волянська і її сестра Воля були вродливі — високі, поставні, хвилясте каштанове волосся. А головне — незмінно доброзичливі.

Якось я стояла, наспівуючи, а

Людмила підійшла і похвалила. Я відразу перестала ніяковіти і боятися, стала до помічі в драматичному гуртку. Так і прийняли нас до свого товариства. У мене є фото, як ми сидимо на лаві з дітьми. У них були дві доньки — Лілея і Богданна, в мене — Вікторія. Пізніше, в Америці, ми теж називали другу доньку Лілеєю.

Доля закинула нас до Дітройту, де ми відшукали наших таборян. До нас приїхали Петро Залуга і Кощельовський, кажуть, що в Нью-Йорку є Український Народний Союз, видається газета "Свобода". Коли ми почали читати "Свободу", то очам не повірили — родина Волянських і тут продовжує свою будівничу працю. Я їх розшукала. Це була велика радість.

Моя сім'я збільшувалась, і захотілося написати для дітей про наш

Люблю слухати, як мій син грає на бандурі

Я народилася у вересні 1925 року на Волині, 16-річною вступила в ОУН, була станичною. Коли утворилася УПА, українська поліція перейшла до повстанців, а ми мали завдання не допускати вивезення молоді до Німеччини. З управи до нас телефонували, коли чекати небезпеки, щоб молодь втікала до лісу. Через нашу місцевість йшли ешелони із забороненими до Німеччини, то ми за сало і горілку викупляли у вартівих наших людей. Не знаю, добре це чи ні, але тому так мало волинців в еміграції, що ми протистояли їхньому вивезенню до Німеччини. Українську поліцію змінили поляки, на Волині почалося протистояння між поляками й українцями.

В 1943 році мене призначили до штабу УПА "Турів" в Скулинському лісі біля Ковеля. Там діяла офіцерська школа під проводом полковника "Рудого". Моїм куріном був Вовчак, а завданням — розвідка. Я була в боях під Каменем-Каширським і Радовичами. Коли прийшов наказ відходити на Захід, словаки прийняли 30 тисяч українців. Я потрапила до школи "Утікач". Тут нас опинилося 15 осіб, але ми не знали один одного. Поміж нами був письменник Леонід Полтава з ОУН, який нам часто нагадував настанову з Декальoga українського націоналіста: "Про справу говори з ким треба, а не з ким можна".

Невдовзі у нашому тилу висадилися советські парашутисти, і ми повтікали в гори. У Татрах нарубили ялиці — одну купу запалили, на другій лягли спати. За ніч так замерзли, що вранці порозтинали чоботи, щоб їх зняти.

Зі Словащини я повернулася додому, бо ще раніше тато, який виїздив на заробітки до Аргентини, розповідав, як тужив за Україною. Працювала рахівником, чекала на арешт. Але тоді ж я почула, що обмінюють чехів з України на українців з Чехії, то пішла до консуляту дізнатися. Мені звеліли заплатити за документи золотом, а я саме очікувала арешту, то погодилася і за два дні вже була у вагоні з людьми, які виїздили до Чехії.

Прийшла без жодних речей, а як побачила у вагоні чоловіка з консуляту, то уся стерпла зі страху. Пізніше він мене знову розшукав і сказав, що знає моє справжнє прізвище, але я звернулася до його дружини (вони мали двоє дітей) і більше він не приходив. Тут я знайшла собі чоловіка. Пізніше, у 1992 році, коли я відвідала Україну, то вирішила розшукати жінку, яка мені продала документи, щоб подякувати, але вона вже померла, був тільки її син. З тих відомостей я дізналася, що полагодив мою втечу той чех з консуляту, який до мене приходив. Він допоміг багатом переслідуваням.

Надходило советське військо, і

рід. Одну книжечку послала до Людмили Волянської. Невдовзі від неї прийшов лист із проханням пригадати усе, що стосувалося мого батька, священника, репресованого більшовиками. Саме готувалися до 1000-ліття хрещення Руси, і ці спогади були до речі. Людмила Волянська поставила мене на добрий шлях — у довгі зимові вечори моє перо скрипіло, спогади народжувалися.

Дуже хотіла б, щоб багатолітня діяльність Людмили Волянської була вшанована українським урядом і Президентом України. 50 літ життя в Америці після великого Виходу з України не минуло марно, вона багато зробила для нашого народу.

Ольга Гаховська

ми з чоловіком перейшли німецький кордон до Швабаха. Далі були в Італії, звідки записалися на виїзд до Чіле. Їхали на американському кораблі цілий місяць — я прала і прасувала військові однострої, заробила 50 доларів. На четвертий день мій чоловік пішов до праці, а я купила чотири дошки і ми зробили стіл і стільці.

Так почалося наше життя в Америці. Було воно нелегке і ми вирішили перейти через Анди до Аргентини. Зібралось у той похід десятеро. Було дуже холодно. Щоразу переходили крижані гірські потоки, вночі мерзли, а коли дісталися до людського житла і сказали, де ми ночували, то почули, що нам пощастило, бо там багато тигрів.

Аргентина була гостинною, хоча бідною — висока інфляція, зміна влади. Українці збудували тут церкви, школи, клуби, організували "Пласт", СУМ. Ми прожили там 10 років. Наш старший син вчився танцювати, молодший грав на бандурі і співав.

Дружина старшого сина, американка, ніколи не заперечувала, коли ми при зустрічах говорили українською мовою, за що я їй вдячна, а коли онук пішов до української школи, то відвозила його і навіть допомагала робити домашні завдання. Мої сини і внук говорять українською мовою. Наша мова, наша музика — це наше багатство. Люблю слухати, коли мій син грає на бандурі. А ще — будую церкву в рідному Турійську на Волині.

Сьогодні моє ім'я —

Емілія Ковар

„Купіть мені авто!“

Коли ми приїхали на землю Вашингтона, то передовсім пішли до церкви подякувати Господеві і Матінці Божій, що нами опікувалися, просити дальшої помічі. Ми відразу записувалися в члени церкви. Люди приїхали з готовими професіями, йшли до праці, яку їм давали. Працювали тяжко. Прибирали житла і бюро, працювали на фабриках. Хто не мав змоги покінчити студії в Європі, вдень працював, а вечорами йшов до школи. Ми не питалися, яка праця і яка платня, а були задоволені, що працювали. Церкви були старі, замалі, ми будували нові. Відкривали школи, виховували дітей в українському дусі.

Якщо переглянути „Свободу“ від того часу, коли проголосили самостійну Україну, то можна прочитати численні відомості про допомогу діаспори Україні, яка обчислюється в мільйонах доларів.

Комітет допомоги дітям Чорнобиля, якого промотором був і є д-р Матківський та його дружина, Рух, Союз Українок Америки та багато інших організацій продовжують добродійну діяльність. Скільки хворих дітей, яким не могли допомогти в Україні, привозили до Америки, де їм робили складні операції і повертали додому здоровими! Недавно наші брати і сестри на Закарпатті потерпіли від повені, і діаспора зно-

ву прийшла на поміч.

Не всі це розуміють. Ось приклад. Приїхала дівчина з України до вуйка. Щодня їздили купувати різні речі для неї. Коли дівчина мала повні валізки і збиралася додому, то сказала дядькові: „Я думала, що ти купиш мені авто“. Дядько показав порожню банкову книжку. Тоді вона вигукнула: „Витут наживалися, їли білий хліб, ми за вас мусіли їхати на Сибір, а ти дурного авто не хочеш мені купити?“. Звичайно, це не було правдою, бо достаток дався людям нелегко, а готовість допомогти бідному землякові завжди була однією із позитивних рис повоевній еміграції.

Ірина Гр.,
Нью Гейвен

Хата, в якій в 1745 році в Космачі загинув Олекса Довбуш.

Експедиція фолклористів до Космача

Космач. Це величезне гуцульське село з давніх-давен чарувало Україну і світ своїм самобутнім мистецтвом, визвольними змаганнями і, звичайно ж, обрядами і традиціями. Навіть в добу „розвинутого соціалізму”, коли комуністична влада так уперто боролася з релігією і усім тим, що називається народними звичаями, горяни Космача берегли своє родове коріння, як найцінніший скарб, попри всі заборони брали шлюб у церкві, в традиційній космацькій ноші. Ще в часи панування тут Австро-Угорщини Космацьке весілля було показане у Відні, а згодом — у Львові... Пізніше у телефільмах „Карпатські джерела”, „Космач”... На основі фолклорного матеріалу, зібраного у Космачі, Григорій Смольський написав книжку „Олекса Довбуш”. Космацька пісня, космацький танець, космацька музика добре відомі у світі. На далекому американському континенті було створено цікаву фолклорну капелю гуцулів під проводом Дмитра Ткачука та Дмитра Сороханюка, яка з успіхом виступала в Америці і мала в своєму репертуарі немало пісень і музики з Космача, зокрема фрагмент Космацького весілля.

Космацький фолклор не зникає безслідно. Він живе у записках видатних фолклористів, у книгах письменників. На основі Космацького весілля канадська письменниця Ольга Луцик-Рем написала чудовий драматичний твір „Князі гуцульських полонин”. Пісні, казки, легенди, танці, оповідання записували в Космачі Іван Франко, Володимир Шухевич, Володимир Гнатюк, Роман Герасимчук, Філарет Колесса, Микола Колесса, Станіслав Людкевич, Степан Пушик, Ярослав Гавучак...

В шістдесятих-сімдесятих роках нашого століття в Космачі працювала велика експедиція фолклористів з Інституту Фолклору та Етнографії імені М. Рильського з Києва під проводом визначного фолклориста Олексія Дея.

Зібраний у Космачі матеріал увійшов до багатомного зібрання про народну творчість, зокрема до тому „Співанки-хроніки”. Та й тепер щороку навідується до Космача записувати фолклор студенти та викладачі з Донецького, Симферополя, Полтави, Тернополя, Києва, Чернівців, Івано-Франківського, Рівного, Львова...

Вийнятом не стало й минуле літо, коли до Космача загостило більше двох десятків студентів Львівського державного університету імені Івана Франка на свою фолклорну практику. Львівські фолклористи зафіксували в Космачі всі фолклорні жанри і виявили немало цікавих носіїв фолклору. Окрім записування фолклору, дівчата і хлопці відзначали в Космачі свято Івана Купала, сплітали віночки з космацького

чар-зілля, побували на вершині гори Лисина, на камені Олекси Новаківського, відвідали полонину Ладескул, яка є власністю космацького газди Івана Хромеїчука. На полонині вони побували в стаї, знайомилися з процесом виготовлення будза, вурди, бриндзи, жентіці — смакували ці гуцульські молочні продукти.

— Космач — то столиця Гуцульщини, — зауважує кандидат фіологічних наук Михайло Чорнопиский. — Саме розпланування селища виглядає як сонце, що має промені. Тобто, є центр села і понад три десятки присілків по горах. Дуже мальовничий ландшафт Космача. Виглядає Космач так, якби великий соняшник лежав у центрі гір. Тут живуть дуже гарні люди, які підтверджують моє переконання, що українці є найкращі люди на світі. Скільки ми були по хатах, то господарі завжди хотіли нас пригостити і всю гостину присмачити чаркою. До того ж, у Космачі — дуже талановиті люди: зодчі, писанкарі, мосяжники, боднарі, ткачі, кушнірі, різьбярі, майстри вишивки, виготовлення інструментів. Наші студенти дуже багато відкрили для себе такого, що ні в книжках, ні в лекціях їм не було змоги пояснити. Це буде збагачувати їх життєвий досвід.

Студенти в Космачі відвідали на подвір'ї Михайла Юсипчука, хату в якій 1745 року Штефан Дзвінчук вбив Олексу Довбуша. Молоді фолклористи познайомилися з експонатами музею Довбуша у цій хатині, оглянули пам'ятник Олекси Довбуша, послушали цікаву розповідь Михайла Юсипчука про

Олексу Довбуша та його побратимів-опришків. Відтак львів'яни побували в уславленій космацькій

Фолклористи зі Львова, студенти Львівського університету імені Івана Франка Святослав Пилипчук та Віталій Козловський і кандидат мистецтвознавства Ірина Довгалюк.

писанкарки Анни Чонтуляк, були на Службі Божій в космацьких храмах Петра і Павла та Святої Трійці. Описля загодили до пароху Космача отця Василя Гунчака, який разом з дружиною Галиною збирає колекцію українського народного одягу.

— Я не сподівався побачити стільки перлин у Космачі, — ділиться своїми враженнями студент Святослав Пилипчук. — Перший раз, коли почув про Космач, то подумав, що то якась глушина. А вийшло — навпаки. Тут кожна хата, кожна людина надзвичайна. Не забуду Гафії Гудим'як, яка нас черешнями пригощала. Бути в Космачі і не звернути уваги на його природу — то був би великий гріх. Тепер то я зрозумів, звідки черпали насагу для своїх шедеврів майстерства Олекса Новаківський, Михайло Мороз, Григорій Смольський, Стефанія Гебус-Баранецька... У Космачі особливо відчуваєш волю.

Великі скарби народної мудрости з Космача повезли фолклористи до Львова. Повезли, аби там, в університетських студіях, їх дослідити, впорядкувати і зберегти для нащадків.

Дмитро Пожоджук
Фото Уляни Федак

ЗВІДУСІЛЬ

Заличання Москви до Пекіну

Настав час пригадати популярну колись в СРСР пісню „Москва — Пекін”, тому що Росія і Китай рішуче йдуть до зближення. Щойно президент Росії Борис Єльцин і прем'єр-міністр Євген Прімаков прийняли китайського прем'єр-міністра Чжу Ронжи, що розцінюється як початок створення стратегічного союзу на противагу НАТО.

Суд над вбивцями працівників місії ООН

У столиці Таджикистану, Душанбе, почався закритий судовий процес над ісламськими вбивцями чотирьох спостерігачів місії ООН — поляка, уругвайця, японця і перекладача-таджика, які загинули 20 липня минулого року.

3 китайським імператором поховано його коханок

У Китаї знайдено поховання першого імператора династії Мінн, який помер у 1398 році. У могилі разом з ним поховано його дружину і 46 наложниць. Завбачливий імператор заповів зберегти таємницю поховання, тому домовини виносили через 13 столичних брам, щоб ніхто не здогадався, яка з них справжня.

Дві години під снігом

У швейцарських Альпах відбули зі снігу 4-річного хлопчика, який пролежав у заметі дві години. Дитину, яка перебувала в стані клінічної смерті, знайшли пошукові собаки. Лікарям вдалося повернути врятованого до життя.

Щось у Нью Йорку вражає в саме серце

Ті, хто мешкає в Нью Йорку, ба навіть ті, хто лише відвідує місто, мають значно більше шансів померти на приступ серця, ніж американці в інших містах країни. До такого висновку прийшли дослідники у стейті Каліфорнія після ретельної аналізи 20 мільйонів записів причини смерті у Нью Йорку та десяти інших містах країни.

Автори дослідження не можуть пояснити причини такого явища, але вони, як і низка інших авторитетів у царині серцевих хвороб, називають цілий перелік можливих негативних чинників, в тому числі стрес, надмірне збудження, інтенсивний рух транспорту і навіть запізнення швидкої допомоги.

Вчені Каліфорнійського університету у Сан-Дієго проаналізували дані за період 1985-1994 років, виявивши, що смертність від приступів серця серед мешканців Нью Йорку одразу на 55 відсотків перевищує загальноамериканський показник, а серед гостей міста — на 33 відсотки у порівнянні із відвідувачами інших міст.

Аналогічний показник смертності серед тих, хто перебрався із Міста Великого Яблука в інші частини країни, на 20 відсотків нижчий.

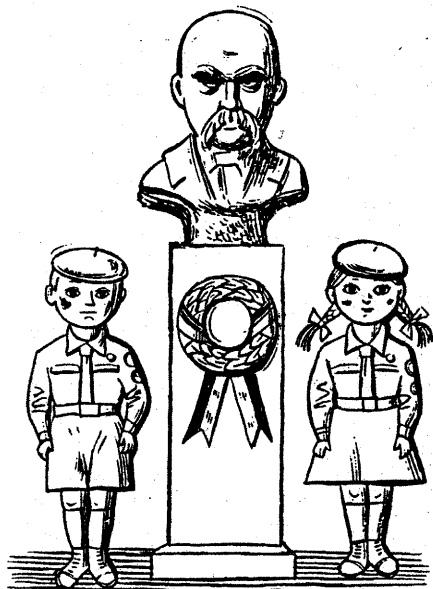

Львівські фолклористи на присілку Медвежому.

Ч.4

У БАБУНІ ЗАВЖДИ ВЕСЕЛО

Тарас Шевченко

Учітеся...

*Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому навчаєтесь, –
Свого не цурайтесь:
Бо хто матір забуває,
Того Бог карає.*

Динко Динозавренко

Динко й Заврик ішли на прохід. Нараз Заврик побачив гарну квітку, і вже нахилився, щоб її зірвати. Але Динко схопив його за лапу.

– Чого ти хочеш від мене!? – аж скрикнув Заврик.

– Скажи мені, навіщо ти хочеш зірвати квітку?

– Ну, чи я знаю?

...Хочу зірвати, бо вона гарна... – зам'явся Заврик.

– А знаєш, що буде з нею, коли ти її зірвеш?

– Ну... чи я знаю... мабуть, зів'яне... – ще гірше збентежився Заврик...

– А знаєш, що буде, коли ти її не зірвеш?

– А хіба ж я все мушу знати? Це ти такий розумний! – огризнувся Заврик.

– Отже, скажу тобі: якщо ти залишиш квітку, вона заміниться в овоч, а в ньому багато-багато зернят-насіння. І на другий рік квіток розцвіте багато, багато...

– Справді? – здивувався Заврик. І вже не нарікав, що Динко „такий мудрий”. Вони взялися за руки і побігли далі, весело вимахуючи хвостами.

Чи пам'ятаєте Боянчика, із числа „Веселки” за листопад, як то він ходив після навчання в школі до бабусі?

Оце він і сьогодні біг, перескакував калюжі, бо ж була вже весна. Прибіг, привітався з бабусею і зразу глянув на стіл. Глянув – і скривився...

– Бабусю, а ковбасок сьогодні не буде?

– Ні дитино, сьогодні буде тільки рибка, бо це ж Великий Піст перед Великоднем, та ще й п'ятниця... Як бабуся сказала, то Боян знав, що так і буде...

– Бабусю, але я сьогодні мушу скоро їсти і зараз вчитися віршику на завтра до суботньої школи. За два тижні у нас концерт і пані вчителька казала, що як добре вивчу віршику, то буду його говорити на сцені...

– Дуже добре, біжи помий руки і ходи швидко їсти, а тоді сядемо до роботи!

Боянчик замкнув очі і швиденько проковтнув рибку, та ще й оселедця, якого дуже не любив...

– Ну, показуй свій віршик. Це, певно, Тараса Шевченка... – принаглянула бабуся.

– А звідки ж бабуся знає?

– Бо ж тепер березень, місяць, коли святкуємо і день народин, і смерті нашого великого Кобзаря...

– О, я знаю, пані вчителька нам казала, що він народився дев'ятого березня, а помер десятого... А я не розумію, як він міг жити тільки один день і написати таку велику книжку „Кобзар”?

Бабуся розсміялася. – Він народився 1814-го року, а помер 1861-го, тільки в тому самому місяці і день після своїх уродин... Ану, почисли, скільки йому було років...

Боян думав, думав, навіть щось на пальцях числив, аж сказав:

– Сорок і сім!

– А бачиш! А тепер давай віршик!

Боян дістав зі свого напличника читанку і відчинив там, де був портрет Тараса Шевченка.

– О, прошу подивитися!

– Ага, я так і думала, що ви будете читати цей вірш!

– А чому?

– Бо він дуже важливий, особливо для школярів. Ану, прочитай його поволі та виразно, вголос! І Боян став читати:

*„Учітеся, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому навчаєтесь
Свого не цурайтесь...”*

– Бабусю, а що значить „цурається”? Я такого ще не чув!

– „Цуратися” – це значить не шанувати, не хотіти й знати, а то про-

сто й соромитися...

– То я не буду цуратися... Але чого я маю „не цуратися”?

– Прочитай вірш ще раз уважно, то сам знатимеш...

– „Свого” А що це „свое”?

– Це своя українська мова, та сама, що нею говорив і писав Тарас Шевченко...

– Бабусю, я ж її не цураюся, я мав самі „дуже добре” на півріччі в українській школі. І всюди між українцями говорю по-українському, і книжечки читаю... Направду! Я вже дочитав до половини „Як Олег здобув Царгород”, що дістав на уродини...

– Так, Боянчику (бабуся аж погладдила його голову), – такого й просив від тебе Тарас Шевченко. Ти вчишся англійською мовою у цілоденній школі...

– А на другий рік почнемо і французьку!

– Дуже добре, так і треба! Треба знати якнайбільше мов, але свою шанувати найбільше... Бабуся дуже-дуже рада, що ти це так гарно знаєш! І Тарас Шевченко, десь з неба, теж знає, певно, і радіє цим!

То я можу собі його нарисувати на моєму календарі?

– А звичайно!

– І можу нарисувати його більшого – бо є місце аж на два дні! – зрадив Боян.

– О, так, Тарас Шевченко вартий більшого малюнку! Але коли вже мова про календар, то треба когось ще намалювати у прямокутничку на п'ятого березня!

– А кого?

Бабуся вийняла якийсь часопис і показала Боянові образок якогось пана.

– А хто він? Я його ще не бачив! – заклопотався Боян.

– Прочитай підпис!

Боян прочитав: „Генерал-хорунжий Тарас Чупринка, головний командир Української Повстанської Армії”...

– О то він був теж „Тарас”?! – зрадив Боян, що знайшов ім'я.

– Так, це було його приbrane ім'я.

Справді називався він Роман Шухевич. Ось тут нижче на сторінці написано... Він воював проти большевиків, за вільну Україну, і його вбили саме п'ятого березня. Тому його і згадуємо в цей день...

– А давно вже? – хотів знати Боян.

– О, давно, вже трохи не 50 років тому! Ще навіть не було на світі твоїх татка й мами...

– А ми його згадуємо?

– І завжди будемо, тому треба тобі запам'ятати його добре!

– Бабусю, але я хочу щось знати про нього, щоб похвалитися на роєвих сходинах, що я знаю!

– Ну, то треба, щоб розказав тобі твій другий дід, татів батько, Андрій.

– О, я потелефоную зараз ввечері до дідуся!

– Добре, бо він колись був вояком Української Повстанської Армії...

– Справді?!

– Авжеж, і він тобі багато чого цікавого розкаже! А тепер сідай за свій вірш, бо мама вже незабаром прийде!

І Боян читав вголос далі:

*„Бо хто матір забуває,
Того Бог карає...”*

І нараз перервав:

– Бабусю, а ти будеш на нашому концерті?

– Чи буду? Я думала в той день іти до тітки Соні – але, мабуть, піду на концерт до вашої школи... Хочу почути, чи добре говоритимеш!

– Ой бабусю, ти така золота бабуся! – Боян аж обійняв бабусю за шию (трохи окуляри не впали!) та міцно-міцно поцілував!

Перший листочок

Ой відкрилася на пупляху
Лушпинка,
Заглядає ось листочок
Крізь щілинку.

*„Хто це стукнув в мою хатку?
Весна, може?
Чи сонечко золотеньке
Любе й гоже?”*

Ой заграла весна красна
На сопілку,
А листочок виліз швидко
Аж на гілку.

Н. М.

ПОЯСНЕННЯ СЛІВ:

„УЧІТЕСЯ”

ДУМАТИ – to think, meditate

ЦУРАТИСЯ – to dodge, disrespect

КАРАТИ – to punish

У БАБУНІ ЗАВЖДИ ВЕСЕЛО

ПЕРЕСКАКУВАТИ – to jump over

КАЛЮЖА – puddle

СКРИВИТИСЯ – to make a face

КОВБАСКА – wiener sausage

ПІСТ – Holy Lent

ОСЕЛЕДЕЦЬ – herring

НАПЛЕЧНИК – knapsack

ЧИТАНКА – reading book

СОРОМИТИСЯ – to be ashamed

ПРЯМОКУТНИК – square

ХОРУНЖИЙ – ensign, (military rank)

СТОРІНКА – page

ЗГАДУВАТИ – remember

ПОХВАЛИТИСЯ – to boast

РІЙ – bee's swarm, wolf cubs pact (in Plast)

НЕЗАБАРОМ – in short time

ДИНКО ДИНОЗАВРЕНКО

НАХИЛИТИСЯ – to stoop

ЗАМ'ЯТИСЯ – to loose courage

ОГРИЗТИСЯ – to talk-back

НАСІННЯ – seeds

ВИМАХУВАТИ – to wag (the tail)

„ВЕСЕЛКА” — сторінка для дітей.

Редагують: Українські працівники літератури для дітей і молоді.

Редакційна Колегія: Леся Храплива-Щур, Олександра Ковалик, Валентина Родак, Леся Шанта, Дарія Криштанович-Бродгед, Віктор Павленко, Петро Цехош.

Листи та матеріали надсилати до редакції „Свободи”.

Заставка-наголовок і віньєтки Оксани Бошко.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерт Винницького, Сараджана і Філіпса

Коли меломан хоче насолодитись доброю фортепіановою музикою, не може пропустити концертів Володимира Винницького, незважаючи на те, чи виступає він сам, чи в ансамблі. У позасерійному концерті в Українському Інституті Америки, 13 лютого, виступив концертний дует — Ваграм Сараджан і Володимир Винницький, які завжди вибирають твори передових авторів, в яких їхні партії є рівнозначні. У програмі вечора були: „Фантазіштюке”, Оп. 73 Шуманна, „Звуки сумної дрибми” — Станковича „А-РІ-А” — Скорика, та „Еспанська народна сюїта” — де Фалья. У всіх творах обидва виконавці мали повні руки праці. Прем'єра твору „Звуки сумної дрибми” Станковича була цікава своєю імітацією звуків примітивного народного інструменту, які Сараджан дуже вдало відтворив піччкатами лівої руки. Дрибма — малий інструмент у виді підкови зі сталевим язичком посередині — тримається в зубах, а пальцем добувається звук, порушуючи язичок. В інших творах виконавці створили відповідний настрій, а в „Еспанській сюїті” не бракувало

жагучого південного темпераменту.

Другу частину концерту ансамбль присвятив блаженній пам'яті Ярослави Сидорак. До наших виконавців долучився скрипак Данієль Філіпс, щоб виконати „Елегійне Тріо” (Оп.9) Рахманінова. Воно написане в листопаді 1893 року, зараз після неочікуваної смерті композитора Петра Чайковського, який був кумиром Рахманінова. Тричастинний твір, що триває сорок п'ять хвилин, виконаний музикою щирого жалю й скорботи. У всіх частинах фортепіано має домінуючу роль, повільна частина має вісім варіацій, з яких дві написані для фортепіанового сольо, а фінал закінчується спокійно й тихо, пригадуючи елегійну дедикацію: „Пам'яті великого артиста”. Виконання блискотило прозорістю імітаційних елементів в струнних, а унісонні сегменти були відіграні темним шляхетним звуком. Піаніст обдарований суверенною технікою, зумів через всі бурхливі пориви провести ліричну лінію твору зі щирою експресією.

Богдан Марків

Радіє земля... Незабутній спомин про „Вертеп”

Небагато в нас таких імпрез чи театральних вистав, щоб рівночасно приносили душевну насолоду, витискали сльози з очей, творили усміх на устах та „виганяли” щирий спонтанний сміх.

Таким був „Вертеп” Львівського Академічного театру ім. М. Заньковецької, з талановитими акторами, які заворожили нас своєю невимушеною грою в сценічних варіантах „Ой, радуйся земле”.

Завдяки режисурі заслуженого народного артиста лауреата Державної премії України Ф. Стригуна, який був „господарем” цього вечора та достойної „господини”, народної артистки України Т. Литвиненко, вони насправді „перевтілилися” в символічну пару нашого народу.

Добре, що у „Вертепі” взято під увагу народи, які впродовж століть жили з нами, панували, використовували наше довір'я, експлуатували. Зупинимося над біблійними в'язнями. От хоч би три царі. Це величні, сильні індивідуали, які шукали правди, і вони не тільки склали дари, але і свої серця, бо „іншим путем повернули”. Відмовилися послужити поганому Іродові.

У виконанні інсценізації на тему коляди „Не плач, Рахиле” і з постановкою Матері Рахилі, яка — обвита білим рядном жалоби — несе засвічену свічку за дітей, що полягли від меча злого Ірода.. Так і лягли сльози рівчаком. Скільки ж то і наших невинних дітей згинувло від різнорідних мечів злочинних Іродів! Чи то голодна смерть, чи жорстокі Сибіри, чи навіть найновіший, чорнобильський меч...

Повернемо до світських епізодів, співжителів-народів нашої землі. Вони відтворили психіку

свого народу. Зрозуміла „вищість” шляхтича-поляка... Легкість, фліртування польки з „Ясенком”, своєю „вищою” мовою промовляли до нас... аж завершили „Лепей торговаць — як войоваць” (ліпше торгувати, ніж воювати).

Циганські танці — розвага, ворожіння, обман — невидимий кін — це були справжні прикмети свободолюбного, кочовничого племені.

Жидівське корчмування впродовж століть було страшною недугою нашого народу. Горілка проклята, що в ній все горе і блуд, нищила наші мозки. Всі ми пам'ятаємо, що жиди завжди були з пануючим режимом. То ж влучно відтворено, що жид дає горілку, а тоді відтанцює свій повільний танець, переступаючи козака, який лежить колодою на землі... при цьому кажучи невинно, що „...козак п'яний буде спати — а жид мусить Україну будувати?”

А тепер застановимося над найбільшим горем нашого народу — малоросійством. Чомусь його не показано окремо, тільки тип зрусифікованого українця, який, під чарами української дівчини, закохується, співає нашу пісню та пригадує, що він „тоже українець”...

Дозвольте запитати: чи вистачить післати плеяди дівчат-красунь, щоб їх, зрусифікованих, повернути назад до свого народу? Чи тяжко відтворити імперіалістичне обличчя „старшого брата”?

З далекої засніженої Міннесоти від усіх нас земляків „Велике спасибі!”, що збагатили наші душі чарами українського „Вертепу”!

Катря Гуцал,
Міннеаполіс, Мн.

НОВІ ВИДАННЯ

Червневі дні, трагічні дні...

Припадково потрапила мені до рук книжка Григорія Лупія „Львівський історично-культурний музей-заповідник „Личаківський цвинтар””, видана у Львові видавництвом „Каменярь”. Книга велика, понад 400 сторінок, багато ілюстрацій, дуже охайна. Анотація підкреслює, що автор не обмежується розповіддю лише про мистецькі вартості численних скульптурних надгробників та каплиць: у книзі на широкому історичному тлі перед читачем постають постаті видатних людей, похованих на цвинтарі. І далі: „Підтримуючи ці почуття і розуміючи їх значення в справі збереження історичної пам'яті і національної культури, міська адміністрація прийняла рішення про видання цієї книги, щоб перед прийдешніми поколіннями засвідчити свою повагу до минулого і скласти пошанівок тим, хто вчора творив сьогоднішній день”. Ці слова належать Василеві Куйбіді, голові Львівської міської Ради народних депутатів.

На жаль, це справді цікаве видання перебувало в моїх руках лише 30 хвилин, і за цей час я встиг тільки скопіювати списки, а саме: „Список в'язнів львівської тюрми ч. 1 (на вул. Лонцького) за суджених 26 червня 1941 року до розстрілу „трійкою” (з резолюціями обласного прокурора НКВС — „расстрелять как врагов народа!”), і список в'язнів львівської тюрми ч. 2 (на вул. Замарстинівській).

Мене зацікавила статистика тих списків. Згідно з ними, у в'язниці на вул. Лонцького розстріляно між 26

та 30 червня 1941 року 819 осіб — з того 34 жінки: 542 українців, 207 поляків, 52 жидів та 18 росіян.

В замарстинівській тюрмі розстріляно 463 особи, в тому числі 23 жінки: 380 українців, 67 поляків та 14 жидів. Легко було визначити національну приналежність, бо подано імена та по-батькові в правильній транскрипції. Наприклад, Василь Федорович (укр.), Генрик Феліксівич (поляк), Мойсей Нухимович (жид), Олександр Ілліч (рос.) Було розстріляно кілька братів, батька та сина, мати та дочку (Башнянина Анна та Анастасія) родину спольщених німців (Вайс, Гелена, Мар'ян, Юзефа, Тадеуш та Ян — батьки та троє дітей).

Мене спеціально зацікавило, що між розстріляними на Замарстинівці є прізвище Богдан Костельник (Гаврилович), що був арештований як учень 1-ої середньої школи м. Львова, разом з двома нашими товаришами, Ігором Гуцалюком та Тарасом Боцюрковим, яких судили скоріше та вивезли, а Богдана залишили у Львові — правдоподібно, щоб шантажувати батька, о. Гавриїла Костельника. Розстріляних в тому часі було набагато більше. У списку не включено тих, що вже були суджені і розстріляні трохи скоріше. Наприклад, у списку немає Дмитра Костецького та Юрка Шухевича (брата Т. Чупринки). Їх було знайдено мертвими на подвір'ї в'язниці на Лонцького. А таких було сотні.

Дам'ян Ліщинський

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У „Свободі” від 26 лютого ц.р. у статті про баль дебютанток „Червоної Калини” під фотографією Оксани Половчак з ескортом

Адріаном Пирогом помилково стоять прізвища Квітослави Горбалюк і Петра Стецюка.

Редакція вибачається за цей недогляд.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ЧИКАГО, Ілл.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 27-го березня 1999 р., о год. 12-й пол.
в залі Українського Культурного Осередку

2247 W. Chicago Avenue, Chicago, Ill.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

17, 22, 103, 106, 107, 114, 125, 131, 139, 157, 176, 220, 221, 259, 379, 395, 399, 423, 452, 472

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

Стефко Куропась,
заступник предсідника УНС

Почесні члени Уряду УНС:

Степан Куропась
д-р МIRON Куропась

за УПРАВУ ОКРУГИ:

Стефко Куропась,
голова

Андрій Скиба,
секретар

Богдан Кукуруза,
касир

Михайло Ольшанський
почесний голова Округи

Куди йдемо...

(Закінчення зі стор. 10)

діяспори, і хоч би почати плянування на дальшу мету.

Ми зуміли передати нашим дітям знання про історію і культуру нашого народу, ми старалися зашепити в них таку саму велику любов до нашого народу і до нашої віри, яку ми ще дітьми винесли з України. Тож тепер залишилось ще одне завдання для нашої генерації: залишити нашим дітям у спадок

зрілу громаду. Громаду, що вміє спільно розв'язувати спірні питання, що вміє і має добру волю у різних ділянках дійти до порозуміння. Ми повинні спільними силами створити якийсь орган чи структуру, щоб узгоджувати важливі аспекти праці нашої спільноти, справу нашої репрезентації перед американським урядом та перед урядом України. Це також буде започатковане далекосяжне плянування наших спільних дій як у відношенні до нашої діяспори, так і до України.

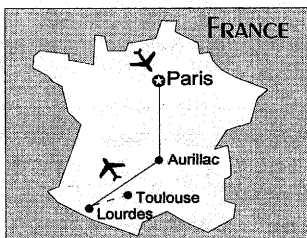
Я певна, що в кожній нашій групі повинна діяти плянувальна група. Ми ще спроможні творити пляновані поселення, які будуть сприяти збереженню української ідентичності. Подруге, УАКРада повинна дуже ґрунтовно попрацювати, щоб створити своє ясно і чітко сформульоване громадське обличчя та подбати, щоб і українське і американське середовище були про це поінформовані. Потретьє, слід скликати конгрес усіх українських організацій та визначних людей і створити спільну раду, здатну

до далекосяжного плянування. Вона також розглядала б вартість різних громадських проєктів і рекомендувала їхній пріоритет, щоб наші обмежені ресурси використовувати якнайбільш ефективно.

Не так молимося за єдність, а молимося, щоб Господь післав нашій діяспорі провідних людей, що мають добру волю, що вміють ясно і глибоко думати і мають візію, як краще вести нашу спільноту в майбутнє.

Рома Дигдало
голова УАКРади

ПРОЩА ДО ЛЮРДУ Plus Paris and Aurillac from Newark Sabena Airlines All inclusive FIRST CLASS 10 Day Tour May 24 - Jun 2, 1999 \$1500

Price includes:

- Air from Newark to Paris and from Toulouse to Newark
- First class hotels in Paris (3), Aurillac (1) and Lourdes (5)
- Meals and comprehensive sightseeing including entrance fees to Eiffel Tower, Versailles, Louvre and Medusa Caves (Pyrenees)
- Deluxe touring coach throughout itinerary, tour manager

За \$750 USD можна передплатити цю прогульку (all inclusive 14 day tour) Вашій родині з України. Вони зустрінуть Вас у Парижі. Ціна включає переїзд зі Львова, додаткові нічліги в Польщі і Німеччині, прохарчування, відповідні візи та вижче згадану програму у Франції.

800 242-7267 SCOPE TRAVEL INC 973 378-8998

1999 Ukraine brochure - 32 page full color

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Клівленд, Огайо

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в суботу, 27-го березня 1999 р., о год. 1-й по пол.
в залі УКЦ св. Покрови

6812 Broadview Rd., Parma, Ohio

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

102, 112, 115, 166, 180, 222, 233, 240, 291, 358, 364

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

МАРТА ЛИСКО, головний секретар УНС
ТАРАС ШМАГАЛА мол., радний УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Тарас Шмагала, голова
Зенон Голубець, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу НЮ ЙОРК, Н.Й.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в п'ятницю, 26-го березня 1999 р. о год. 6:30 веч.
в Домівці Товариства „Самопоміч“

98 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

5, 6, 8, 16, 86, 130, 158, 184, 194, 200, 204, 205, 256, 267, 293, 325, 327, 361, 450, 489.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

В нарадах візьмуть участь:

ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ та ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

за УПРАВУ ОКРУГИ

Варка Бачинська, голова
Іван Хома, касир

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ ОКРУГИ:

д-р Іван Флис д-р Василь Лучків Микола Хоманчук

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1999 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 20-го червня, до четверга, 1-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років.

Харчування і нічліг, оплата за дитину

для членів УНСоюзу — 300 дол. ;

для нечленів — 350 дол. ;

Тенісова оплата для учителів — 75 дол. від дитини.

Інструктори: Зенон Снилик, Юрій Савчак та інші.

Приймаємо не більше, як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

від суботи, 10-го липня, до суботи, 24-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.

Харчування і нічліг — оплата за дитину:

для членів УНСоюзу — 225 дол. на тиждень

для не членів — 275 дол. на тиждень.

Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:

— 30 дол. на тиждень від дитини.

Приймаємо не більше, як 45 учасників!

ТАБІР ДОШКІЛЛЯ ПЕСИКА „ЧЕМНОГО“

від неділі, 18-го липня, до суботи, 24-го липня

Призначений для англomовних діточок від 4-6 років для навчання про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

від неділі, 8-го серпня, до суботи, 21-го серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів, харчування і нічліг — оплата за дитину:

для членів УНСоюзу: — 325 дол. за повний навчальний час

для нечленів — 375 дол. за повний навчальний час.

Оплата за викладачів — 200 дол. від дитини.

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська.

Приймаємо не більше, як 60 учнів, мешкаючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше, як два тижні без дозволу Р. Прийма-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень треба робити заздалегідь. Місця надається згідно із зголошенням та одержанням 25 дол. завдатку від дитини/від табору. Побираємо оплату в сумі 75 дол. за реєстрацію і опіку інструкторів від дитини/від табору (крім табору дошкілля „Чемного“), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

Оплату за харчування і нічліг можете вирівняти банковою кредитною картою, чеком, або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба вирівняти чеком на Союзівку — Таборова оплата. Наша оплата є цього року дещо підвищена з огляду на значно вищі кошти забезпечення таборів.

Вимагані всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені Союзівці не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина втрапить місце в таборі. Не дозволяється жодних виїмків, згідно з вимогою Відділу Здоров'я стейту Нью Йорк.

**Чи Ви знаєте, що через Вестерн Юніон®
можете переслати гроші зі США майже у кожне місто в Україні
безпечно і через кілька хвилин?**

Алчевське	Горлівка	Красний Луч	Севастополь
Алупка	Харків	Кривий Ріг	Северодонецьке
Алушта	Харцизьке	Крижопіль	Симферопіль
Антрацит	Хмельник	Кременчук	Славутич
Артемівський	Хуст	Лисичанське	Слов'янське
Бахчисарай	Іршанськ	Любомль	Сміла
Баранівка	Івано-Франківське	Луганське	Сніжне
Біла Церква	Яворів	Луцьке	Стаханів
Бердичів	Херсон	Львів	Стрий
Бердянськ	Хмельницький	Макіївка	Суми
Броди	Київ	Маріупіль	Тернопіль
Бровари	Киверці	Могилів-Подільський	Трускавець
Черкаси	Кіровоград	Миколаїв	Цюрупінськ
Чернігів	Константинівка	Мукачеве	Тячів
Чернівці	Ковель	Немирів	Умань
Червоноград	Краматорське	Нікопіль	Ужгород
Дніпродзержинське	Каланчак	Нова Краснівка	Вінниця
Дніпропетровське	Каховка	Новоград-Волинський	Виноградів
Донецьке	Камінь-Каширське	Очаків	Ялта
Дрогобич	Кам'янець	Одеса	Запоріжжя
Дружківка	Подільський	Первомайське	Здолбунів
Дубно	Калинівка	Полтава	Житомир
Дубровиця	Козятин	Рахів	Жовті Води
Єнакієве	Керч	Ратно	
Євпаторія	Коломия	Рава-Руська	
Фастів	Конотоп	Рені	
Феодосія	Коростень	Рівні Ровеньки	
Генічеське	Коростишів	Рожище	
Глухів	Красноармійське	Самбір	

Вестерн Юніон – це як передати гроші особисто
За інформаціями англійською мовою телефонуйте на число:

1-800-325-6000

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

The fastest way to send money worldwide™

© Western Union

Визначено лавреатів Шевченківської премії

Президент України Леонід Кучма у вівторок, 9 березня – в річницю дня народження Т.Шевченка – вручив представникам творчої інтелігенції Державні премії України ім. Т.Шевченка. Серед лавреатів премії 1999 року – композитор Ганна Гаврилець, скульптор Богдан Мазур, співак Валерій Буймістер та інші. Цього ж дня Президент України поклав квіти до пам'ятника Т.Шевченкові.

(УНІАН)

(Докладніше про це – в наступному числі "Свободи")

Переможці конкурсу журналістів

Колегії Міністерства інформації України і Держкомнацміграції України, секретаріат Спілки журналістів України і правління Всеукраїнського товариства "Просвіта" імені Т. Шевченка підбили підсумки Всеукраїнського творчого конкурсу друкованих засобів масової інформації "Українська мова – мова державна", проведеного в 1998 році. За активну позицію, послідовність і ґрунтовність у висвітленні мовних проблем, що сприяло утвердженню української мови у статусі державної, першою премією відзначено газету "Літературна Україна" (головний редактор – Василь Плюш). У номінації "Журналіст друкованих ЗМІ" першу премію було присуджено редакторові відділу культури газети "Вечірній Київ" Миколі Цівіркові, а в номінації "Позаштатний автор" – львів'янинові Василеві Лизанчуку. Всього лавреатами у цих двох номінаціях стало 18 журналістів і позаштатних дописувачів.

"Вечірній Київ".

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в Америці Історично-Філософська Секція

запрошують членів й українське громадянство на

НАУКОВУ КОНФЕРЕНЦІЮ

у 60-ліття проголошення самостійності Карпатської України

"КАРПАТСЬКА УКРАЇНА в 1938-39 РОКАХ"

участь беруть:

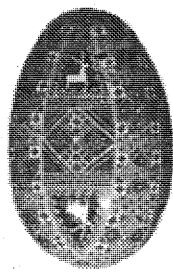
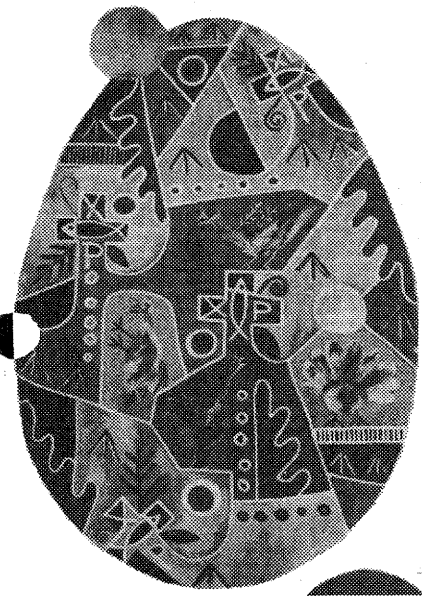
60-ліття проголошення незалежності Карпатської України	інж. МИХАЙЛО ШПОНТАК
Чеська політика і автономна Карпатська Україна	о. проф. ОЛЕКСАНДЕР БАРАН
Юридичний статус автономії Карпатської України	проф. ВАСИЛЬ МАРКУСЬ
Слабі сторінки уряду Карпатської України в 1938-39 рр.	д-р ВІНКЕНТІЙ ШАНДОР
Греко-Католицька Церква під час Карпатської України (1938-39)	о. д-р АТАНАС ПЕКАР, ЧСВВ
Спроба українізації Православної Церкви на Закарпатті з кінцем 1930-их рр.	д-р ОСИП ДАНКО

Конференція відбудеться:

у суботу, 20 березня 1999 р. о год. 2-ій по обіді

у будинку НТШ,
при 63 Четверта авеню між 9 і 10 вулицями в Нью Йорку

НТШ Історично-Філософська Секція

Український Музей

запрошує на
урочисте
відкриття
виставки

**Писанка — мистецький твір
Української культури.**
Збереження традиційної символіки і
форм в писанках Тані Осадци та
в сучасному мистецтві Аки Перейми.

Неділя 21 березня 1999 р.,
о 2-ій год. по пол.

Виставка триватиме
від 21 березня до 6 червня 1999 р.

Програма пов'язана з виставкою:

Показ техніки писання писанок – 3 квітня, від 2-ої до 5-ої год. по пол.

Курси писання писанок – 20, 27, 28 березня, від 2-ої до 4-ої год. пол.

Курс великоднього печива – 27 березня, 10 год. ранку до 1-ої год по пол.

На курси треба зголоситися заздалегідь.

Український Музей • 203 Друга Авеню, Нью Йорк, Н. Й. 10003

Тел.: (212) 228-0110 • Факс: (212) 228-1947 • E-Mail: UkrMus@aol.com

web site: http://www.brama.com/ukrainian_museum

Хто кого?

(Закінчення зі стор. 11)

його допомогти країну розікрали спекулянти, вивозячи покрадене за кордони.

В результаті Росія втратила спроможність вив'язуватися з міжнародних фінансових зобов'язань. Саме тому Прімаков рішив господарське оздоровлення починати з ліквідації наслідків приватизації. Пішли поголоски, що він хоче відновити в якійсь мірі державну власність і таким способом позбавити нових мільярдерів їхніх багатств. Почав Прімаков з архіолігарха Бориса Березовського, якого світові фінансові джерела оцінюють на три-п'ять мільярдів доларів. Почалося позбавляння Березовського його впливу і привілеїв.

Одночасно з тим господарське становище Росії гіршало, й економічне оздоровлення ставало щораз важчою проблемою. В тій атмосфері Єльцин почав протиакцію, вдавшись до повноти своєї президентської влади, обмежив повноваження Прімакова. Ніхто не може сказати, скільки ще протримається прем'єр.

Тим часом посадник Москви Юрій Лужков теж почав проти Єльцина всякі кроки, виразно претендуючи на особливу важливу роль у піраміді державної влади. Зактивізувався і генерал Олександр Лебедь, який не покидає думки вибороти президентський пост.

В часі тієї російської нерозберихи помер король Йорданії Гусейн. Він здобув собі велике ім'я в світі за його радикальні мирні заходи на Близькому Сході та за міцний союз з Ізраїлем. Численні світові лідери на чолі з Президентом Клінтоном взяли участь у його похороні.

Президент Єльцин теж сприйняв цей похорон як найкращу нагоду для свого виступу. Йому треба було переконати світ, що він є здоровим і сильним лідером Росії. Проти всіх вказівок і порад лікарів та дорадників, він таки поїхав до Йорданії. У його ескорті був не тільки міністер закордонних справ Росії, але й інші державні достойники. Що вразило обсерваторів, була також його дружина Наїна, яка звичайно не бере участі у його поїздках.

Сам він повадився обережно, рухався поволі, але без допомоги, хоч під постійним наглядом його охорони. Мав коротку розмову з президентами Клінтоном і Жаком Шіраком та іншими, а також з Ясіром Арафатом, лідером Палестинської адміністрації. І раптово захворів. Лікарі, не повідомляючи нікого про те, що сталося, забрали його до літака і повезли додому.

Таким чином поїздка Єльцина до Йорданії, яка мала бути початком його активізації і, як кажуть у Москві, першим кроком до розправи з Прімаковим, скінчилася новим етапом його фізичного погіршення. Це викликало в Москві ще голосніші публічні вимоги його негайного відходу з посту президента.

Чи це буде кінцем його президентури, нелегко сказати, беручи до уваги його темперамент, бажання за всяку ціну залишитися при владі. Хоч остаточної відповіді на питання „Хто кого переможе?“ нема, не варто сподіватися, що переможе Єльцин та створена ним система. А позиція Прімакова тим часом міцніє. Його реалізм і талант тактика можуть привести до успіху. Інша річ, що цей успіх означатиме для України...

Ярослав Гайвас

Нова доктрина...

(Закінчення зі стор. 12)

ня різних етносів в межах єдиного політичного простору.

Російський народ у вузькоетнічному сенсі перебуває у важкому демографічному становищі. У далекій перспективі це загрожуватиме страшними наслідками як для самої нації, так і для майбутньої імперії.

Реалізація геополітичних плянів від початку повинна синхронно супроводжуватись діями, спрямованими на демографічне зростання росіян і на їх етнічне перегрупування з метою освоїти повноту „життєвого простору“ нації. Досягнути цієї мети можна виключно політичними методами, які й повинні привести безпосередньо до потрібного результату. Політичне рішення може бути тільки одне — висунення на перший план концепції російського націоналізму. Цей націоналізм, однак, повинен використовувати не державну, а культурно-етнічну термінологію з особливим наголосом на такі категорії як „народність“ і російське православ'я. Причому цей російський націоналізм повинен мати зовсім інше звучання й уникати будь-яких спроб прямої реставрації тих форм, які історично себе вичерпали.

Проблема можливої громадянської війни в Росії стає усе більш актуальною. Виділимо основні сюжети такої війни. Перший і найменш вірогідний варіант громадянської війни — космополіти проти націоналістів. Другий варіант: Росія проти однієї чи кількох республік близького зарубіжжя. Така ситуація може легко виникнути через крайню нестабільність нових державних утворень на території колишнього СРСР. Ці держави, переважна більшість яких не має жод-

ної більш-менш стійкої державної і національної традиції, створені в межах абсолютно випадкових кордонів, які не збігаються ні з етнічними, ні з соціально-економічними, ні з релігійними територіями, неминуче будуть втягнуті в глибоку внутрішню і зовнішню кризу. Вони принципово не можуть надбати ніякої справжньої суверенності, тому що їхні стратегічні можливості не дозволяють відстояти свою незалежність, не звертаючись по сторонню допомогу. Саме з їх боку буде кинуте Росії виклик, на який Росія буде змушена відповісти з тією чи іншою мірою агресивності.

Цей процес матиме ланцюговий характер, бо вибух міжетнічних чи територіальних конфліктів, які стосуються Росії і росіян, неминуче одізнеться в інших колишніх союзних республіках. При цьому схожість культурно-соціального типу між населенням Росії і колишніх советських республік зробить конфлікт братовбивчим і справді громадянським. У випадку слов'янських республік (передовсім, України) це буде ще й внутрі національною трагедією.

Сценарій величезної континентальної війни, яка може вибухнути в Росії, програвся на прикладі Югославії. Усі геополітичні сили, які беруть участь в балканському конфлікті, мають свої аналоги в Росії. Судячи з певних тенденцій, деякі сили Києва починають „тривожитися російським Сходом“ і намагаються зблизитися з європейським простором, який економічно контролює Німеччина. Російські та інші нації, які проживають в Україні, можуть стати закладниками „серединно-європейської політики“ і їхня доля буде подібною до долі сербів в Хорватії.

Переклад з російської

(Продовження в наступному числі).

ГАРАНТУЄМО НАЙШВИДШУ І НАЙЛІПШУ ОБСЛУГУ

Доставляємо в УКРАЇНУ, Білорусь, Молдову, Прибалтику, Росію, Узбекистан, Казахстан, Киргизстан та інші країни

ВЕЛИКА ЗНИЖКА ЦІН

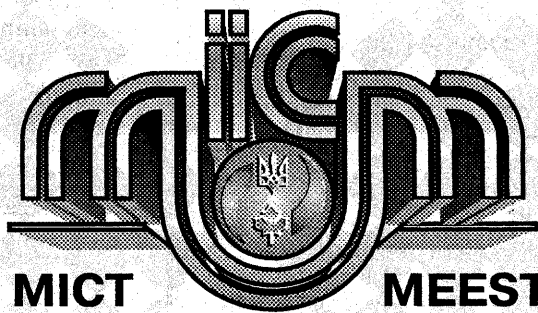
ДОЛЯРИ

Доставка особисто в руки від 3 до 20 днів
Експрес 1-2 дня

Надійшло і
конфіденційно
20% OFF

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ

Великий вибір
якісних продуктів
з каталогу
Доставка до рук
від 1 до 4 тижнів

MIST

MEEST

817 Pennsylvania Ave.,
Linden, NJ 07036

Tel.: (908) 925-5525

Toll Free: 1-800-288-9949

Дзвоніть безкоштовно:
1-800-361-7345

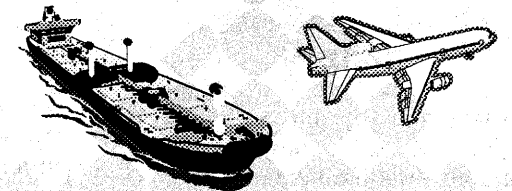
ПАЧКИ В УКРАЇНУ 69¢/lb.

При пересилці через UPS - 79¢/lb.

Відправляємо контейнери щотижня

Гарантуємо найшвидшу і надійну доставку

Підбираємо пакки з кожної хати
Дзвоніть за наліпками UPS

НАЙНИЖЧІ ЦІНИ! НАЙКРАЩА І НАЙШВИДША ОБСЛУГА ТІЛЬКИ У ФІРМІ MIST
для ліпшої обслуги клієнтів маємо понад 250 АГЕНТІВ у ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

За інформацією або агентом у Вашій місцевості дзвоніть безкоштовно: 1-800-361-7345

Нічия киян стала сенсацією

Київська футбольна дружина "Динамо" у чвертьфінальних змаганнях на першість Ліги чемпіонів зіграла внічию в Мадриді з провідною еспанською дружиною "Реал". Гол забив Андрій Шевченко. "Реал" не мав програвши на своєму полі, не зазнав він поразки й цього разу, але перемоги над українцями не здобув. Спортивні оглядачі назвали цю гру єдиною сенсацією чвертьфіналу.

Котрольна гра "Динамо" з дружиною "Макабі" в Ізраїлі закінчилася перемогою киян — 4:1. Голи забивили Белькевич, Хацкевич, Шевченко, Ребров. Другу контрольну гру з ізраїльською дружиною "Хапоель" з Тель Авіву кияни виграли з рахунком 3:1.

Легкоатлети України здобули золоті медалі

В Японії закінчився чемпіонат світу з легкої атлетики в закритих приміщеннях. Україна поділила в остаточному результаті 6-те і 7-ме місця з Етіопією, маючи 2 золоті і одну бронзову медалі. В числі золотих медалістів — Олександр Багач і Віта Павлиш (штовхання кулею). Найбільше нагород здобула дружина США — 19 медалів. Росія — на п'ятому місці.

Віталій Кличко — чемпіон Європи

У Гамбурзі (Німеччина) відбувся бій боксерів за звання чемпіона Європи, за версією Європейського боксерського союзу, в надважкій ваговій категорії. Зустрілися українець Віталій Кличко і чемпіон Франції Ісмаел Юлла. Киянин переміг нокаутом — це вже 24-ий нокаут, здобутий боксером. Чемпіоном Європи він став втретє.

Французький боксер не був слабшим, але не міг протистояти серії концентрованих ударів Кличка.

Бронзова медалія Ірини

Через брак коштів Україна не могла виставити повну дружину на чемпіонаті світу з зимового спорту в Рамзау (Австрія). Але Ірина Тереля-Тараненко з Броварів в бігу на лещетах (10 км) здобула бронзову медалю. На останній Олімпіаді вона була на крок від цього успіху, посівши два четверті місця. 32-річна спортсменка — в розквіті сил, і має надію на нові перемоги.

Джо Ді Маджіо називали легендою спорту

На Флориді у віці 84 роки помер Джо Маджіо, якого називали легендою американського бейсболу. Він уславився не тільки як провідний гравець дружини "Нью Йорк Янкіс", а й як шлюбний чоловік Мерилін Монро. Востаннє Джо входив на стадіон у вересні минулого року. Народився він в родині іммігрантів з Сіцилії, має сина від першого шлюбу з акторкою Дороти Арнольд.

Це було 21 грудня 1924 року. Того дня в Ньюарку, Нью Джерзі, 12 українських патріотів, нових іммігрантів, заснували місцевий осередок — "третю сотню крайової організації Чорноморська Січ", а її головою, сотником, обрали Івана Гриника, ветерана недавніх Визвольних змагань. Перші дві сотні "Чорноморської Січі" вже існували тоді в Нью Йорку й Джерзі Ситі.

Військова структура тодішніх "Січей" не була випадковою. Американські січовики носили військові однострої і займалися муштрою та гімнастичними вправами — з надією ще повернутися в Україну, щоб там боротися за її незалежність. Для такої настанови потрібно було плекати не тільки фізично-військову вправність, але й національну свідомість, проводити культурно-освітню працю серед свого членства та ширшої громади. Тому "Січ" взяла на себе завдання об'єднувати всіх українців, без огляду на їхнє віровизнання чи політичні переконання. На сходинах Товариства співали патріотичних пісень, розмовляли тільки українською мовою. "Січ" передплачувала ряд українських газет, влаштовувала доповіді видатних українських політиків та військовиків, а згодом створила власний хор, оркестру і драматичний гурток, які виступали на різних імпрезах. У ранніх 1930-их роках вагомим вкладом у розвиток Товариства було поширення його діяльності на спорт, спочатку бейсбол, а відтак кошиківку. Бейсбольні дружини "Ч. Січі", що змагалися в одностроях з написом "Ukrainians", приваблювали на свої матчі тисячі глядачів. В 1932 році "Чорноморська Січ", яка тоді мала свою домівку на 229 Спрінгфілд авеню, налічувала біля 500 членів, стала найбільшою організацією українців в Ньюарку.

Історичні події пішли таким шляхом, що, з одного боку, військовий напрямок "Ч. Січі" втратив сенс, а з другого — чвари та зовнішній тиск поступово довели до самоликвідації крайової січової організації в Північній Америці. Осередок в Ньюарку зберіг себе завдяки тому, що заінкорпорував "третю сотню" "Чорноморської Січі" в стейті Нью Джерзі, як незалежне спортивне Товариство, прийнявши в 1935 році свою теперішню англomовну назву: "Ukrainian Athletic Association Chornomorska Sitch".

В 1930-их роках в додатку до своєї спортивної та культурно-освітньої діяльності, "Ч. Січ" постійно брала участь у політичних та збіркових акціях допомоги Україні, зокрема для незалежної Карпатської України. При "Січі" діяв "Українсько-американський політичний клуб", який продовжував свою працю і після Другої світової війни. У 1938 році "Ч. Січ" закупила свій власний дім, на 596-598 18 Авеню.

Безпосередньо після Другої світової війни ньюаркська "Січ" створила Допомоговий комітет, що посилав харчі й одяг для українських "переміщених осіб" в таборах Німеччини і Австрії. Незабаром тисячі тих же втікачів від комунізму прибули як іммігранти до Ньюарку й околиць. Серед них було багато дітей і молоді, а також чимало досвідчених спортсменів та спортивних провідників. Це створило потребу власного клубу, де можна було б організувати спортивну діяльність для української громади. Природ-

"Чорноморській Січі" - 75 років

Орест Попович

ним пристанком для них стала "Чорноморська Січ" — вже існуюче українське спортивне Товариство з власним домом у Ньюарку. Але інтеграція нових іммігрантів у структуру Товариства не була автоматичною. Тільки в 1956 році, завдяки далекозорій політиці тодішнього голови "Січі" Івана Атаманця, її двері нарешті широко відкрилися для нових іммігрантів, і "Чорноморську Січ" тоді залила "третя хвиля", в рамках новоствореної Спортивної секції. Цю секцію започаткували ентузіясти серед нових іммігрантів, такі як П. Баб'як, Л. Блонарович, Ю. Гельбік, Л. Голіна-тич, Б. Гуралечко, П. Козира, Я. Криштальський, Л. Рудзінський, О. Твардовський та інші. Першим головою Спортової секції вибрали Володимира Гука.

Немає сумніву, що 1956 рік став переломним в історії "Ч. Січі". До існуючих вже ланок кошиківки і круглів, нові іммігранти додали такі види спорту, як копаний м'яч (футбол), відбиванка (волейбол), теніс, плавання і шахи, осередки яких проіснували до сьогодні, а також настільний теніс, лещетарство, брідж, гольф і гокей, в яких діяльність кипіла в минулому. Така різноманітність спортивних зацікавлень притягнула до "Січі" велике число нових членів, спортивних талантів, а величезний ентузіазм, енергія і посвяти її провідників, ланкових і тренерів, моральна й матеріальна підтримка численних прихильників з місцевої української громади спричинили небувалий зріст Товариства, яке стало одним з найбільших та довголітніх українських спортивних осередків Північної Америки.

Представники "Чорноморської Січі" постійно змагалися в українських чемпіонатах, спочатку східних стейтів Америки (в рамках СУ-АСТ-Схід, пізніше — УСЦАК-Схід), а відтак Америки й Канади (в рамках УСЦАК). В газетній статті неможливо вичислити цю безліч перших та інших високих місць, що їх завоювали січовики в індивідуальних і дружинних чемпіонатах українців Північної Америки. Таку хроніку і статистику читач знайде в книзі, присвяченій історії "Чорноморської Січі", що вийде під кінець травня 1999 року, саме з нагоди 75-річчя Товариства. Автором українськомовної частини цієї історії є Оме-

лян Твардовський, а англomовної — Орест Попович.

Січовики дали вагомий внесок і в загально-американське спортивне життя. В копаному м'ячі і відбиванці дружини "Ч. Січі" від початку свого існування беруть участь в регіональних американських лігах під назвою, що пропагує українство — "Ukrainian Sitch". Футбольні дружини чоловіків і жінок перемогли кожна в одному чемпіонаті Нью Джерзі. Поодинокі футболісти "Ч. Січі" удостоїлися включення до збірних США: багаторазово — Зенон Снилик і Володимир Чижович, а по одному разові — Володимир Каздоба і Мирон Воробець. Володимир Чижович був також і тренером збірної США. У відбиванці чоловічі і жіночі дружини здобули по чотири рази аматорські чемпіонати Нью Джерзі, а чоловіки стали раз чемпіонами східних стейтів.

Визначний відбиванкар "Ч. Січі" Тарас Гунчак був вибраний керівником Відбиванкової асоціації східних стейтів Америки. Значних успіхів добилися січовики на американських змаганнях з лещетарства й тенісу. За свої успіхи в американських шахових турнірах, чотири січовики одержали титул майстра — Лев Блонарович, Орест Попович, Петро Радомський і Степан Стойко. Попович і Стойко удостоїлися ще й найвищого американського титулу — сеньор-майстра, а в міжнародній класифікації — майстра ФІДЕ. Блонарович, Попович і Стойко разом здобули чемпіонат Нью Джерзі з шахів сім разів.

Незважаючи на успіхи січовиків на українській та американській спортивній арені, провід "Ч. Січі", з великою передбачливістю, вирішив ще в 1969 році, що надійною запорукою довголіття спортової програми Товариства може бути тільки виховання своїх власних молодих спортсменів. 30 років тому за ініціативою Омеляна Твардовського, що тоді, як і сьогодні, займав в "Ч. Січі" становище віце-президента, директора спортивної діяльності та пресового референта, при співпраці голови Товариства Мирона Стебельського, "Чорноморська Січ" заснувала свою власну Спортову школу — єдину поза межами України. Спортова школа діє кожного літа на оселі УБСоюзу "Верховина".

(Закінчення в наступному числі).

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ ОКРУЖНА УПРАВА в НЬО ДЖЕРЗІ

має шану запросити Вас з родиною на

40-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ ОКРУГИ

Полуденок з святочною програмою відбудеться

**в неділю 21 березня 1999 р.
о год. 2-й по полудні**

Days Inn of Bridgewater
US Route 22 — Eastbound, Bridgewater, NJ

Вступ 30 дол. від особи.

Прошу повідомити про вашу участь до 15 березня 1999 р.

УЛЯНА КОБЗАР (201) 438-1252

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ

під протекторатом

КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЬО ЙОРКУ – ВІДДІЛ УККА
і УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКА КООРДИНАЦІЙНА РАДА

влаштовує відзначення

60-ЛІТТЯ
ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ
В ХУСТІ

15 БЕРЕЗНЯ 1939 РОКУ

В суботу, 27 березня 1999 року
о год. 6-й вечором

в залі Державницького Фронту, при 136 2-га Авеню, Нью Йорк

В програмі:

Доповідь – ред. ПЕТРО ЧАСТО

солістка – ЛЮБА ЩИБЧИК

ансамбль бандуристів, керівник – АЛА КУЦЕВИЧ

ансамбль „Українська Родина“, керівник – ОКСАНА ЛИХОВИД

УНСоюз

запрошує всіх молодших дітей побажати своїм матерям з нагоди

ДНЯ МАТЕРІ

в газетах „СВОБОДА“ або УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖНЕВИК.

Вітаючи своїх мам, УНСоюз заохочує і дає можливість дітям вислати свої малюнки і віршики, які УНСоюз помістить в „Свободі“ та в Українському Тижневику перед Днем Матері.

Щоб дати кожній дитині нагоду привітати свою Маму з її святом, просимо дотриматися декількох правил та вказівок.

Учасники: Діти у віці до 12 років, можуть прислати свої малюнки або віршики для вшанування Дня Матері до УНСоюзу.Правила та вказівки:

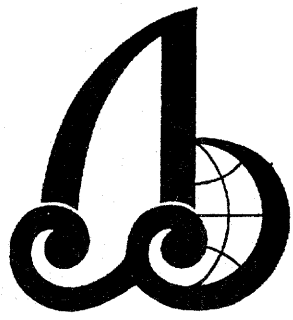
- ❖ 1. Всі малюнки чи вірші мусять бути оригіналами.
- ❖ 2. Приймаються чорно-білі або кольорові малюнки обмежені до 8 1/2" x 11" розміру, які будуть поменшені. Вірші не повинні бути довші, як 20 ліній.
- ❖ 3. Тематика мусить відноситися до вшанування матерей.
- ❖ 4. Ім'я, адреса та число телефону учасника повинні бути надруковані на зворотній стороні твору;
 - кожна праця мусить бути датована;
 - вік учасника, та ім'я школи чи передшкілля.
- ❖ 5. На бажання оригінали звертатимуться.
- ❖ 6. Можливість загальної виставки експонатів.
- ❖ 7. Усі експонати мусять бути надіслані до УНСоюзу не пізніше як 9-го квітня 1999 р.

UNA Headquarters, Att.: Oksana Trytjak

2200 Route 10, P.O.Box 280, Parsippany, N.J. 07054

За додатковими інформаціями прошу звертатися до:
ОКСАНИ ТРИТЯК, Координатора Особливих Проектів УНСоюзу:

Тел.: (973) 292-9800 Ext. 3067

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну від \$0.65 за фунт

♦ Відбираємо пакунки з хати.

♦ Надійна та гарантована доставка
до рук одержувача протягом 4 - 8 тижнів.

Інші послуги

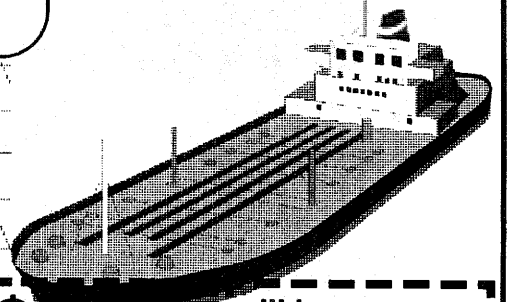
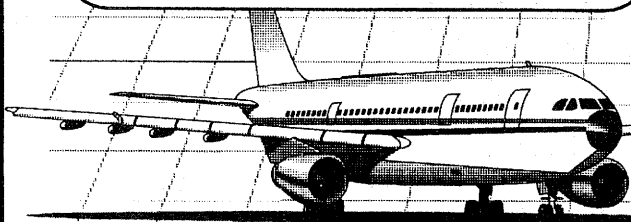
Доляри в Україну

Авіаквитки в Україну та з України
Візи в Україну без запрошення
Завірені переклади та оформлення
документів
Запрошення для відвідувачів з
УкраїниПродаємо телефонічні картки (\$0.42 за
хвилину на розмови з Україною)

Рентуємо відеокасети

Перепис відеокасет будь-якої системи в
PAL/SECAM/NTSC.

Зустрічаємо і відвозимо на летовище

У наших крамницях можна придбати:
кераміку, хустини, обруси, книжки,
поштівки, писанки, відео та аудіокасети,
українські сувеніри, українські
вишиванки, електронні перекладачі з
англійської на українську мову.Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-3-DNIPRO
(1-888-338-4776)Philadelphia, PA,
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-8040Clifton, NJ,
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

\$10

знижки
на електронні
перекладачі

\$10

знижки
на вовняні хустки із
френзіями

\$10

знижки
на зустрічі і доведення
в аеропорт

\$10

знижки
на квитки в Україну

\$10

Перезапис відеокасет з
PAL/SECAM у NTSCШкіряне зимове
фірмове взуття від

\$ 35

ВИ П'ЄТЕ „ЛІПТОН”?

Немолодий чоловік у морському картузі і з чашкою чаю добре відомий і новим імігрантам, і українцям, котрі давно в Америці. І не тільки тому, що саме на чай фірми „Ліптон” часто знижують ціну, а й тому, що цей чай смачний, пахучий. Томас Ліптон народився в Глазго 1850 року,

в незаможній ірландській родині. Його батьки в пошуках кращої долі продали невелику бакалійну крамничку й рушили до Нью Йорку. Томас пішов до роботи в тодішній супермаркет. Йому було п'ятнадцять. А вже через чотири роки працьовитий парубок повернувся до рідного Глазго, купив крамничку і так успішно повів справи, що через 5 років мав мережу крамниць, а ще через 10 років був мільйонером.

Його стратегія полягала у виключенні посередників. Він сам купував городи і сади, переробні підприємства, а також плянтаци кави і какао. У 1890 році Ліптон купив чайні плянтаци на Цейлоні, й відтоді його чай став відомим у світі.

Звісно, у давню пору чай Ліптона не продавався в пакетах, як зараз. Тоді цього не знали. Інший підприємець — Томас Сулівен якось продавав чай, кладучи його в картонні коробочки, які раптом скінчилися, а покупці йшли, і він почав фасувати чай у шовкові торбинки. Людям це спо-

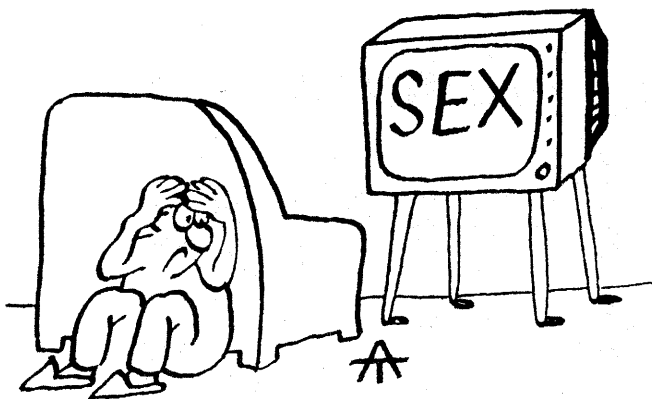
добалося і новинка прижилася. Їх узяла „на озброєння” й фірма „Ліптон”.

Томас Ліптон помер у жовтні 1931 року поблизу Лондона. Він ніколи не одружувався й був одинаком. Старий моряк на пакеті чаю не випадковість. Захопленням Томаса Ліптона був вітрильний спорт, і він усе життя боровся за Чашу Америки на перегонах яхт. Кожного року він ставав до змагань і щоразу йому не щастило... Але його неполегливість пошанували яхтсмени, які зібрали необхідні кошти, виготовили і вручили Ліптові почесну срібну чашу.

Цікаво, що коли Ліптон дізнався про те, як у Бостоні викинули в море англійський чай (відоме „бостонське чаювання” як протест проти імперської політики Великої Британії), то сказав:

—Бо це ж не був чай Ліптона!”

ВЕСЕЛИМ ОПІВЦЕМ
ОЛЕКСІЯ ТАЛІБАНОВА, АНГЛІЯ

Сумнівний тріумф Моніки

Минулого тижня Моніка Левінська почала свій тріумфальний вихід у засоби масової інформації і книгарні. Книга Ендрю Мортон „Історія Моніки” вийшла у видавництві „Ст. Мартін Прес” накладом 400,000 примірників. Це видавництво ще ніколи не мало таких накладів. За право опублікування історії свого життя Моніка дістала від видавництва 600,000 доларів. Якщо книжка матиме попит, їй заплатять ще стільки ж. Британське видавництво Майкл О'Мара теж придбало право на таке видання і, мабуть, заплатило не менше.

Відома журналістка Барбара Волтерс з телепрограми 20/20 провела 3 березня інтерв'ю з Монікою, не узявши з неї ні цента, зате півхвилини на рекламу під час передачі коштували 800,000 доларів, а уся передача має принести телестудії АВС 30 мільйонів. Ендрю Мортон має дати в Америці та Європі силу-силенну інтерв'ю (зрозуміло, не безкоштовно), бо, на відміну від Моніки, він не давав жодних зобов'язань не розголошувати подробиці скандальної історії. Право оприлюднити уривки з книжки про Моніку придбали найвпливовіші періодики світу — „Дейлі Мі-

рор”, „Парі матч”, „Кор'єре делла Сера”, „Більд Цайтунг” та інші. Британське телебачення „Четвертий канал” за чималі гроші продавло право на ретрансляцію інтерв'ю з Монікою 25-ти іншим студіям. Самій Моніці „Четвертий канал” заплатив 600,000 доларів.

Не варто продовжувати перелік, який засвідчує тільки одне — Моніка стала заможною жінкою і тепер може спокійно озирнутися за майбутнім нареченим (будьте пильні, українські парубки!). Проте її життєвий тріумф багатьом видається сумнівним... Багато хто, особливо в українському середовищі, не може позбутися прикрого враження, що йдеться передовсім про відступ від засад загальнолюдської моралі, за якими живе цивілізований світ. Звісно, це й порушення відомих біблійних заборон перелюбу і наживи, від яких нас застерігає також уся історія людства.

Американські засоби масової інформації, на жаль, формують у свідомості людей певний стандарт масової культури, за яким тонкощі моралі і краса романтичного кохання часто поступаються перед так званим життєвим успіхом, який оцінюється переважно в грошах. Саме тому історія Моніки те-

пер не сходить зі сторінок газет і часописів, з телевізійних екранів і радіохвиль. Подекуди намагаються зобразити Моніку жертвою цинічного політика, який скористався її дівочим захопленням і потім покинув дівчину... Але чи сама дівчина була настільки наївною, що піддалася на чоловічу підступність, не усвідомлюючи, що має справу з одруженим чоловіком і батьком? Чи ніколи не чула про дівочу честь? Гонитва за сенсацією може призвести до того, що приклад Моніки стане для багатьох дівчат спокусою, взірцем легкого збагачення. Але ми віримо, що наша українська громада має споконвічні уявлення про дівочу цноту, красу першого кохання, чар наречених і велич шлюбу, тому наші доньки вбережуться від такої спокуси, а українські президенти і менеджери різного рівня остерігатимуться запобігливих стажисток!

Левко Хмельковський

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

Сціпи крові

Кожного року майже п'ять мільйонів американців терплять від сціпу крові, який загрожує життю. Небезпека сціпу крові полягає в тому, що частинки сціпу можуть відриватися і, мандруючи жилами, дійти до серця чи легенів і спричинити смерть, коли закорковують цілком якусь головну артерію. Яких 50,000 людей річно вмирає від цього.

Тепер дослідники біофармацевтичної компанії Діятид в Нью Гемшир винайшли новий тест, Асу-Тест. Він виявляє сціпи крові у людей, які схильні до цього захворювання. Попередні методи дослідження не могли виявити, чи сціпи є нові, чи старі, лише вказували сціпи як такі. А це дуже важливо знати, бо старі менш небезпечні, ніж нові. В новому Асу-Тест вводять радіоактивну субстанцію у рам'я. Вона проходить жилами і причіпляється тільки до нових і небезпечних сціпів. Коли дивитися через спеціальну камеру, то ці проблематичні сціпи світяться і їх легко розпізнати. Тоді дають пацієнтові лікарство на розрідження крові.

Новий лік для ясен

Мільйони американців, які мають хворобу ясен, можуть тепер успішно поборювати головну причину втрати зубів у дорослих. Бактерії викликають запалення ясен, які пухнуть, кривавлять і розхитують корінь зуба. Поволі зуб гине і випадає. Недавно FDA затвердила антибіотичні таблетки Періостат, які здатні сповільнити процес випадання, а то й цілком стримати його. Д-р Л. Голуб, голова дослідників, які винайшли ці ліки в державній університеті Нью Йорку в Стоні Брук, вважає, що їм вдалося стримати хворобу ясен у пацієнтів, які вже втратили всяку надію на вилікування.

Е.С.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 14-го березня 1999 р., о год. 12:30 по пол.
в приміщенні ЗУАДК-у

1206 Cottman Avenue, Philadelphia, PA 19111

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішенням правом голосу: Члени Управи Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

10, 32, 45, 62, 83, 116, 128, 153, 154, 156, 162, 163, 173, 216, 231, 239, 245, 247, 248, 261, 268, 321, 331, 339, 347, 352, 362, 378, 397, 422, 430, 479.

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:

ЧЛЕНИ ЕКЗЕКУТИВИ та ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Стефан Гавриш, голова
Микола Пришляк, секретар
Василь Євтушенко, касир

UKRAINE-PAC

(973) 831-1499

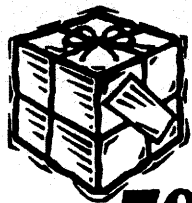
PACKAGE and FOOD Parcel Service

ПАЧКИ І ХАРЧІ ДО УКРАЇНИ
Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська,
Чернівецька і Тернопільська області.

RAHWAY Travel
Rahway, NJ
732 381-8800

Steven MUSEY
Millville, NJ
609 825-7665

Пакунки та долляри в Україну

\$ 0.69 lb*

\$ 1.89 lb*

79 с LV при пересилці через UPS

* Окрема доплата за доставку кожного пакунка

Ліцензійована пересилка доларів.

Доставка американської готівки

в руки отримувача

(973) 763-8778

ROXOLANA 1 (888) 725 8665

300 Parker Avenue, Maplewood, NJ 07040

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в Америці

оголошує

КОНКУРС

На стипендії 1999/2000 академічного року

- 1) Стипендії НТША надаються тим аспірантам (graduate students) гуманітарних та суспільних наук в акредитованих університетах, котрі:
 - а) успішно завершили або завершують курсову програму для магістерських або докторських дипломів;
 - б) спеціалізуються в українській проблематиці;
 - в) готують магістерські тези або докторські дисертації;
 - г) потребують фінансової допомоги для завершення студій;
 - д) є або мають намір стати членами НТШ.

- 2) Стипендії НТШ будуть надані із наступних поіменних фондів: Петро й Ольга Моцюк – література, Остап Котик-Степанович – історія УССів, Зенон і Юлія Петеш – музика, Клементій й О. Рогозинський – медицина, Константин Кебало – українознавство, Ірина Щербанюк – література, Софія Дмитренко – історія.

- 3) Анкети на стипендію можна одержати у канцелярії НТШ:

Shevchenko Scientific Society
63 Fourth Ave.
New York, NY, 10003

Стипендійна Комісія приймає прохання до 30 травня 1999 р.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, після довгої і тяжкої недуги, відійшла від нас у вічність 18 листопада 1998 р.
наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і ДОЧКА

СВ. П.

професор хемічних наук

д-р РОМАНА ЛЯШЕВИЧ-РУБИЧ

Цією дорогою висловлюємо нашу подяку всім, що брали участь в похоронних відправах і своєю участю вшанували пам'ять покійної, та всім, що з'єдналися з нами молитовно в цей важкий час.

Глибоку подяку складаємо парохів церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку о. Франкові Шадякові ЧНІ і о. Леонідові Малкову ЧНІ за Святу Літургію та похоронні відправи, а о. Малкову також за відпровадження тлінних останків покійної на вічний спочинок на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., та за Святу Літургію в 40-ий день смерті.

Сердечну подяку складаємо нашому приятелю д-рові Богданові Шебунчакові за його теплі спомини на Панахиді про покійну, від її дитинства до її останніх днів життя. Ми щиро вдячні шкільним і пластовим товаришам покійної, Марійці Гельбіг і Вірляні Ткач, за їх зворушливі спомини про нашу найдорожчу Рому і її відданість і любов до товаришок пластового Курення Верховинки та Гуртка „Маки“.

Дякуємо проф. д-рові Давидові Крегові за його теплі слова на поминках про професійні досягнення покійної і її вклад в розвиток кафедри хемії, як професора і голови цього відділу в Горбарт Вільям Сміт Коледжу в м. Женева, Н.Й.

Ми вдячні д-р Мирі Бояр-Рубич за теплу згадку про покійну і подяку від родини на поминках.

Нашу особливу глибоку вдячність висловлюємо д-р Мирі Бояр-Рубич та д-рові Юрієві Рубич за те, що підтримували бл. п. Рому на дусі в часі її довгої недуги і опіку в часі коли вона цього найбільше потребувала.

Ми невимовно вдячні Богуславі Гнатів за її постійну увагу до нас і моральну поміч в наших тяжких хвилинах. Глибока вдячність д-р Зоні і д-рові Богданові Шебунчаку, Володимирі Теслюку, Ярославі і д-рові Миколі Крижанівським, Мирославі і д-рові Богданові Бурачинським, Марії Семанишин, Михайлові і Оксані Тарапацьким, Вірі і Остапові Винник та Христині і Володимирові Баранецьким за їх увагу і підтримку, а Марійці Гельбіг і Марійці Величковській за урядження збірок на добродійні цілі в пам'ять покійної.

Дякуємо Михайлові Стащишинові за його служіння і спів при Св. Літургії і на похоронних відправах.

За старання переведення похоронів дякуємо похоронному заведенню Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж.

Ще раз дякуємо всім, що разом з нами відпровадили нашу найдорожчу Рому на вічний спочинок та всім хто висловив нам свої співчуття чи в будь-який спосіб улегшив наш біль. Хай Всевишній винагородить Вас за ваші добрі серця.

Ми невимовно вдячні за поминальні Служби Божі, за квіти та за пожертви замість квітів на різні добродійні цілі і зарозом вибачаємось якщо б ми когось неспівідомо поминули. Просимо не забувати покійної Роми у своїх молитвах.

чоловік – ТАРАС
з донею – АДРІАНОУ
батьки – д-р ЛІДА і д-р ЯРОСЛАВ ЛЯШЕВИЧ

НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ ПОЖЕРТВУВАЛИ:

Голинські – родина, Дефеліс д-р Ралф, Грицак – родина, Ключас Іван і Христина, Лазірко Фаррел – родина, Ласій Мілько і Леся, Лісевич Петро і Олена, Луцишин Ольга, Презимірьські – родина, Савицька Наталія, Ткач-Олійник Христина, Чіх Теодор, д-р Богдан і д-р Софія Шебунчак.

КВІТИ ПРИСЛАЛИ:

Бистр'яник Орест, Бояр Нуся, Гіффорд Кевін і Анна, Дзюбіна П'єр і Черил, Ласій Мілько, Леся і Анна, Ласій Талія, Ласій Гіга, Только, Марта і Анді, Лісевич Петро, Олена і Мелія, Лукашук Ольга, „Маки“ – Гурток, Мандич Ігор, Діана, Алекс і Тома, Мандич Мирон і Реня, Мельник Петро і Марта з родиною, Поляків Андрій, Поляків Барбара, Рубич Михайло, Рубич Роман з родиною, Салаяк Василь, Рома і Олесь Слабодух і Росікевич – родини, „Suzie-Q“ Клюб, Шебунчак – родина.

НА ШКОЛУ св. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ В НЬОАРКУ зложили:

Баранецький Володимир і Христина 200 дол., Базірко Володимир 25 дол., Бігун Ярослав і Богданна 50 дол., Бобиліак Олена 15 дол., Богданська Таїса 20 дол., Бояр Анна 50 дол., Брозина Євген і Зеня 25 дол., Бурачинський д-р Богдан і Мирослава 100 дол., Бистр'яник Василь і Теодозія 20 дол., Величко Григорій і Татяна 200 дол., Величковський Володимир і Лідія 50 дол., Винник Остап і Віра 25 дол., Висоцький Богдан 20 дол., Галібей Роман і Люба 50 дол., Галій Іван і Галина 30 дол., Гельбіг Омелян і Марійка 200 дол., Гнатів Богуслава 50 дол., Гординська Тамара 50 дол., Григорчук Дмитро і д-р Наталія 100 дол., Данилюк Зірка 10 дол., Дзюбіна Богдан і Рашел 25 дол., Жеребецький Володимир і Ярослава 20 дол., Змий Євген і Наталія 50 дол., Климович Оксана 30 дол., Кравчук Наталія 100 дол., Лазірко Олег і Гануся 50 дол., Ларіско-Фаррел Наталка 30 дол., Ляшевич д-р Ярослав і д-р Ліда 100 дол., Мартинець Евфрозина 50 дол., Миколаєвич Юрій 50 дол., Полянський Юрій і Боженна 50 дол., Раковський Ігор і Оксана 50 дол., Семанишин Марія 50 дол., Сенторе Христина 20 дол., Сигіда Осип і Наталка 25 дол., Стебельський Мирон і Олександра 25 дол., Стефанівський д-р Юрій і д-р Люба 50 дол., Тарапецький Михайло і Оксана 50 дол., Тершаковець д-р Остап і Віра 100 дол., Томків д-р Богдан, мол. і д-р Мотря 100 дол., Турянський Іван і Люба 25 дол., Чировський д-р Микола і Іванка 25 дол., Шебунчак д-р Богдан і д-р Софія 50 дол., Шегедин д-р Тарас і Люба 50 дол., Юркевич Марія 25 дол., Юрчук Іреней і Оленка 50 дол., Яворська Олена 20 дол., Яворський Олександр 20 дол.

Разом 2,630 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬО ЙОРКУ зложили:

Винник Остап 25 дол., Віршук д-р Володимир і Марія 50 дол., Галібей Роман і Люба 50 дол., Гординська-Юрчук Оленка 50 дол., Гупчак Оксана 25 дол., Дереш-Ласій Елізабет 50 дол., Зінич Уляна 50 дол., Кизима Христина 25 дол., Крупа д-р Теодозій і Люба 50 дол., Мандрусак-Величковська Марія 50 дол., Мартинюк Марійка 50 дол., Мельник-Диршка д-р Лариса 50 дол., Мицак Юрій і Михайло 200 дол., Ничай д-р Степан 100 дол., Остап'юк д-р Ярослав і Ірина 50 дол., Пилипишин родина 20 дол., Сигіда-Пелешук Лариса 50 дол., Смалль Ольга 25 дол., Сорочко-Ласій Роксоляна 50 дол., Ткач Вірляна 50 дол., Ткач Олександра 50 дол., Черниченко Лідія 50 дол.

Разом 1,170 дол.

НА ПЛАСТ. СТАНЦІЮ НЬОАРК зложили:

Крижановський д-р Микола і Ярослава 100 дол.

НА УГК КАТЕДРУ в КОЛОМІЇ жертвували:

Мандич – родина 100 дол.

НА ДІТЕЙ-СИРІТ в УКРАЇНІ зложили через ЗУАДК:

Томків д-р Богдан і Віра 100 дол.

НА STRONG MEMORIAL ONCOLOGY CENTER в Рочестері, Н.Й. пожертвували:

Бобиліак Олена 25 дол., Бояр д-р Юрій і д-р Мира 300 дол., Гнатів Василь і Христина 20 дол., Лісевич Петро і Олена 50 дол., Мельник Петро і Марта 100 дол., Ричок Дануся 25 дол., Росікевич Адам і Катерина 100 дол., Свистун-Рівес д-ор Богданна 30 дол., Слабодух Олена з родиною 100 дол., Стасюк д-р Христина і Юрій Фаріон 100 дол., Теслюк Володимир 50 дол., Шандор Богдан і Марія 200 дол.

Разом 1,100 дол.

Також на STRONG MEMORIAL CENTER безпосередньо зложили:

Бояр д-р Юрій і д-р Мира, Бугак д-р Джан, Вудард Пол і Крістін, Гант Джін, Дарров-Мерс Моллі, Деймсон д-р Лі, Джентіл Гейл, Дмитріюк Володимир і Мирослава, Зира Марія, Кавалляро д-р Джосеф, Куцер Петро і Олена, Ланіган Сузан, Лефковіц Маріон, Монтенаро, Анна, Морер д-р Доналд, Остров д-р Артур, Потієнко Юрій і Таїса, Ровлі Андра, Семпревійо Джудіт.

Контроверсії навколо...

(Закінчення зі стор. 1)

парляменту 4 березня її голова Юрій Костенко сказав, що НРУ порушить справу про скасування цієї постанови перед Конституційним судом. За його словами, таке "силове рішення" є черговою спробою лівих зупинити історичний перебіг подій та загальмувати формування української державності. У зверненні до Президента від депутатів-рухівців зазначається зокрема: "Ми розуміємо, що розпочалась підготовка до президентських виборів, ви намагаєтесь заручитися підтримкою лівих, ідучи на такі політичні поступки, як підтримка вступу України до МПА". За приєднанням до МПА від Верховної Ради, мовляв, зажадають віддати Росії Чорноморський флот, Севастополь чи Крим, а потім й усю Україну.

Занепокоєння приєднанням України до Міжпарламентської асамблеї висловила також Народно-Демократична партія України. Як наголосив член фракції НДП Сергій Підгорний, з приєднанням до асамблеї Україна буде змушена фінансувати 20 відсотків її діяльності, не дивлячись на те, що ці кошти не передбачені держбюджетом на 1999 рік. На думку НДП, "незважаючи на багатовекторну політику, в Україні чітким залишається європейський шлях української зовнішньої політики", а приєднання до МПА не сприяє цій політиці. Члени фракції НДП звернули увагу депутатів на нелегітимність прийнятої постанови. За трьома поіменними реєстраціями, які велися під час слухання питання про вступ

до МПА, при голосуванні використовувалися картки відсутніх у залі депутатів. За його словами, рішення про вступ до МПА стало можливим завдяки "безпрецедентно-муполітичному шантажу лівих, багаторазовому грубому маніпулюванню регламентом головою ВР О. Ткаченком та кон'юнктурною зміною позиції частини депутатів нелівих фракцій і деяких груп".

Постійний представник Президента у ВР України Р. Безсмертний називає звинувачення на адресу Президента та його позиції щодо вступу України до МПА безпідставними. "Прерогатива приймати постанови такого характеру, - відзначає Р. Безсмертний, - належить виключно Верховній Раді і є її "політичною волею". Тому "нападки представників фракцій НРУ та "Реформ-центр" - це вияв безсилля цих парламентських структур у протистоянні наступу лівих сил у парламенті". Водночас Р. Безсмертний зазначає, що на сьогодні "зовнішньополітичною лінією виконавчої влади і Президента України є інтеграція в європейське співтовариство", а "український народ обрав курс на входження в європейську сім'ю".

(За матеріалами інформаційних агентств з України)

**ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК
РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ –
ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!**

**НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ
ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС
В ДІЯСПОРІ**
Передплата на рік лише 50 дол.

ПОСТАТІ

Лідія Бурачинська відійшла з-посеред нас

Бувають громадські постаті, що поєднують у своїй особі різні аспекти життя, впливаючи при тому на цілі покоління. Такою особистістю була Лідія Бурачинська. Була це достойна сеньйорка Українського Жіночого Руху, журналістка, знавець народного мистецтва, педагог. Завершувала вона певну епоху тих громадських трудівників, які вклали значну працю в українське життя ще на Рідних Землях, а прибувши на нове поселення, за океаном, продовжили і ще й посилювали свою діяльність. Таких уже майже немає серед нас у діаспорі або ж вибувають з її рядів.

Особливістю Лідії Бурачинської була її позитивна настанова до життя, і творча працьовитість до кінця її днів. Адже, коли вже не могла сама писати, то ще (і то напередодні смерті) диктувала свої думки і завваги. Уміла приймати життєві удари з гідністю і достойно нести свій хрест.

Народилася Лідія 28 грудня 1902 року на Гуцульщині, в Гриняві, Станиславського повіту, в родині інж. Ераста Бурачинського і Олени, з Лопатинських. Батько її був одним із перших українських інженерів-лісників. В 1918-19 років у міністерстві ЗУНР був директором лісництва в Станиславові. Двохлітньою переїхала Лідія з батьками на Буковину, до села Борогомет, де проживала до 15-ти років життя. Середню освіту здобула у Львові й у Чернівцях, де здала матуру в 1921 році. Студіювала інженерію в Букарешті й у Празі, де закінчила Високу економічну школу в 1929 році. Народна культура України була завжди - поряд з науковими заняттями - в центрі її уваги; залюбки вивчала етнографію, читала праці з етнології Ол. Колеси, Володимира Гнатюка, В. Шухевича та інших. Застосування цих знань Л. Бурачинської бачимо вже в 1930-их роках у її журналістичній праці, коли від 1930 до 1939 року редагувала журнал "Нова хата" у Львові. Саме поняття хати, української хати, зближує читача з його народом і предковічною культурою, в яку вглиблювалась редакторка журналу. Форми і барви витворів народного духу, що кристалізувалися століттями, а то й тисячоліттями, промовляють до людини. Ця була мета редакторки Л. Бурачинської, яка, заторкуючи всі інші аспекти життєвих інтересів української жінки, ніколи не відходила від краси народної, вона бо, як і мова, оберігає народ від загибелі. Пригадується вислів Л. Бурачинської на тему: "Що гарне в цій народній формі?" Якщо це чисто народна форма, вона не може бути погана. Її можуть ігноранти спотворити, а не народ, що плекав ту форму тисячоліттями. Нехай це буде прикладом етнологічного мислення Л. Бурачинської. Цей погляд на вартості народної культури перенесла Л. Бурачинська й через океан, і згодом, від 1951-1972 років, будучи редакторкою журналу "Наше Життя" (СУА), продовжувала снувати як барвисту нитку його на нових верстатах - уже на поселеннях. Так і в Америці - народні витвори робили з убогого мешкання затишну українську хату... Ми відбігли думкою від клубка Аріяди, звідки й снувалася нитка життя. Удари совєтської окупації Галичини не пощадили й Л. Бурачинської. Їй не довелося мати хатнього затишку. Чоловіка її, Степана

Рудика, заарештували, а згодом розстріляли. Довелося пробиратися потайки на Захід з дитиною і матір'ю. Довелось якийсь час викладати економічні предмети в Торговельній школі в Калуші. А тоді праця в Кракові в Українському Центральному Комітеті. Там і наздогнав її другий удар - смерть синопка Василька. Мати її допомогла їй перетримати цю травму. Виїзд до Австрії, а тоді в 1949 році - до США, де оселилася з матір'ю в Філядельфії. Першою була її педагогічна праця, у Сестер-василіянок в Академії св. Василія Великого, - викладала українську мову, культуру.

Та вже в 1949 році повертається Л. Бурачинська до журналістичної праці - редагує "Вісті СФУЖО" в журналі СУА "Наше Життя", а від 1951-1972 роках редагує й сам журнал, передаючи українським жінкам за океаном свій досвід, своє знання й спрямування. На межі 1950-их і 1960-их років стає співтворцем Музею Народного Мистецтва СУА в Нью Йорку. Не відстає від наукової праці; опрацьовує гасла з народного мистецтва й Українського Жіночого Руху до Енциклопедії Українознавства. Роками працює над книжкою "Український одяг" і є, врешті, головним автором цієї книжки. Захоплює її також організаційна праця, тому що вірить в організований жіночий рух, - завжди пов'язаний з матірним краєм, Україною. Від 1965 - 1971 років стає заступницею голови СУА, а від 1971 року головою СУА. Згодом, в 1982 року іменовано Лідію Бурачинську почесною головою СУА. Вона вірила в творчі спроможності української жінки, тож стає організатором Літературних Конкурсів СФУЖО фундації Марусі Бек, починаючи з їх заснування 1959 року, і конкурсів Ковалевих з історичною тематикою, з рамени СУА від 1966 року. Невсипуща працівниця - Л. Бурачинська поєднує з редакційною й організаційною працею ще й видавничу. Видає дитячі збірнички, куховарські книжки та альбоми взорів, накладом СУА. Водночас працює над власними статтями й розвідками. Є автором статей у збірнику "Буковина" - її минуле й сучасне" (1956). Є ряд її розвідок про славних жінок "Непохитна" - про Костянтину Малицьку, "Історія однієї приязні" - про взаємини Ольги Кобилянської з Наталією Кобринською, велика стаття про Олену Залізняка. Л. Бурачинська добре знала чужі мови, зокрема німецьку, тож з радістю перекладала з німецької на українську прецінний щоденник О. Кобилянської. Була членом НТШ.

Щодо праці Л. Бурачинської в СФУЖО, то в короткій статті можна подати лише основні дані. Вже від 1949 року була референткою зв'язків, згодом секретаркою СФУЖО, до 1959 року. Від 1971 року - заступниця голови СФУЖО, а від 1977-1982 років - голова СФУЖО, пізніше - почесна голова СФУЖО.

У системі СУА була членкою 20-го Відділу ім. Ол. Теліги в Філядельфії, де в останніх роках була почесною головою. Усі ми молодші від неї, вчилися у Лідії Бурачинської бути корисними громадськими працівницями. Вдячність за це виявлено всесторонньо під час похоронних відправ і поминальної трапези, чим проспівано вічну їй пам'ять!

Н. Пазуняк

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ в Нью Йорку

повідомляє все членство, що

48-мі РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 21 березня 1999 р., о год. 2-й по пол.
у великій залі Академії св. Юра, при 215 схід 6-та вул. в Нью Йорку

Пропонований порядок зборів:

1. Відкриття.
2. Відчитання протоколу з попередніх Річних Зборів.
3. Звіти:
управи,
кредитового Комітету,
контрольної Комісії.
4. Обговорення і прийняття звітів.
5. Вибір трьох членів Ради Директорів.
6. Вільні внески.
7. Закриття.

РАДА ДИРЕКТОРІВ

Просимо членів принести зі собою членську книжечку.

Повідомляємо, що перед Загальними Зборами працює Номінаційна Комісія, у склад якої входять: інж. Євген Івашків, Ярослав Рубель, Андрій Ластовецький.

Пропозиції до Номінаційної Комісії
належно пересилати поштою на адресу:

SELF RELIANCE (NY) Federal Credit Union
108 Second Avenue, New York, NY 10003-8392

Attn.: Nominating Committee

СПРОСТУВАННЯ ПОМИЛКИ

У подяці в пам'ять НАТАЛІЇ ЗАЛУСЬКОЇ в списку жертводавців на Фонд "Сироти в Україні", було поміщено неправильно прізвище Таїсса та Ігор Чернівські, правильно має бути - **Таїсса та Ігор ЧЕРВІНСЬКІ**.

Неначе теплий сонячний промінь

Посмертна згадка

Ще так недавно можна було на громадських імпрезах або в банківському бюро зустріти миловидну, з тихим, теплим усміхом Орисю Руденську. Ще зовсім недавно вона своїм чудовим, бархатистим, глибоким голосом співала: „Я бачив, як вітер берізьку зломив"... Тяжка хвороба, неблагання смерті вирвали з громадського життя цю гарну людину. Прощальне слово виголосила голова 33-го Відділу СУА Емілія Русин, а Ірина Кошубинська, за традицією союзнок з цього відділу, поклала в домовину грудку землі з Києва, з могили їхньої патронки Лесі Українки. Сумно, боляче сумно лунало: „Вічная пам'ять”...

Народилася покійна в с. Голешів Жидачівського району на Львівщині, в родині священика. З молодих літ відчувала потребу працювати для добра України, і не шкодувала сил, допомагаючи сенаторові і громадській діячці Олені Кісілевській, ідучи поруч з чоловіком, Ігорем Руденським, на його важкій військовій дорозі (був членом Української Галицької Дивізії). Війна на довгі роки розлучила подружжя, і Орися мусила самотійно поборювати труднощі скитальського життя, оберігати і вихову-

вати двох донечок. Але як би не було важко, завжди чула обов'язок перед рідним народом і жертвовно працювала для нього. Мала безліч талантів: вміла ткати мистецькі килими, чудово співала, запалюючи молодь своєю любов'ю до рідного краю, вміла згуртувати, захопити і зорганізувати для суспільної праці...

В Клівленді жила з 1952 року. Бог нагородив покійну за її чесноти: в Баварії розшукав її чоловік, і вже був з нею до останньої хвилини, діти вирости мудрими і любячими, жертвовними для України, онуки і правнуки обдаровували шаную і щедро відповідали на бабусину лагідність своєю щирістю і повагою. Була справжньою Українкою, Жінкою, Матір'ю, і заслужила собі не тільки любов близьких, але й щирю повагу громади. Її тепла, неначе сонячний промінь, усмішка залишилась в серцях багатьох людей.

Сьогодні висловлюємо співчуття Ігореві Руденському, дочкам – Даді з чоловіком Ігорем Корлятовичем, Лесі з чоловіком Андрієм Бугуном і всім рідним...

Катерина Немира
(за виступом Емілії Русин)

Спомин про Івана Боднарука

Донедавна наші вчителі вивчали, крім „священних” творів теоретиків марксистсько-ленінізму, педагогічну спадщину М. Ломоносова, Н. Крупської, К. Ушинського, А. Макаренка. Два останні походженням і працею пов'язані з Україною. К. Ушинський протиставляв валуєвському (1863 р.) і Емському (1876 р.) указам, які забороняли користуватися українською мовою в школах. А. Макаренко, начальник трудової колонії НКВД у Броварах, недалеко від Биківнянського лісу, де чекісти розстрілювали „ворогів народу”, виховував неповнолітніх правопорушників у дусі відданості ВКП(б).

У 1937 році переїхав до Москви, писав педагогічні праці і до смерті служив режимові, від якого в 1944 році втекли на Захід два визначні українські педагоги, — полтавчанин Григорій Ващенко (1978-1967) й галичанин Іван Боднар. Г. Ващенко вже включено в Енциклопедію Українознавства, І. Боднарука пам'ятають лише колишні учні й читачі українських газет у діаспорі.

Іван Боднарук народився 8 грудня 1903 року у родині о. д-ра Лазаря й Івани (з Кміцекивичів) Боднаруків у селі Білявинці коло Бучача Тернопільської області. Гімназію закінчив у Бучачі, а диплом магістра філології з правом викладання української, польської та латинської мов отримав у Львівському університеті. Після дворічної практики в стрийських гімназіях здав професорський іспит у Варшавському університеті й до 1944 року викладав у стрийських гімназіях, дівочому вчительському семінарі та дівочій гімназії „Рідна школа”. Крім навчання, працював у музеї „Верховина” і брав активну участь у діяльності багатьох громадських організацій.

У 1948 році з дружиною Леонтією (також учителькою середніх шкіл) та двома синами виїхав до Бразилії, де вчителював у Малій семінарії оо. Василіян, упорядкував її бібліотеку й допомагав редагувати газету „Праця”, календарі-альманахи, „Буквар” і „Другу читанку”.

З 1960 року жив у США. Спершу працював у Чикагській школі українознавства, Народному університеті й Україн-

ському національному музеї та видавництві Миколи Денисюка, пізніше викладав українську мову й літературу у Вищій школі оо. Василіян і школі українознавства в Дітроїті. До кінця життя вчив, виховував й запалював серця українських емігрантів, захищав наші громади від асиміляційних впливів, байдужості й сірої буденщини. Крім педагогічної праці, дописував до різних українських газет і журналів на релігійні, виховні, історичні й літературні теми.

Як у виховній праці, так і в своїх статтях, І. Боднарук твердо й постійно висував ідею — Бог, Україна, родина. В приватному житті він був надзвичайно скромним, ніколи не очікував й не бажав ніяких дарунків, а як щось отримав, то відкладав набік і казав, що йому нічого не потрібно. За надруковані статті не вимагав гонорарів, а жертвував їх на пресфонд. Був ідеалістом і не надавав жодної ваги матеріальним благам.

Син професора Богдан і невістка Віра переслали в Україну архів батька — його спогади „Шлях у невідоме (У світ за очі про великий ісход з Рідної землі)” та 2,126 статей українознавчого й педагогічного змісту.

Особливого значення Боднарук надавав статтям про жіноцтво, тому що жінка від найдавніших часів була символом великих ідей у літературних творах. Нічого дивного, що в нашому письменстві постать української матері пов'язується часто з поняттям Батьківщини. Куди б українець не пішов у світ, за ним будуть мандрувати материнські очі, а якщо він піде з України, спомин Батьківщини буде з ним навіть у хвилини прощання з життям.

Матуристи Стрийської гімназії 1943 року — Дмитро Бойко, Ярослав Гуманюк, Володимир Дичій, Ярема Дубицький, Василь Зарічний, Петро Лаврів, Іван Лалак, Петро Стасів, Володимир Топольський, Ярослав Юрків пам'ятають свого вчителя.

Петро Лаврів,
м. Львів

У невимовно болючу першу річницю смерті св. п. Осипа Кусня-Карпа

Осип Кусень народився 14 березня 1911 року в селі Олесин, колишнього Бережанського повіту (тепер Козівський район), в багатій і свідомій родині Івана і Катерини (з дому Попик). Батько був довгий час у селі війтом. Там Осип закінчив народну школу і допомагав родичам на господарстві, а у вільний час багато читав. З молих літ був активним членом „Лугу”, „Просвіти”, „Сільського Господаря”, „Аматорського гуртка”. Згодом вступає в ряди ОУН і організовує молодь цього села до боротьби за волю України. Провідники ОУН, належним чином оцінюючи здібності Осипа, доручають йому все складніші завдання. До речі, саме з села Олесин походять такі велетні ОУН, як Осип Дяків-Горновий і Василь Галас-Орлан.

Весною 1939 року Осипа заарештовує польська поліція. Перебував у Бережанській тюрмі, де пережив тяжкі знущання, але не зрадив своїх друзів. Вийшовши на волю, Осип зазнав переслідувань від большевиків. З Божою поміччю, тричі йому вдається врятуватися під час облави. Знаючи, що його чекає в енкаведистській катівні, він іде в підпілля. За цей вчинок весною 1941 року вивозять брата Петра з дружиною Марією в Сибір.

У часі німецької окупації Осипа заарештовує гестапо, звинувачуючи у приналежності до ОУН. Знову допити і знущання... Родичі Осипаносять найкращі харчі для одного з гестапівців, і той випускає Осипа на волю.

В липні 1944 року Осип залишає своє родинне село Олесин і по довгій мандрівці опиняється в Німеччині, у перехідному таборі

Штрасгофу, відтак у Лінцу, а опісля у Берліні.

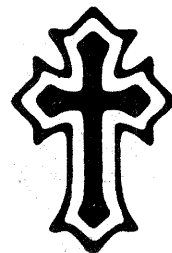
По закінченні війни Осип переїжджає до Ульму, а згодом до Мюнхену, де 28 квітня 1946 року одружився з Софією, з дому Смоцило. Там Осип перебував до 1949 року, а в березні того року, з народженням сина Мирона, подружжя приїжджає до Америки та осідає у Філядельфії, дільниці Франкфорда, де стають членами парафії св. Йосафата. Крім праці на фабриці, Осип включається в церковне і громадське життя Філядельфії — стає членом Католицької Ліги, що діяла при парафії св. Йосафата, головою 14-го Відділу „Провидіння”, членом Управи УН-Союзу, організує школу українознавства та юнацтва СУМ, працює в Горожанському Клубі Франкфорда, співпрацює з УККА і часто проводить різні збірки. Доля України глибоко лежить в його серці, тому він присвячує їй свій труд та щедро жертвує на добродійні цілі. Осип також був членом місцевого 6-го Відділу ООЧСУ і цілий час працював у його управі.

Бог і Батьківщина — ці слова для нього святі. Своє знання радо і відповідно передає молодим, чим здобув собі серед них глибоку пошану.

Тяжка недуга перервала його працю. Бог покликав його на вічний спочинок 18 березня 1998 року. Похований на цвинтарі Пречистої Діви Марії у Факс Чейсі. Залишив у глибокому смутку дружину і синів Мирона, Зенка і Володимира з родинами.

Хай тих кілька слів будуть китцею квітів на його могилу.

Дружина Софія.

В глибокому смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що

6 березня 1999 р. з волі Всевишнього, заосмотрений Найсвятішими Тайнами відійшов у вічність на 82-му році життя наш найдорожчий ТАТО, МУЖ, БРАТ, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.

ЗИНОВІЙ МИРОСЛАВ ТОМКІВ

син покійних батьків Томи і Стефанії Томків і брат покійного Романа Томківа.

ПАНАХИДА відбулася 10 березня 1999 р. о год. 7-й веч. в похоронному заведенні Бугая в Hamtramck, MI.

СЛУЖБА БОЖА і похорон відбулися 11 березня 1999 р. о год. 9-й ранку з церкви Непорочного Зачаття в Hamtramck, MI, а тлінні останки спочили на цвинтарі Mt. Olivet, Detroit, MI.

Залишилися в глибокому смутку:

дочка — МАРТА
син — АНДРЕЙ з дружиною МАРТОЮ
дружина — ІРЕНА з дому БІЛИНСЬКА
брат — д-р БОГДАН з дружиною ВІРОЮ
сестра — ІРИНА ТОМКІВ-ГНАТЮК
сестринки — ВОЛОДИМИРА з родиною
— ІРИНА з родиною
сестрінок — д-р ОЛЕГ з дружиною JEAN і дітьми
братанок — д-р БОГДАН з дружиною МОТРИСІЮ і дітьми
ближча і дальша родина і приятелі.

Зеню, спи спокійно!

Нехай американська земля буде тобі легкою!

Просимо згадати в молитвах за спокій душі покійного.

Вічна йому пам'ять!

В Сороковий день смерті

бл. п.

ОЛЬГИ КРИЖАНІВСЬКОЇ

будуть відслужені

ПОМИНАЛЬНІ СВ. ЛІТУРГІЇ

понеділок 22 березня 1999 р.

8:30 рано в церкві Чесного Хреста в Асторії, Н.Й.;
8:30 рано в Монастирі св. Йосафата, Глен Ков, Н.Й.

В цей день і ми помолімося за упокій душі покійної.

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що
7 березня 1999 р. на 79-му році трудовитого життя упокоївся в Бозі
наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

**мгр фармації
МИХАЙЛО БАРАН**Колишній голова Братства св. Володимира Великого, колишній голова
церковного комітету в Кергонксоні і член ККДУ

Похоронні відправи відбулися:

ПАНАХИДА – в середу, 10 березня ц.р. о год. 7-й веч. в Humiston Funeral
Home, 149 42nd St., Kerhonkson, N.Y., тел.: (914) 626-3331.СЛУЖБА БОЖА – в четвер, 11 березня о год. 10-й рано в церкві Пресвятої
Трійці в Кергонксоні, а відтак на український католицький цвинтар св. Духа в
Гемптонбургу.

Залишені в глибокому смутку:

дружина	– МИХАЙЛИНА
дочки	– ДАРІЯ з мужем ЗЕНОМ
	– ОКСАНА з мужем БОРИСОМ
внуки	– МЕЛАСЯ, НАТАЛКА, МИХАСЬ, ОЛЕСЬ, ТИМІШ, ТАНЯ
сестра	– МАРІЯ ЛОГУШ з родиною в Україні та ближча і дальша родина в США і Україні.

Замість квітів просимо складати датки на виховання священиків.

Ділимося болючою вісткою, що 5 березня 1999 р.
відійшов у вічність

бл. п.

БОГДАН ШИПИЛЯВИЙ

нар. 24 червня 1929 р. в селі Жизномир, Тернопільської обл.

Залишені в смутку:

дружина	– ХРИСТИНА
син	– АДРІАН з дружиною ДЖАНІН
донька	– АНЯ з мужем ТАДОМ
сестри	– АННА МАКУХ з синами ІВАНОМ, ІГОРЕМ, РОМАНОМ і їхніми родинами
	– ОЛЬГА БЕРЧ з мужем ЕЛМЕРОМ і дітьми ЮРІЄМ і ТАТЯНОЮ
	– МАРІЯ ГОРБАЧУК з мужем ІВАНОМ і сином БОГДАНОМ з родиною
брат	– ТАРАС з дружиною ЮЛІЯНОЮ і сином ДАНИЛОМ
швагерка	– ЛІДІЯ СТАСЮК з мужем МАРКІЯНОМ
та родини	– ВИННИКІВ, МЕСЦЕЯКІВ, ФАРІОНІВ, ОНИШКЕВИЧІВ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
ділиться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що
29 січня 1999 р. у Філадельфії, Па. відійшла у вічність

бл. п.

інж. ЛІДІЯ БУРАЧИНСЬКА-РУДИКдійсний член НТШ Філологічної Секції, авторка монографій, видатна
суспільно-громадська діячка у організованому жіночому русі
в Україні і діаспорі.

Родині покійної висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна їй пам'ять!

УПРАВА НТШ

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ
ділиться сумною вісткою з членами й українським громадянством, що 5 лютого
1999 р. на 92-му році багатотрудивого життя, помер у Мюнхені, Німеччина

бл. п.

проф. д-р

ІВАН КОШЕЛІВЕЦЬдійсний член НТШ, видатний вчений, письменник, літературознавець,
літературний критик, перекладач, автор літературних праць і мемуарів.

Дружині покійного Еммі Андієвській складаємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ГОЛОВНА РАДА НТШ

З глибоким жалем
повідомляємо, що 16 лютого 1999 р. несподівано
відійшов від нас у вічність незабутній

бл. п.

МИРОН ГРИГОРІЙ ЧУЖАКнар. 22 лютого 1915 р. в Сараєво, Боснія, колишній член
Організації Українських Націоналістів.

ПАНАХИДА була відправлена 18 лютого 1999 р.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 19 лютого 1999 р. в церкві Кармелітів, Santa
Clara, CA. і поховано на цвинтарі Madronia, Saratoga, CA.

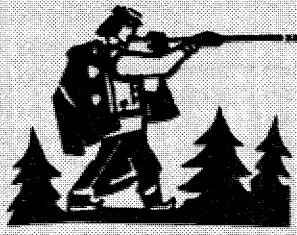
Горем опечалені:

дружина	– ВАЛЕНТИНА
син	– ХРИСТІАН з дружиною ДІЯНОЮ і з дітьми ХРИСТІЯНОМ, МАРТОЮ, ПЕТРУСЕЮ з родинами
дочка	– РОКСАНА з чоловіком МИКОЛОЮ ТРУФІН з дітьми АДРІЯНОЮ і АЛЕКСАНДРОМ
сестра	– МАРІЯ ЛОЗИНСЬКА з сином ЯРОМИРОМ
кузени	– о. мітрат СЕРГІЙ КОВЧ в Словаччині
	– ВІРА БОДРЕВИЧ з чоловіком ОЛЕКСАНДРОМ з дітьми, внуками і правнуками в Україні
	– РОМАН КОВЧ з дружиною СЛАВОЮ, дітьми і внуками
	– ХРИСТЯ КОВЧ
	– ЛІДА БРИГІДЕР з родиною в Канаді

ближча і дальша родина в США, Канаді і Україні.

Вічна йому пам'ять!

Пожертви в його пам'ять можна складати на Фонд Сиріт в Україні:
Orphans Aid Society, 129 Ridge Road, Douglaston, NY 11363

УВАГА! ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
СОЮЗІВКА буде закрита **тільки** від 1 лютого до 15 квітня
 Канцелярія Союзівки і головний будинок **відкриті** протягом року
 За інформаціями чи в справі замовлень кімнат на 1999 рік
 просимо телефонувати: (914) 626-5641 • (914) 626-4638
 E-mail: SQSS@AOL.com; Web: www.SOYUZIVKA.com

Calls to UKRAINE
\$0.42 per/min
 Any time

Great domestic rates. Great rates to other countries (Russia \$0.45, Belarus \$0.42, ...). We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 31 c/min.

For information call AOF International:
1-800-449-0445

ПОСИЛКИ, ГРОШІ, ХАРЧІ З КАТАЛОГУ
 до рук адресата
 в УКРАЇНУ, БІЛОРУСЬ, МОЛДОВУ, РОСІЮ
 ТА КРАЇНИ ПРИБАЛТИКИ

КОРАБЛЕМ \$0.79/лб ЛІТАКОМ \$1.99/лб
 Кожна одиниця посилки - безкоштовно!
 По бажанню замовника забираємо пакки з хати

European Delicatessen, Sea & Air Shipping Service
 Tel.: (908) 805-9664

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
VATRA
 INTERNATIONAL
 76 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK
 NJ, 08880
 Офіційний представник фірми

Фірма ЄВШАН
 пропонує касети, компакт диски,
 відео, шкільні книжки, комп'ютерні
 програми, писанки та різні подарунки.
 Замовляйте новий каталог на 1999 рік!
 тел: 1-800-265-9858

УВАГА! ІСТОРИЧНА ПОДІЯ!
 Папа Римський Іван Павло II править
 Українську Службу Божу та Молебень з
 нашими Владиками з нагоди 400-ліття
 Берестейської Унії. Свята Літургія
 відправлена в Базиліці Св. Петра в
 Римі. Співає галицький хор 200 осіб.
 Відео 7797.

НОВІ ВІДЕО
VIDEO 7797B
 МОЛЕБЕНЬ ПРАВИТЬ ПАПА РИМСЬКИЙ
VIDEO 1998
 СЬОМА РІЧНИЦЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
 Ціна 30 дол.

Найбільший вибір в Америці:
 Аудіо касети та компакт диски. Народні
 та популярні пісні з України. Писати до:
 APON RECORD & Video Co.
 P. O. Box 3082 Long Island City, NY 11103.
 Tel.: (718) 721-5599

Переробимо ваше відео з європейської системи на американську і навпаки. Ціна 25 дол.

MARKA Company
 DEPARTMENT STORE

26 First Avenue
 New York, NY 10009
 Tel.: (212) 473-3550

Светри, вовняні хустки, вишивані жіночі
 блузочки, виш. обруси, подушки, і т. п.,
 кераміка, різьба в Арці — ДЕШЕВО

EuroLink
1-800-758-1023
<http://www.eurolinktele.com>

42 ц. За хвилину цілодобово
 Із зміною Вашої компанії
 далекого зв'язку.

44 ц. За хвилину цілодобово
 Без змінювання компанії
 далекою зв'язку

Існуючі клієнти:
 Звертайтеся до нас для
 переходу на нову програму.

• РОЗШУКИ •

Минуло вже багато років, як ми всі разом
 сходилися до домівки в місті Райхенберг
 на Судетах. Розійшлися по світах, і не знаю,
 хто де живе і кого вже нема. Дуже прошу
 живих моїх друзів дати про себе знати!
 Напишіть, подзвоніть або приїдьте! Олена
 Банасевич-Шквірко, 7 Evergreen Ct.,
 Piscataway, NJ 08854. Тел.: (732) 463-9245

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ,
 19 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Пасейк, Н.Дж. Місячні збори 42 Відділу
 Т-ва ім. Тараса Шевченка відбудуться о
 год. 7-й веч. в УНДомі при 237 Норе Ave.
 На річних загальних зборах вибрано Управу
 в такому складі: В. Марущак – предсід-
 ник; В. Гаргай – заст. предс.; Варвара Ти-
 жбір – рекорд. секр.; Ю. Котляр – фінанс.
 секр.; опікуни хворих – Анастасія Мару-
 щак, Т. Садівник; прапорщики – В. Гавро-
 няк, Я. Даньків; господар – М. Чабан; віль-
 ні члени; М. Карлицький, І. Зельонка; Кон-
 трольна комісія – І. Хомко, голова, С. Кос-
 цюлик, С. Журавський – члени; мгр Лідія
 Крамарчук візьме участь в гутірці „Задуми
 про Україну”. Тому участь всіх членів є
 більше як побажана. В. Марущак – предс.,
 Варвара Тижбір – рекорд. секр.

СУБОТА,
 20 БЕРЕЗНЯ 1999р.

Балтіmore, Мд. Загальні річні збори 320
 Відділу відбудуться о год. 6-й веч. в цер-
 ковній залі Української Католицької Церк-
 ви св. Михаїла при "Eastern Avenue". В
 програмі: звіти членів управи Відділу та
 вибір нової управи на 1999 р. Запрошуємо
 всіх членів взяти участь. Павло Фенчак –
 предсідник.

СЕРЕДА,
 24 БЕРЕЗНЯ 1999 р.

Кергонксон, Н.Й. Річні загальні збори 88
 Відділу УНСоюзу – Союзівка відбудуться
 о год. 7-й вечора в бібліотеці на Союзівці.
 Просимо всіх членів прибути. Анна Сло-
 бодян – голова, Стефа Гаврилюк – секре-
 тар.

СУБОТА,
 27 БЕРЕЗНЯ, 1999 р.

Сіетл, Ваш. Для членів і всієї української
 громади 496 Відділу УНС Т-ва ім. Т.Шев-
 ченка відбудуться звичайні загальні збо-
 ри о год. 1-й по пол. в залі церкви Ukrai-
 nian Assembly of God, 23435-104 Ave., SE,
 Kent, 98031. Буде смачний обід, торт та
 кава. Невеличкий концерт бандуристів.
 Буде несподіванка. Запрошуються усі чле-
 ни відділу, а також усі зацікавлені. З пи-
 таннями звертатися до: Михайла Кігічака
 (206) 463-3877, Володимира Дмитріва
 (206) 824-1491 або до Мирона Пилип'яка
 (425) 255-9082.

КАРПАТИ
 Export Import Ltd.

гроші, речові пакки,
 харчові пакки,
 листи та документи
 до рук адресата в Україні
 та інші держави *без мита*

КАРПАТИ TRAVEL
 121 Runnymede Road, Toronto
 Ontario, Canada M6S 2Y4
 Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ
 КВИТКИ
 ЗАПРОШЕННЯ
 МЕДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
 ВІЗИ

Пам'ятайте - як посилати чи літати, то через КАРПАТИ!

Selfreliance UA Federal Credit Union
 Самопоміч Українсько-Американська Кредитова Спілька

734 Sandford Avenue, Newark, NJ 07106 • Tel (973) 373-7839 • Fax (973) 373-8812 •
 2200 Route 10 West, Parsippany, NJ 07054 • Tel (973) 451-0200 • Fax (973) 451-0400 •
 • <http://www.selfreliance.org> •

BUSINESS HOURS:
 Tue & Fri - 12:00 Noon to 7:00 PM • Wed & Thurs - 9:00 AM to 3:30 PM • Sat - 9:00 to 12:00 Noon • Mon. - Closed

"Prime Rate HOME EQUITY LINE OF CREDIT"

Сплачена частина
 гіпотечної позички
 на Вашу хату - це
ВЕЛИКА СКАРБОНКА!
 Використовуйте гроші
 при Ваших потребах!

* Prime Rate (згідно звітним у Wall Street Journal)
 - рати змінюються двічі на рік - січні та липні
 Contact our Loan Department for further information

Ви і Кредитівка - Яка чудова спілька!

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook Monument Co.
 45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАІСА ХЕЙЛИК, власник
 (908) 647-7221 • (908) 647-3492

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ З РІЗНИХ
 ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ ЦВИНТАРІ
 СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, СВ. ДУХА
 В ГАМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ

LYTWYN & LYTWYN
 UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА.
 Our Services Are Available
 Anywhere in New Jersey.
 Також займаємося похоронами
 на цвинтарі в Бавнд Бруку і
 перенесенням тілних Останків
 з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
 1600 Stuyvesant Avenue
 (corner Stanley Terr.)
 UNION, N.J. 07083
 (908) 964-4222
 (973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
 УКРАЇНСЬКИЙ
 ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
 в BRONX, BROOKLYN,
 NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
 Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
 NEW YORK, N.Y. 10009
 (212) 674-2568